"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčiomis, Chicago, Ill.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose viešpatystėse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXV — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 21 d. BALANDŽIO (APRIL) 1916 M. — No. 16

The State Historical Lib. of Wisconsin

Didėji Karė.

Karės svarbumas vis dar yra prie Verduno, kur mušiai traukiasi jau beveik du mėnesiu ir nors abidvi pusės žudo daugybę žmonių, nei viena pusė kitos įveikti neįstengia. Francuzai apskaito vokiečių nuostolius prie Verduno ant 250,000, o vokiečiai francuzų nuostolius paduoda ant 150,000 kareivių. Be abejonės skaitlinės čia paduotos yra perdaug padidintos, bet jos visgi yra ne mažos, vienok vokiečių turi buti didesnės, nes jiems prisieina veržti sudrutintas priešų pozicijas ir tvirtivės gerai įtaisytus fortus. Vokiečiai šiek tiek laimėjo teritorijos Verduno aplinkinėse, jie apskaito, kad jie laimėjo 100 ketv. kiliometrų, bet tas nieko nereiškia. Francuzai apleido toliau nusistumusias savo pozicijas, o kariumenę labiau kruvon sutraukė, todel likusios francuzų pozicijos ne tik netapo apsilpnytos, bet jos yra dabar tvirtesnės, negu buvo tuomet, kuomet kariumenė buvo labiau išskirstyta.

Kad su toms pajiegoms, kokias prie Verduno turi, vokiečiai nesitiki tvirtovę paimti, tą rodo ir tas, kad jie ten siunčia vis daugiau kareivių nuo kitų frontų. Matyt jie vėl ant visos Verduno linijos mano atnaujinti užpuolimus ir pasistengti tą francuzų tvirtovę paimti, nors tam reiktų daugiausia kareivių paaukauti. Pereitą savaitę prie Verduno atkako net 7 vokiečių divizijos, taigi 140,000 kareivių. Tos naujosios vokiečių pajiegos tuoj tapo į mušius pasiųstos. Su sudrutinta kariumenė vokiečiams pasisekė paimti 500 jardų francuzų grabių prie Mort Homme, bet ten nužudė 30,000 kareivių, taigi daugiau negu šmotelis laimėtų grabių yra vertas. Bombardavo vokiečiai taipgi kalvą 304, mėgino atakuoti francuzų pozicijas į pietus nuo Douaumont, bet visi jų užpuolimai tapo atmušti. Kariški kritikai mano, kad prie Verduno artinasi kruvinų mušių pabaiga, nes dabar vokiečiai yra taip apsilpnyti, kad ne greitai galės pradėti naują ofensivą; tam reiktų sutraukti dar daug daugiau kareivių, bet jų nėra iš kur imti, nes reikia gintiesi visuose frontuose nuo priešų pirmyn žengimo, o tą priešai pradėla daryti visuose frontose. Todel vokiečių atakai prie Verduno susilpnėjo, eina ten visokiose vietose artilerijų imynės, bent tuom tarpu infanterija mušiuose nedalyvauja. Anglai prie Vermelles minomis dručiai pagadino vokiečių apkasus, bet svarbesnio nei viena pusė nenuveikė. Ir ant anglų fronto viskas pasilieka taip, kaip buvo.

Apsistojus vokiečių pirmyn žengimui, kaip kur francuzai griebiasi pirmyn žengimo. Jie su didelėms pajiegoms užpuolė vokiečių pozicijas prie Douaumont, kur vokiečiai tapo sumušti.

Nuo 9 iki 15 balandžio vokiečiai mėgino kelis kartus atakuoti francuzų pozicijas Meuse paupiuose. 30 kovo, kadangi be mušio francuzai pasitraukė, vokiečiai užėmė Malancourt, o 9 balandžio, Bethincourt, o paskui nuo tų pozicijų užpuolė Forges. Tą pačią dieną atakavo Francuzų pozicijas nuo Haucourt ir Cumieres, taipgi pozicijas prie Avocourt ir Malancourt; ant dešiniojo kranto upės Meuse prie Haudromont, bet jų užpuolimai visur tapo atmušti, jiems teko vien menka, neturinti svarbos pozicija į pietus nuo Bethincourt ir į rytus nuo Vacheranville, 12 balandžio su didelėms pajiegoms atakavo jie francuzų pozicijas giriose Caurettes, bet taipgi tapo atmušti.

Dabar ant dešiniojo upės Meuse kranto šaudosi artilerijos tose pačiose vietose, kur vokiečių atakai tapo atmušti, o prie Douaumont užėmė dalį vokiečių pozicijų; čia nelaisvėn pakliuvo 200 vokiškų kareivių ir du oficierai. Bet svarbesnio ant viso Verduno fronto nieko neatsitiko; vien daugelyj vietų smarkiai veikia abiejų pusių kanuolės.

Vokiečiai giriasi, jog Flandrijoj jie pagavo vieną francuzišką aeroplianą. Ir prie Prrone vokiečiai pagavo vieną anglišką orlaivį. Orlaivio vedėjas tapo užmuštas, o tėmytojas sunkiai sužeistas.

Tarp Avre ir Oise francuzų kanuolių šuviai išnaikino vokiečių apkasus prie Beuvreignes ir Lassigny. Prie Baugnois minoms išnaikinta vokiškas stovyklas. Bet smarkesnis mušis buvo tarp upės Meuse ir Douaumont. Čia balandžio 17 d. vokiečiai su dviem kariumenės divizijomis užpuolė francuzų pozicijas ant ploto keturių kiliometrų, bet mašininės kanuolės nustumė juos atgal. Tik vienoj vietoj Chauffeur giriose jiems pasisekė ant mažo ploto atsilaikyti. Prie Pipirų kalno ir Haudromont giriose tame susirėmime vokiečiai labai daug kareivių nužudė.

Belgijoj, aplinkinėse Voormezele ir Dickebusch, taipgi tarp St. Eloi ir Ypern kanalo anglai smarkiai su vokiečiais šaudėsi iš kanuolių; tas pats buvo aplinkinėse Hehuterne, tarp Carnoy ir Somme ir prie Couchez.

Pereitą savaitę vokiečiai, kaip paprastai, be persipėjimo, paskandino čielą eilę pirklių laivų, o tarp tų buvo ir neutrališkų kraštų, dėl ko ir neutrališkų kraštų gyventojai vis labjau prieš vokiečius šiaušiasi.

Ant piet-vakarinio karės fronto, nors didelių permainų nėra, bet visgi nors mažesniais laimėjimais italai pasigirti gali. Adamelles apškrityj italai sumušė austrus ir nuo jų atėmė čielą eilę pozicijų. Tas atsiekta su dideliu vargu, nes pozicijos tos buvo sunkiai prieinamos. Italai, laike smarkios sniego darganos turėjo rangytis ant slidžių, ledu uždengtų kalnų, nes kito kelio prie austrų pozicijų nebuvo. Nuo kalno Lobia Alta po smarkiam mušiui austrai tapo nuvyti; nelaisvėn čia paimta diktai austrų. Pozicijas, nuo austrų atimtas, italai sudrutino naujais apkasais. Austrai gi pranešė, jog jie nuo italų atėmė priešakines jų pozicijas prie Monte Nero, bet italai apie tai nieko nesako.

Smarkus artilerijų mušiai eina ant fronto nuo Judicarien iki Hugana, taipgi prie viršutinio Degano. Sugana klonyj austrai su visu smarkumu užpuolė italų pozicijas ant Monte Collo, bet italai kontr-ataku juos atgal atmušė ir 60 kareivių nelaisvėn paėmė. Prie Isonzo ir Carso smarkesnio veikimo nebuvo, bet artilerija veikia kaip ir pirma.

Ant piet-rytinio karės fronto nieko svarbesnio neatsitiko. Ant Balkanų buvo mažai francuziškų patrolių susirėmimai su vokiečių ir bulgarų patrolėmis Salonikų distrikte. Ten talkininkai nuo salos Korfu, nors Grekija protestuoja, per Grekija, gabena išnaujo suorganizuotą serbų ir montenegrų kariumenę. Grekijos protesto nepaiso talkininkai. Nuo čia neužilgo talkininkai rengiasi pradėti pirmyn žengimą.

Angliškas orlaivis atlėkė ties Konstantinopoliu ir miestan mėtė bombas, kurios išsprogdino kariumenės kazarmes ir parako krautuves. Azijoj nieko svarbesnio pereitą savaitę neatsitiko. Prie Kaukazo rubežių ir aplinkinėse Trebizondos buvo vien mažai patrolių ir priešakinių kariumenės dalių susirėmimai. Kalbos apie rusų užėmimą Trebizondos buvo perdaug suskubintos, nes rusai tik dabar prie to miesto prisiartino, veržti jo dar nemėgino. Bet aplinkinėse buvo jau maži priešų susirėmimai. Turkai Trebizondoj tapo sudrutinti; ten dabar yra 90,000 turkiškų kareivių. Kiek prieš tuos turkus stovi rusų, tikrai nežinia, nes rusai apie savo kariumenės skaitlingumą nei jokių žinių negarsina.

Ir Mesopotamijoj, kaip garsina anglai, turkai tapo sumušti, nors pirma jie gyrėsi anglų pergalėjimu. Dabar anglai vėl rengiasi pradėti pirmyn žengimą prie Bagdado, kaip tik keliai, potvinių pagadyti, kiek nors išdžius.

Ant šiaur-rytinio karės fronto svarbesnio, galinčio ką daugiau sverti ant viso karės bėgio, nel uvo. Pradėta rusų ofensyva Dvinsko, Ilukštos, Postavių aplinkinėse, taipgi Rygos fronte vėl apsistojo. Jos žengimą sulaikė pavasario potviniai. Bet rusų kariumenė prirengta prie pirmyn žengimo: ji sudrutinta naujais regimentais ir aprupinta amunicija, ir viksuom, kas reikia, geriau negu kada nors pirma laike šios karės.

Vaidai Suvienytų Valstijų su Vokietija dėl skandinimo be perspėjimo neutrališkų kraštų pirklių laivų, ypač gi dėl paskandinimo garlaivio Sussex, didinasi, ir gali privesti iki karės. Vokiečiai ginasi, buk to laivo jie nepaskandino ir ten, kur jis plaukė, vokiškų povandeninių laivų nebuvo; bet Francuzija užtikrina, jog jos laivynas tą vokišką povandeninį laivą pagavo, o jo įgulą yra Francuzijoj nelaisvėj. Todėl vokiečių užsigynimas butų tikras melas. Dabar prezidentas vėl pasiuntė Berlinan energišką notą. Nuo Vokietijos atsakymo paeis, ar bus karė ir ar Amerika pertrauks tuoj dipliomatiškus ryšius su Vokietija. Nei prezidentas Wilson, nei užsienių ministeris Lansing nemano perdaug lenktis prieš Vokietiją.

MAŽOJI KARĖ MEXIKOJ.

Iš Mexikos, kadangi nėra tikrų žinių, laikraščiai turi talpinti visokius viens kitam prieštaraujančius paskalus. Kad Carranzai negeistinas Suvienytų Valstijų kariumenės šeimininkavimas jo valdomame krašte, tas suprantama, todėl jis stengiasi pasiliuosuoti nuo negeistinų globėjų visokiais budais. Jis pirmiausia stačiai pareikalavo atšaukimo iš Mexikos Suvienytų Valstijų kariumenės; reikalauja kad ta kariumenė neturėtų daugiau kaip 1,000 raitelių, uždraudė svetimiems ateiti į miestus. Bet, kad to Washingtone nenori klausyti, tai jis mėgina ir kitokiais budais priversti amerikonus iš Mexikos pasitraukti. Dabar garsina, buk gaudomas Villa yra negyvas. Carranzą kaltina, kad jis surengė užpuolimą ant Suvienytų Valstijų kariumenės mieste Parral, nes užpuolime buk dalyvavo ir Carranzos kareiviai. Taigi pasirodo, kad Carranzai Suvienytų Valstijų kariumenės vadovai perdaug užsitikėti negali, o Mexikoj yra pertoli nužengusios Suvienytų Valstijų kariumenės dalįs tarp Carranzos ir Villos kairumenių. Jeigu Carranza su Villa susitaikytų, Suvienytų Valstijų kariumenė atsirastų dideliame pavojuje. Carranza pasiuntė Japonijon savo specialį pasiuntinį. Bijosi, kad jis Japoniją prieš Ameriką nesukurstytų.

Iš Karės Lauko.

VAKARŲ FRONTAS.

RUSAI ARTINASI PRIE TREBIZONDO.

Petrogradas, Balandžio 16 d. —Trumpi oficiališki pranešimai iš Kaukazo fronto neduoda skaitytojams gero supratimo apie svarbumą kariškų operacijų, kurios eina ant to tolimo fronto. Pavyždžiui, šiandien oficiališkai pranešama, sekančiai:

"Juodųjų jurų pakraštyj ir toliaus į pietus, po desperatiško mušio, musų kariumenė, paremta kanuolių iš jurų ir sausžemio, išmėtė turkus iš stipriai organizuotų pozicijų ant kairiojo kranto upės Karą Dere, 25 verstuose į rytus nuo Trebizondo. Męs vejamės priešą energiškai."

Pranešimas išrodo "nekaltas," o reik žinoti, kad tai yra pranešimas apie pabaigą vieno iš ismarkiausių mušių, kuris tęsėsi per šešias dienas.

Pralaimėję Erzerumo tvirtovę, turkai greitai pradėjo trauktis atgal, rinkti kruvon savo sumuštus ir išsklaidytus pulkus. Perorganižavę savo kariumenę išnaujo, turkai mėgino sulaikyti tolimesnį veržimąsi rusų pirmyn. Didžiausias pastangas jie padarė, sustoję ties upe Kara Dere, kur pasitikimui rusų jie prirengė stiprias fortifikacijas. Čia jie pasiryžo stoti mušin su rusais, kad neleidus jų arčiaus prie Trebizondo,—svarbaus turkų miesto ir uosto prie Juodųjų jurų.

Rusai greitai pajautė turkų sustiprėjimą ir oficiališki rusų pranešimai pradėjo skelbti apie "atkaklų turkų pasipriešinimą." Ištikrųjų gi turkai, sustoję stipriose pozicijose, sumanė ne tik kad priešintis, bet užklupti ant rusų ir numušti juos atgal linkui Kaukazo.

Šitie susirėmimai išsivystė į 6 dienų mušį—vieną iš smarkiausių mušių po Erzerumo paėmimo.

Turkų planai buvo ambitiški: ei mažiau-nei daugiau—jie sumanė sukirsti rusus ir atsimti atgal nuo jų Erzerumą. Šito plano įkunijimui, turkai nėtikėtai ir smarkiai užklupo ant rusų dešiniojo sparno, kuris randasi pačiam Juodųjų jurių pakraštyj. Šio užpuolimo tikslu buvo priversti rusus atitraukti daugiaus savo kariumenės iš savo centro į Juodųjų jurių pakraštį ir apsilpninti tokiu budu rusų centrą (vidurį).

Manydami, kad mušiui prasidėjus, rusai tą ir padarė, turkai paleido savo pačias svarbiausias jiegas ant rusų centro, kuris stovėjo į vakarus nuo Erzerumo. Turkai tikėjosi perlaužti rusų centrą, ir tuomet rusų dešinysis sparnas Juodųjų jurų pakraštyj butų pats atšokęs atgal, idant nebuti apsuptu per persilaužusius per centrą turkus.

Planas, kaip matome, buvo gerai sugalvotas.

Bet jis nepasisekė. Rusų kariumenė pasekmingai atlaikė visą eilę turkiškų užpuolimų, nei žingsnio nepasitraukdama atgal.

Po šešių dienų smarkiausio mušio turkai, pagalios, neįkandę kieto riešučio, atšoko atgal, o rusai, išmetę juos iš šitų stiprių pozicijų, pradėjo vėl žengti pirmyn linkui Trebizondo.

SMULKŲS SUSIRĖMIMAI ANT RUSŲ FRONTO.

Petrogradas, Balandžio 17 d. —Pereita savaitė praslinko ant rusų fronto, sulyginamai, ramiai, Smulkių susirėmimų netruko, bet nieko ypatingai svarbaus neįvyko. Vakarykštis oficialis pranešimas yra typiškas pereitos savaitės pranešimas!

"Vokiečių artilerija bombardavo Ikskul tilta-galį. Į šiaurius nuo Smurgonių vokiečiai subatoj uaštant pradėjo užpuolimą, bet, ačiu musų sukoncentruotai ugniai, visi jų bandymai žengti pirmyn nepasisekė. Vokiečiai naudojo troškinančių gazų bombas laike prirengiamojo bombardavimo. "Į pietus nuo Olyka męs nužengėm pirmyn keliose vietose."

VOKIEČIAI NEGALI PERLAUŽTI VERDUNO LINIJŲ.

Londonas. Balandžio 16 d. Pereitos savaitės pabaigoj vokiečiai, užėmę Bethincourt, išvystė pasiučiausį mušį ties Verduno frontu. Tokio smarkumo, kaip sakoma, dar nebuvo matyta nuo pat karės pradžios nei vienoj vietoj. Vokiečiai po 50 dienų atakavimo, matomai, pasiryžo vienu nežmonišku pasistengimu sutruškinti francuzų pasipriešinimą ir perlaužti jų frontą kurioj nors vietoj. Bet francuzų buta prisirengusių: visi vokiečių pasiučiausi atakai atsimušė kaip į uolą, nepadarydami francuzų linijose nei vienos spragos.

Į rytus nuo upės Meuse francuzai patįs užkontratakavo vokiečius į pietus nuo Douaumont forto ir sulyg francuzų pranešimo, užėmė tulas dalis francuzų tranšėjų, paimdami taipgi 200 vokiečių nelaisvėn. Visa tai parodo, kad francuzų upas nėra nupuolęs ir kad jie yra tikę ne tik prie ginimosi, bet ir prie užpuolimo,—gerai progai pasitaikius. Talkininkų specialistai taip ir mano. Jie spėja, kad gen. Petain, į kurio rankas pavestas yra Verduno apginimas, elgiasi labai atsargiai ir gudriai: jis laiko priešakines pozicijas patol, pakol, jas galima laikyti su mažais savo kareivių nuostoliais. Tuom pačiu laiku jis stengiasi padaryti kuodidžiausius nuostolius vokiečiams, idant juos apsilpninus. Jis tikisi ties Verdunu nuleisti vokiečiams tiek kraujo, kad jie turės nusilpnėti žymiai, o tuomet gen. Petain, išrinkęs patogų laiką, trenks į nusilpnintus vokiečius savo sviežias rezervas.

AČIUOJA SAVO KAREIVIAMS.

Paryžius, Balandžio 17 d. Pusiau-oficialis pranešimas, išleistas vakar, paduoda aplinkraštį gen. Petain, vyriausio francuzų vado ties Verdunu. Gen. Petain šiame aplinkraštyj dėkavoja savo kareiviams už narsumą ir giria juos už sulaikymą paskutinio milžiniško vokiečių užpuolimo ant Verduno. Tarp kitko, šiame atsiliepime kalbama sekančiai:

"Devintoji balandžio diena yra garbinga diena musų ginklams. Pasiutusieji kronprinco kareivių užpuolimai tapo visur sulaužyti. Pėstininkai, artileristai, saperai ir lakunai Vienuoliktos armijos—visi lenktyniavo didvyrystėj. Garbė visiems. Vokiečiai, be abejonės, vėl atakuos. Lai kiekvienas daboja ir dirba, idant vėl įgyti tokį pasisekimą, kaip vakar. Turėkite drąsą. Męs jiems parodysim."

EXTRA.

RUSAI PAĖMĖ TREBIZONDĄ.

Petrogradas, Balandžio 18 d. Trebizond'as, svarbiausis fortifikuotas turkų miestas prie Juodųjų jurių, tapo rusų paimtas. Pereitą nedėldienį sumušę turkus prie upės Kara Dere, 18 verstų atstu nuo Trebizondo, rusų kariumenė nesulaikomai pradėjo veržtis linkui tvirtovės. Rusų laivynas, kaip pranešama oficiališkai, puikiai gelbėjo savo kanuolėmis rusų kariumenei, esančiai ant kranto.

"Musų karžygiškoji kariumenė —sakoma pranešime—po smarkaus mušio prie Kara Dere, spaudė turkus be atleidimo, visur sulaužydama pasiutusį turkų pasipriešinimą. Gerai pritaikintas elgimasi musų laivyno leido padaryti rizikaunus išsodinimus kariumenės ir prigelbėjo savo kanuolėmis kariumenės operacijoms ant kranto."

KRIZIS TARP AMERIKOS IR VOKIETIJOS.

Washington, D. C. Balandžio 19 d. Šiądien tapo sušaukti Senatos ir Atstovų Butas bendran posėdin, kad išklausyti prezidento Wilsono pranešimą apie dalykų stovį su Vokietija. Manoma, kad Amerika pasiųs Vokietijai ultimatumą, reikalaudama, idant toji pasiliautų užpuldinėti submarinais neapginkluotus laivus be persergėjimo.

IŠ AMERIKOS.

JEIGU NE HUMBUGAS, TAI SVARBUS IŠRADIMAS.

Laikraščiai praneša, jog sunus inžinieriaus John Hays Hammond padirbo nepaprastą, kokio dar nieks neturi, laivą naikinimui priešų laivų ir pakrančių. Laivą tą gali kontroliuoti aparatai bevielinio telegrafo. Ant vandens paviršiaus jis gali plaukti 50 mylių į valandą, o po vandeniu po 28 mylias. Jo vedimui pakanka vieno žmogaus, kuris gali buti kur nors pasislėpęs ant kranto. Laivą tą galima prikrauti smarkiausiai explioduojančioms medegoms ir pasiųsti prieš priešų laivyną. Tą išradimą buk turi Suvienytų Valstijų valdžia, bet pamatus jo slepia nuo kitų.

KATALIKAI SUVIENYTOSE VALSTIJOSE.

Sulyg žinių "Official Catholic Directory", Suvienytose Valstijose ir jų valdybose, katalikų yra apie 25 milijonai, taigi netoli ketvirta gyventojų dalis. Iš atskirų valstijų daugiausiai katalikų turi New York valstija, nes 2,899,-223, Pennsylvanioj katalikų yra 1,802,977, Illinois 1,479,291, Massachusetts 1,400,834. Daugiau nei vienoj valstijoj nėra milijono katalikų, net buvusioj katalikiškoj respublikoj Texas yra tik 412,190 katalikų.

Iš Suvienytų Valstijų valdybų daugiausiai, daugiau negu kokia nors valstija turi katalikų Filipinų salos, nes 7,285,458. Alaskoj, Panamos konalo juostoj, ant salos Guam, Samoa, ant Havai salų, ant Porto Rico salos drauge katalikų yra 1,072,495.

MOTERIŲ UŽDARBIAUJANČIOS AMERIKOJ.

Washington, D. C. Sulyg valdžios surinktų žinių, Suvienytose Valstijose yra su viršum 8 milijonai uždarbiaujančių moterų. Moterų stenografių yra 263,-315, linotypių 14,061, tarnaičių 2,530,846, dirbtuvėse dirba 1,820,-980 moterų, akušerių yra 111,117, farmų darbininkių 2 milijonai, 100,000 dirba duonkepėse, yra 8,129 telegrafo operatorių, 88,262 telefonų operatorių.

AMERIKONAI TAIKYTOJAI NUKLIMPO ŠVEDIJOJ.

Penki amerikonai, su garsia Fordo expedicija iškeliavę Europon taikyti karę vedančias tautas, nuklimpo Švedijoj, negali namon sugrįžti, turi Stockholme pasilikti. Vokietijos valdžia neleidžia jiems per Vokietiją keliauti Hollandijon, nei į kokio kito krašto portą, iš kokio eina garlaiviai Amerikon.

GAZALINOS PAKEITINYS PO 1½c GALIONUI.

New York. Balandžio 13 d. chemikas iš Farmingdale, L. I. Louis Enricht, išrado pakeitinį gazolinai, kuris bus pardavinėjama po 1½c galionui. Jis sako, kad sumaišius nedaugiaus kaip 2 unciji jam žinomo tirpalo su kvorta vandens, pasidaręs mišinys padaręs tokius jau sprogimus, kaip ir gazolina. Jis sako, kad šituo mišiniu galima automobilius varyti.

FRANCUZIJA JIEŠKO PASKOLOS.

Francuzija vėl nori Amerikoj pasiskolinti karės vedimui 200 milijonų doliarių. Parupinti pinigus pasižada Morgano Co.

APSIRGO TRICHINOMS.

Hardwick, Minn. Iš čia išvažiavo į Luberna du broliai, Georg ir Ferdinand Petersonai apdirbti lauką savo giminaičio Dellefo Stroh, nes ten visi apsirgo. Bet ten nuvažiavę ir abudu broliai dar smarkiau apsirgo. Iš pradžių manyta, kad liga yra tai influenza (gripa), bet dabar daktarai apreiškė, kad tai yra trichinosis. Liga jie visi užsikrėtė nuo žalios dešros. Visi labai pavojingai serga.

EXPLIOZIJA.

Blumfield, W. Va. Netoli nuo čia esančiose parako dirbtuvėse atsitiko expliozija. Dirbtuvės veik su visu išnaikintos. Nuostolių padaryta ant 110,000 dol. Ant vietos užmušta 3 žmonės, o kiti tapo mirtinai sužeisti.

GAISRAI.

Scranton, Pa. Laike gaisro Patricko Marion namuose žuvo penketas vaikų nuo 1 iki 10 metų. Moteris, su kunu sudegusio vaiko, iššokusi per langą nuo augštutinių lubų, sunkiai apsikulė; sužeistas tapo ir prie degančių namų stovėjęs vyras ir pats namų savininkas.

Detroit, Mich. Sudegė čia namai pn. 754 Marlborough ave. sudegė prie to 22 metų moteris Lillian Diebler ir dvejatas jos mergaičių. Dorothy Diebler, iššokusi per langą, nusilaužė koją.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **New Kensington, Pa.** Sustraikavus 8000 angliakasių 38 kasyklose Allegheny ir Kiskimeneta klonyj, turės sustoti darbai ir šitų aplinkinių dirbtuvėse.

¶ **Boston, Mass.** American Woolen Co. pakėlė algas savo 25,000 darbininkų ant 10%. Sutiko pakelti darbininkų algas taipgi panašios dirbtuvės Arlingtono, Lawrence ir Merrimac dirbtuvės.

‖ Talkininkai sodina savo kariumenę ant prigulinčios Grekijai salos Kefalonika; nors Grekija protestuoja, bet talkininkai protesto nepaiso, o pasipriešinti Grekija negali. Grekija paleidžia atsargos kareivius pašauktus tarnyston pašaukimų nuo 1882—1886 m. ir raitelius 1896 metų.

¶ **New Haven, Conn.** Balandžio 3 d. sustreikavo visi italai darbininkai, dirbantieji prie namų statymo; reikalauja 28c. į valandą; ant ukių dirbantieji reikalauja $2.00 už 8 val. darbo, arba $2.75 už 9 val. Nuo mėnesių dirbantieji reikalauja vietoje $50 į mėnesį—$55.00.

¶ **Springdale, Conn.** Bal. 3 d. čia sustreikavo Stamford Rolling Mills fabriko darbininkai; dalis jų norėtų grįžti senomis išlygomis, bet bijosi kitų streikininkų, šitie gi žada laikytis, kol streiką laimės. Jie reikalauja 30c. į valandą vietoje mokamų 25c. Rugščių skyriuose reikalauja iš darbdavių guminių žiurstų, batų ir pirštinių.

¶ **Chicago, Ill.** Balandžio 13 d. Buvusis gelžkelio konduktorius A. K. Hunt iš Dallas, Tex. pašaukė Suv. Valstijų apskričio teisman Chicagos Visuotinųjų Užveizdų Susidraugavimą, kaltindamas jį juodojo sąrašo užlaikyme ir nelaikyme darbe senesnių darbininkų kaip 45 metų amžiaus. Jis reikalauja nuo valdžios pakrikdymo šito susidraugavimo ir $50.00 sau ypatiškų nuostolių atlyginimo.

¶ **New York.** Adytojų unijos darbininkų streikas, kuris tęsėsi du mėnesiu, pasibaigė. Darbininkai gauna daugiaus algos nuo 10 iki 15 nuoš., 52 valandas darbo į savaitę ir pripažinimą unijos reikalavimų sulyg apsisaugojimo nuo ugnies ir sveikatos sąlygų. Šitie laimėjimai liečia tris tukstančius darbininkų.

¶ Tarptautinės, Amerikos Jureivių Unijos pirmininkas Andrew Furuseth išsiuntinėjo darbininkų [illegible] pranešimą, kuri [illegible]

riame jis sako, kad jureivių įstatymas nėra įvedamas galėn.

¶ **Ansonia, Conn.** Darbininkų streikas misingio fabrike American Brass Mills formališkai pasibaigė. Darbininkai grįžta prie darbo, sutikdami priimti 15 nuoš. pakėlimo algų. Jie buvo reikalavę 20 nuoš. pakelimo, bendrovė gi siulė tik 10%.

¶ **New York.** New Yorke 20,000 maliorių, popieruotojų ir dekoruotojų nubalsavo straikuoti del $5 į dieną vietoje dabar gaunamų $4.00.

¶ **Chicago, Ill.** Pasibaigė streikas darbininkų odų išdirbyklose The Horwing Tannery Co. Darbininkams pridėta po doliarį savaitei.

¶ **Chicago, Ill.** Pasibaigė streikas Pullmano vagonų valytojų. Kompanija išpildys tik dalį streikierių reikalavimų. Dabar gaus vyrai 20½c už darbo valandą, o moterys 15c. Reikalauta liuoso nedėldienio, o pripažinta liuosas tik kas trečias nedėldienis.

IŠ VISUR.

|| Del gabenimo Austrijon ir Vokietijon iš Rumanijos maisto, del ko pabrango maistas pačioj Rumanijoj, tokiuose jos miestuose, kaip Braila, Salina, Constanza ir kituose buvo gyventojų maištai. Reikėjo šaukti kariumenę gelbėti Austrijos ir Vokietijos konsuliatus.

|| Pereituose metuose Rusija svetur išgabeno savo prekių už 791 milijoną dol., o iš svetur parsigabeno už 658 milijonus. Amerikon atgabenta prekių iš Rusijos už $2,512,000, o Rusijon amerikoniškų išgabenta už $32,474,000 (turbut amunicijos).

|| Kaip praneša iš Ispanijos, daugelyj vietų Portugalijoj buvo maištai. Sostinėj maištus sukėlė kariumenės gvardija. Reikėjo suvaldymui maišto siųsti kariško laivyno jureivius.

|| Prusai rengiasi nukasti du kanalu: vienas eis nuo Glogan aplinkinių iki Vislai. Nukasimas atsieis 40 milijonų markių. Kitas kanalas bus nukastas nuo Thorno į Insrutę, Prusų Lietuvoj, toliau iki Nenumo. Tokiu budu bus sujungta Lietuva su Odero paupiais ir su Vokietijos viduriu.

|| Lenkai negavo rusų valdžios leidimo parengti lenkų mokyklą pabėgėliams Tomske, Siberijoj. Lenkai labai pyksta, kad ten lietuviams leista įsteigti lietuvišką mokyklą.

|| Į Vilnių atkako deputacija bulgarų oficierų. Vokiškas Vilniaus kariškas gubernatorius parengė iškilmingą priėmimą. Pokilin buvo pakviesti ir lenkų atstovai—miesto majoras Węslawski ir knygų krautuvės užlaikytojas Zawadzki, bet nei vienas iš pakvietimo nesinaudojo, pokylin neatėjo.

|| Gubernatorius Chinų provincijos Kiangsi pasigarsino visai nuo Chinų neprigulmingu. Kiangsi yra viena iš pietinių Chinų provincijų,—turi 72,000 ketvirtainių mylių ir 20 milijonų gyventojų. Sostinė jos yra miestas Kaučang.

|| Prie Chinų ir angliškų valdybų rubežių 300 chiniškų revoliucijonierių užpuolė 200 valdžios kareivių, kuriems vienok atėjo pagelba iš 400 kareivių. Revoliucijonieriai tapo sumušti. Užmušta apie 50 žmonių. Ir prie Kvang Tu buvo susirėmimai valdžios kariumenės su revoliucijonieriais. Čia užmušta net keli šimtai kariautojų iš abiejų pusių.

|| Grekija 11 balandžio apvaikščiojo sukaktuves savo neprigulmystės, kurią ji gavo padėjus Francuzijai, Anglijai ir Rusijai. Atėnuose karaliaus priešai sukėlė riaušes. Žmonės gatvėse šukavo: šalin valdžia, šalin Austrija, šalin Vokietija, tegul gyvuoja Venizelo! Suareštuota daug žmonių.

|| Anglijoj išduota karaliaus prokliamacija, kuri žymiai išplatina daiktų surašą, kokius talkininkai laikys karės kontrabanda ir kaipo tokią, konfiskuos, kur nepagautų. Dabar, tarp kitko, karės kontrabanda bus laikomi taipgi; auksas, sidabras, auksiniai ir popieriniai pinigai ir visokios užstojančios pinigus popieros ir vekseliai.

|| Mexikoj, miesto Guaymas aplinkinėse, Sonora valstijoj, Villos banditai užmušė vėl, arba sužeidė diktai amerikonų. Pulkas Villos šalininkų užpuolė miestą Sierra Mojada ir miestą išplėšė. Vadovu tų plėšikų buvo pats Villa. Užpuolimas atsitiko 6 balandžio dieną.

|| Kaip praneša iš Paryžiaus, nuo bado Albanijoj išmirė jau 150,000 žmonių, o jeigu greitai nieks nesuteiks pagelbos, išmirs dar 50,000. Apie tai praneša Amerikonas William W. Howard, sekretorius Gelbėjimo komiteto.

|| Tarp Suvienytų Valstijų ir Nicaraguos padaryta sutarimas, sulyk kurio už 3 milijonus doliarių Nicaragua duoda teisę Suvienytoms Valstijoms nukasti antrą taip vadinamą Nicaraguos kanalą, jungiantį Atlantiką su Pacifiku per to paties vardo siaurumą. Leidžia taipgi parengti kariškam laivynui staciją prie Loseca įlankos. Nicaragua jau ratifikavo tą sutarimą, be abejonės ratifikuos jį ir Suvienytos Valstijos.

|| Penki chiniški kariški laivai, stovinti porte Kanton, perėjo į revoliucijonierių pusę. Iš ten atšaukė dvi žemės kariumenės divizijas, nes bijotasi, kad jos nepereitų į revoliucijonierių pusę. Revoliucijonieriai nori priversti buvusį ciesorių, o dabartinį prezidentą Juan-Shikai nuo valdžios su visu pasitraukti, bet jis nenori pasiduoti.

|| Washingtonan iš Mexikos atėjo privatiška ir nepatvirtinta žinia, buk garsus Mexikos banditų vadovas Villa nuo žaizdų pasimirė. Bet žinia ta paleista Carranzos valdžios, todel neištikima.

Dabar Mexikoj yra 13,000 Suvienytų Valstijų kareivių, o prirengtų ten pasiųsti yra 18,565. Tai Suvienytose Valstijose liko reguliariškos armijos tik 4,000 kareivių, kiti yra ant Filipinų, Havai ir kitų Suvienytų Valstijų užimtų salų. Su tiek kareivių negalima nei su Montenegro mėginti karėn stoti.

|| Ispanijoj atsibuvo parlamento atstovų arba Cortesų rinkimai. Išrinko 250 liberalų, 80 konservaterių ir 15 radikalų. Vadovu laimėjusios rinkimuose liberalų partijos yra dabartinis ministerių pirmininkas Grafas Romanones.

Villa ir Kas jį Palaiko.

Prezidento Wilsono prisaku Suv. Valstijų kariauna, susidedanti iš 3000 kareivių Meksikoje vejasi garsų Meksikos plėšiką Pancho Villą, kad jį sugavus ir pristačius į Suv. Valstijas "gyvą, ar mirusį"—toks Prezidento prisakas.

Šitas gaudymas Villos prasidėjo po to, kaip jis su savo gauja užpuolė ant pasieninio Suv. Valstijų miestelio Columbus, New Mexico valstijoj ir užmušė 19 Suv. Valstijų valstiečių.

Kam Villai reikėjo tas miestelis užpulti ir tie 19 žmonių užmušti, išaiškina Bernard Galant straipsnyje atspaustame New Yorko laikraštyj Tribune. Šito straipsnio rašėjas yra ilgą laiką gyvenęs Meksikoje ir su jos gyvenimu yra gerai apsipažinęs. Paties to straipsnio mums neteko skaityti, bet iš jo ištraukos buvo perspausta rusų laikraštyje "Golos Truda," kuriomis mes ir pasinaudojame.

"Keli mėnesiai atgal,—sakoma tame straipsnyj,—Villa nusiėmė paveikslą ant vienos fotografijos su gen. Pershing, amerikiečių vadu, dabar besivejančiu jį. Tuomet Villa buvo geruoju su Amerika ir amerikiečiais. Kaip jį Carranza apveikė ir jis jautėsi, nejstengsiąs toliaus bovoti, jis apreiškė, kad jis pereisiąs gyventi į Suv. Valstijas...

"Be to,—sako toliaus Galant, tą syk jis apreiškė savo draugams kad jis padarė klaidą, išeidamas prieš Carranzą. Jis kaltino savo patarėjus, nuvedusius jį nuo teisingo kelio savo žadėjimais jį apauksuoti. Jie sukėlė pas jį garbės godumo instinktus ir tiek veikė į jį, kad jis pradėjęs svajoti apie "Karuną" ir "Valdymą" Meksika.

"Tuomet, keli mėnesiai tam atgal, Villa, matomai, neturėjo nei cento. Pinigus, jo surinktus, kuomet valdžia buvo jo rankose, jis visus perdavė savo broliui, kuris sudėjo juos užsienio bankose. Staiga Villa permainė savo planus. Kaž-kas perkalbėjo jį, kad jis išeitų prieš Amerika. Kaž-kas davė jam reikalingus pinigus. Kas-gi tas "Kaž-kas?"

"Jau senai yra žinoma,—atsako į tai Galant,—kad tuli Suv. Valstijų finansininkai yra kalti už Meksikos tragediją. Man yra žinoma, kad šitie bankininkai priešinosi Carranzos valdžiai po to, kaip ją pripažino Wilson. Jie darė viską, kas buvo jų galėje, kad Carranzai pastačius kliutis. Šita gauja yra kalta už dabartinius vaidus. Ji pasistengė nuvesti Suv. Valstijas prie karės su Meksika. Šitie ponai stovi už Villos pečių ir jie atsako už jo mušeikystes.

"Dar nevisai išaiškinta aplinkybės užpuolimo Columbuse. Man tikrai yra žinoma, kad Amerikos pasienio valdžia žinojo apie rengiamąjį užpuolimą. Ji buvo prasergėta, kad ji saugotųsi Villos. Amerikos kareiviai dviem dienom pirm užpuolimo žinojo, kad Villa rengiasi padaryti "užpuolimą" ant Columbuso ir jie atviriai apie tai kalbėjo. Laikraščiai esantieji tame rajone, rašė apie rengiamą užpuolimą, bet, nežiurint to, sienos apsaugojimui niekas nedaryta.

"Villa gauna ginklus ir amuniciją iš Suv. Valstijų; jam visa tai pristatoma kontrabandos keliu. Žmonės, aprupinantieji jį amunicija, žino, kad ji bus panaudota prieš amerikiečius, bet jų tas neapeina. Matyt jie yra "patriotai" tik savo kišeniui.

"Mes turime priparodymus, kad užpuolimas Villos surėngtas Amerikos miestelyj, yra tik dalimi programos Amerikos finansininkų, norinčių priversti Suv. Valstijas pradėti karę su Meksika. Mes turime priparodymus, kad tam tikra amerikinė "telegrafo agentura" žinojo apie sumanytąjį užpuolimą kur-kas pirma jo išpildymo. Ir šitoji agentura pasiuntė Columbusan visą eilę reporterių ir fotografų, kad buti vietoje ir iš šitos istorijos sutverti puikią sensaciją."

"Kodel kareiviai pas sieną nepadarė butinų prisirengimų, reikalingų miestelio apgynimui? Kodel amerikiečiai valstiečiai parupino amuniciją Villai, žinodami, kam ji bus panaudota? Kodel "telegrafinė agentura," pasiuntusi atsitikimo vieton kuopelę reporterių, nepranešė valdžiai apie sumanytąjį užpuolimą? Amerikos žmonės privalo reikalauti atsakymo į šituos klausimus. Iš atsakymo jie sužinos daug baisių ir netikėtinų faktų."

Straipsnio pabaigoje Galant išreiškia pageidimą, kad Villa butų suimtas gyvas, nes "tik tąsyk Amerikos ir Meksikos žmonės sužinos tikrą tiesą, nuo kurios abi šalys sudrebės.

Nėra abejonės, kad viskas, ką Galant sako, yra tikra tiesa. Šitą patvirtina net prezidento Wilsono prokliamacija, nesenai išleista.

"Mano priederme yra,—rašo Wilson,—prasergėti Suv. Valstijų žmones, kad pas musų sieną (su Meksika) yra žmonės, kuriems rupi sudaryti ir platinti sensacijiniai ir trukšmingi paskalai, visai neparemti jokiais faktais.

"Tikslas šito fabrikavimo ir platinimo paskalų yra aiškus. Norima iššaukti aštrus besitrynimas tarp Suv. Valstijų valdžios ir pripažintosios Meksikos valdžios tikslu musų įsikišimo del reikalų nekurių Amerikos kapitalistų Meksikoje.

"Šitas tikslas negali buti atsiektas, kol Suv. Valstijų valdžią susideda iš dorų žmonių... Suv. Valstijų žmonės turi žinoti apie juodus ir prasikaltingus suokalbius žmonių, besistengiančių gauti taką, ir jie neprivalo tikėti visokiomis pasakomis, ateinančiomis nuo Meksikos sienos."

Šitie Prezidento žodžiai išblaško visokią abejonę sulig to, kas stovi už Villos pečių ir kas kaltas už jo užpuolimą ant Suv. Valstijų miestelio.

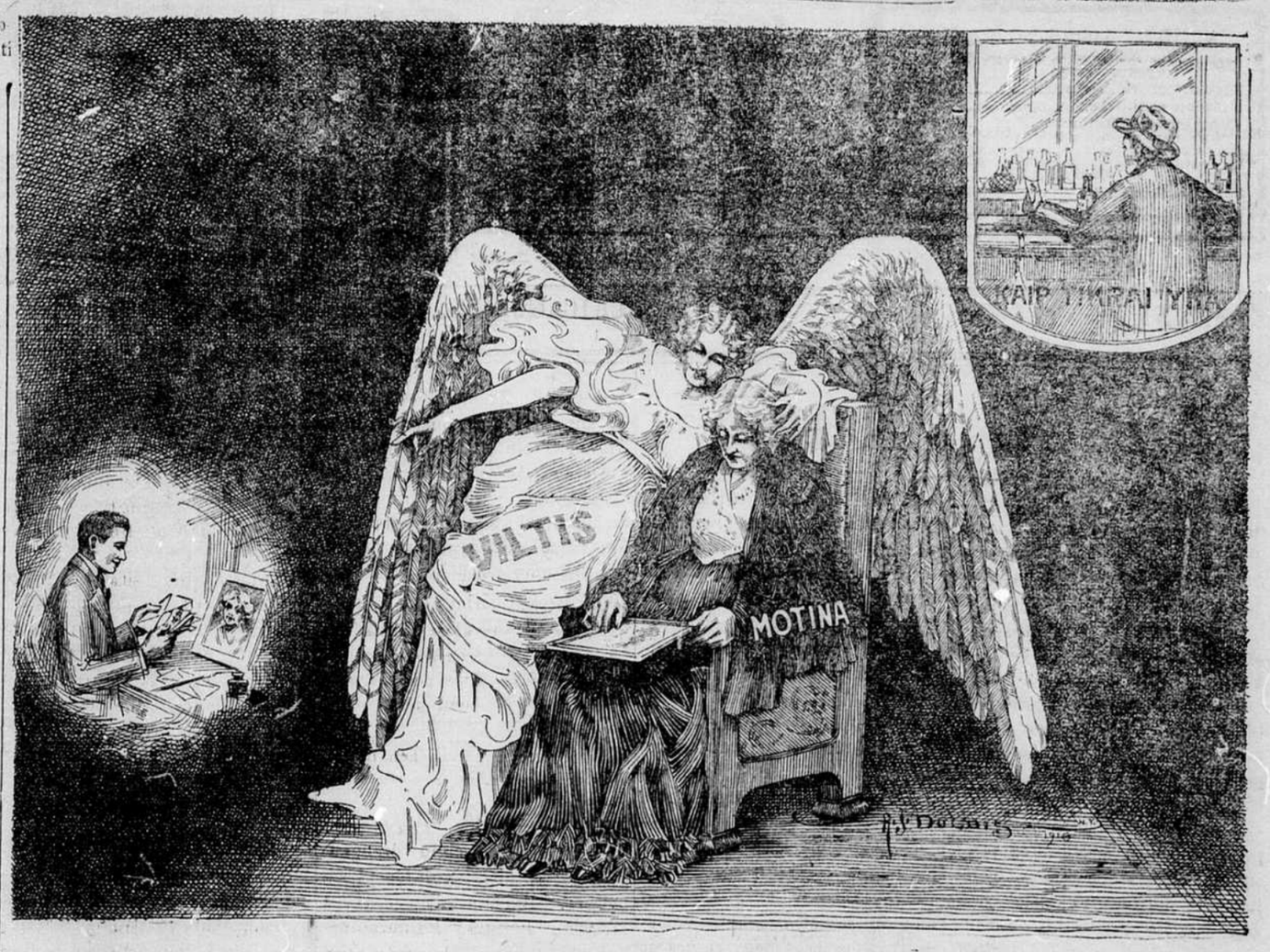

MOTINA IR SUNUS.

Svarbią ir įspudingą mintį išreiškia šisai paveikslėlis, kurį pagamino mums musų jaunas artistas. Motina, likusi Lietuvoje, išsiuntė savo sunų Amerikon laimės jieškoti. Pati nelaiminga budama, varguose skęsdama, nenorėjo, kad jos sunus tokiuose pat varguose skęstų. Paskutinius centus sukrapštė, skolos užsitraukė ir išsiuntė sunų—kad jam geriaus butų.

Dienų-dienas vargdama, naktų-naktis nemiegodama, ji vis apie savo "brangiausį sunelį" mislija—jo paveikslą prieš akis laiko, juomi rupinasi,—kaip jam ten nabagėliui mieliausiam Amerikoj...

Auksinė motinos širdis!.. Berybė, angeliška jos linkui savo vaikų meilė!.. Vilties angelas niekuomet jos neapleidžia, rodydamas jai jo sunaus paveikslą—paveikslą sunaus, kuris neužmiršta savo motinos, pasiunčia jai pinigų, ar bent meilų laiškelį.

Viltim gyvendama, ji, žilgalvė senutė, kasdien laukia nuo savo sunelio nors žodžio, nors laiškelio, o gal ir pagelbos...

Jaunas brolau, kuris į šitą paveikslėli žiurėsi! Pasakyk, kokis sunus tu esi? Ar toks, kaip žemesniam paveikslėlyj—mylintis, pamenantis savo močiutę? Ar gal toks, kaip viršutiniam paveikslėlyj parodyta?

Jeigu tokiu, ant nelaimės, butum, apie saliunus atmintum, bet motiną pamirštum—pagalvok! Pamislyk, kaip jai širdį skaudėtų, jeigu ji tave tokiu matytų!...

Buk tokiu, kaip angelas vilties jai tave rodo. Nepamiršk jos! Nors žodeliu ją atlankyk! Ji viską tau davė—širdį, meilę, savo visą gyvenimą pašventė, kad tik tu butum laimingas.

Padaryk ir tu senutę-žilgalvėlę laiminga!

Polemika.

DELEI P. JURGELIONIO KANDIDATUROS.

"Lietuvos" No. 14 tamstos indėjote Chicagos Apskričio Nario straipsnelį "S. L. A. Nominacijos į Pilodmąją Tarybą." Tame straipsnelyje yra kalbama apie mano asmenį sąryšyje ir be sąryšio su mano kandidatura į SLA. prezidentus. Kalbama su nemažu iniršimu, ir tur but delto tyčia, ar netyčia paduodama neteisingų apie mane informacijų.

Nenoriu ir negaliu ginčyties del savo asmens. Esu koks esu, ir kas nori gali ant manęs pykti, ar nepykti. Tečiaus negaliu leisties, kad kas nors iš-pykčio, ar iš meilės mane apmeluotų.

Suprantu, kad tamstos minėtąjį Chicagos Apskričio Nario straipsnelį indėjot savo laikraščio skiltysna be patikrinimo jo informacijų teisingumo, ir tikiuos, kad tamstos neturėjot ir neturit noro žmogų apmeluoti, ir nenorėsit jį palikt apmeluotu. Todel prašau tamstų indėti mano atitaisymus (jie yra tik faktiški) sekančiame "Lietuvos" numeryje, tikėdamasis kad tuo tik doudu tamstoms progą ir galimybę pasilikti teisingais.

1). Minėtame straipsnelyje sakoma: "Jurgelionis dar nėra visai 3 metų kaip prisirašė SLA."

Faktas-gi yra, kad prie SLA. priguliu nuo sausio mėnesio 1913 metų, taigi su viršum 3 metai.

2). Straipsnelyje sakoma: "laike šių 3 metų buvo net 2 syk suspenduotas; paskutinį sykį net per 9 mėnesius."—Niekad per 9 mėnesius nebuvau suspenduotas.

3). Straipsnelyje sakoma: "nors buvo 36 kp. išrinktas organizatorium 1914 m., bet jokio naujo nario neprirašė, nei jokio raporto savo urėdo neišdavė kuopai."

Faktas-gi yra, kad SLA. 36 kuopa niekad manęs savo organizatorium nebuvo išrinkus, ir todel aš kuopai jokio raporto iš nesuteikto man urėdo neturėjau ir negalėjau išduoti. Buvau tik išrinktas Antrojo Apskričio generaliu organizatorium 1913 metais (žiurėk "Lietuvos" No. 11, 1913 m.), ir kaipo toks sakiau prakalbas SLA. kuopoms, dalyvavau organizavime naujų kuopų, padėjau kuopų organizatoriams prirašinėti naujų sąnarių, o kaikur ir pats tiesiai prirašinėjau; taip, pats asmeniškai, kaipo apskričio organizatorius, prie vienos SLA. 36 kuopos prirašiau tais metais su viršum 20 naujų sąnarių, nors kuopa turėjo savo organizatorių, kurs irgi prirašinėjo naujus sąnarius. Nuo kovo mėnesio 1913 metų iki liepos mėnesio 1913 metų prie SLA. 36-tos kuopos mano buvo prirašyta penki nauji sąnariai ant $1000, penki ant $600, penki ant $300 ir keletas ant $150. Bene už pusę už tuo laiku mano prirašytų prie 36 kuopos naujų sąnarių man buvo atlyginta ir organizatoriaus mokestis, ką gali paliudyti SLA. 1913 metų atskaitos. Be to visko, kaipo organizatorius, "Tėvnėje" vedžiau skyrių "Gyvasai Reikalas," kurį pradėjau dar 1912 metais. Už to skyriaus vedimą susilaukiau ne vienos padėkos, nors tąsyk mažai kam buvo žinoma, kas tą skyrių veda.

4). Straipsnelyje rašoma: "Buvo apsiėmęs į Komisiją peržiurėjimo kuopos (36?) finansų knygų už 1914 metus—irgi jokio raporto nėra išdavęs kuopai."

Tiesa, kad pats to raporto nebuvo išdavęs, bet darbą buvo atlikęs. Raportą-gi išdavė kiti komisijos sąnariai.

5). Straipsnelyje rašoma: "Antra, p. Jurgelionis dar tik pereitą gruodžio mėnesį išsiėmė antrus pilietystės popierus; ir tai kad gavus policmano vietą, kurią jisai ir dabar užima."

Mano antrosios pilietystės popieros yra išduotos District Court of the U. S., Northern District of Illinois, No. 532535, ir yra datuotos April 15, 1915.

Jokios policmano vietos aš neužėmiau ir neužimu. Užimu-gi vietą Cook County Jaunųjų Teisme (Juvenile Court) vaikų globėjo (probation officer), o porą mėnesių atgal tapau paskirtas preliminariam peržiurėjimui visų lietuvių apleistųjų vaikų bylų (?), kokios tik esti paduodamos į minėtąjį Juvenile teismą. Tą vietą ir turiu iki šiol. Pilietystės popieras ėmiausi visai nesitikėdamas kokios nors valdiškos vietos gauti.

Chicagos Apskričio Narys dar ir kitokių prasimanymų apie mane paskelbė savo straipsnelyje, bet apie juos nekalbėsiu, nes jie yra daugiaus pravardžiavimu, negu kuo kitu. Tiek tik galiu užreikšti, kad į SLA. prezidentus veržte nesiveržiu, už save ar prieš kitus neagituoju, ir į savo kandidaturą žiuriu kaipo į pasiaukavimą patarnauti SLA. labui savo patyrimais ir pažinojimais apdraudos srityje. Ką aš žinau apie apdraudą—tamstos galite rasti iš mano straipsnių tilpusių SLA. kalendoriuje, "Tėvynėje," o taipgi ir "Lietuvoje (?).

Su pagarba,

Kl. Jurgelionis.

ATSAKYMAS.

Nariams Susivienijmo Lietuvių Amerikoje neapeitų nei nebutų žingeidu žinoti, ar p. Jurgelionis yra policmonu, ar kokiu insurance kompanijos agentu, arba kuom kitu, jeigu jisai savęs nepirštų į Prezidentus SLA. per ypatas ir laikraščius, kurie nieko bendro nenori turėti ir susivienijimo pamatinių principų (tautiškos dvasios kelime) nepripažįsta. Bet kadangi Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento vieta yra žymi ir kadangi į prezidentus yra pageidaujamos tik ypatos, kurios yra apsipažinę su jojo praetim, kurios yra pasidarbavę jojo labui, kiekvienam iš mus yra žingeidu žinoti šiek tiek apie kiekvieną kandidatą į Susivienijimo Pildomąją Tarybą. Ir iš to atžvilgio tiktai norėjau nors trumpiausiai supažindinti SLA. narius su p. Jurgelionio tinkamumu į SLA. prezidentus, bet ne iš "pykčio" ar iš "meilės," kaip p. Jurgelionis, mano. Visupirmiausiai, ar pridera jam, p. Jurgelioniui, vartoti tokius išsitarimus, kaip "meluoja," "melagingai," kurie daugiaus tinka vartoti kaip sykis policmonui, o ne norinčiam buti prezidentu SLA?

Dabar eisim prie kitų punktų.

P. Jurgelionis prisipažįsta, kad liko priimtas prie SLA. Sausio mėn. 1913 m., nors faktas yra, kad vasario mėnesyj tų metų yra priimtas; bet neužginčija, kad per tą trumpą laiką buvo net du syk suspenduotas 1914 ir 1915 m. Jis užginčija, kad buvo suspenduotas 1915 m. per 9 mėnesius. Matyt, kad p. Jurgelionis gerai išskaitliavo, kadangi narys negal but suspenduotu per 9 mėnesius, o tiktai per 6 mėnesius, po 6 menasiu skaitosi išbrauktu iš skaitliaus SLA. narių.

P. Jurgelionis gal susipainiojo, sakydamas, kad kaipo organizatorius yra prirašęs į 36 kuopą net 20 narių. Tais metais p. Jurgelionis buvo insurance agentu ir vaikščiojo po namus, prirašinėdamas lietuvius prie Insurance Kompanijos; gal but, kad tiek lietuvių prirašė prie Insurance Kompanijos, bet ne prie 36 kp., kur iki šiolei nieks apie jokius 20 narių prirašytų per p. Jurgelionį nežino.

Diena ir numeris antrų p. Jurgelionio pilietystės popierių netilpo kalbamame straipsnyj, kada-gi numeris p. Jurgelionio pilietystės popierų nėra žingeidus SLA. nariams, bet yra žingeidu žinoti, kad p. Jurgelionis yra Amerikos piliečiu neilgiaus vienų metų ir kad Amerikoje jis gyvena vos apie 6 metus.

P. Jurgelionis, tur but, jaučiasi nužemintu savo dabartinio užsiėmimo urėdu ir, budamas socialistu, bijosi vadintis policmonu, kadangi policmonas yra labai neapkenčiamas lietuviškųjų socialistų, todel p. Jurgelionis save vadina "Probation Officer," o "Naujienos" jį vadina "Investigotorum." Vis-gi, kokiais tiltulais jį nevadintum, nariams SLA. yra žingeidu žinoti, kad jojo užsiemimas yra tvarkos dabotojas, kaip ir kiekvieno policmono; skirtumas yra tik tame, kad policmonas turi daugiausiai reikalo su suaugusiais vyrais, o "probation officer"—su vaikais; taigi, ar jį tąip vadinsi, ar kitaip, vis viena išeis, kad jis yra net nepilnas policmonas, nes tik vaikų policmonas. Juk "probation officer" svarbiausia užduotis yra vaikus gaudyti ir pagavus už sprando tą mažą dušelę nuvesti į "belangę," kol jos kaltė nebus ištirta.

P. Jurgelionis sako, kad jisai nesiveržė į SLA. Prezidentus, o tiktai, girdi, nori "pasiaukauti" SLA. tarnavimui. Jau geriaus p. Jurgelionis juokų nedarytų. Chicagiečiams yra gerai žinoma, ir net visi žvirbliai ant tvorų čirkia ir žino, kad "Naujienų" editorialai ir pseudoniniškos korespondencijos yra ne kas kitas, kaip p. Jurgelionio pristatytas materiolas. Nuo laikų Bagočiaus nei vienas kandidatas taip begėdiškai nesiveržė į SLA. prezidentus, kaip p. Jurgelionis—ar neteisybė?

Kaip ten nebutų, mums, SLA. nariams, yra žingeidu žinoti p. Jurgelionio tinkamumas į SLA. Prezidentus iš šių faktų:

1) Kad p. Jurgelionis yra Amerikoje vos apie 6 metai.

2) Kad prie jokios draugijos, kuri užsiima gaivinimu lietuviškos tautiškos dvasios, jis nepriguli.

3) Kad prie SLA. prisirašė dar tik vasario men. 1913 metų.

4) Kad laike šių 3 metų jau buvo du syk suspenduotu (žiurėk "Tėvynė" No. 29, 1915 m.)

5) Kad jokioj Komisijoj Susivienyjimo nėra tarnavęs, nei ant vieno seimo net delegatu nėra buvęs ir kad yra be patyrimo Susivienyjimo reikaluose.

6) Kad buvęs suspenduotu, nesiskaito nariu, esančiu geame stovyje, per du metu po savo suspendavimo, ir delei šitų visų priežasčių visai nėra tinkamas į SLA. prezidentus, o jeigu butų per slaptą, ar viešą agitaciją išrinktas SLA. prezidentu, tai pridirbtų Susivienijimui tokios pat košės, kaip anais metais pridirbo p. Bagočius. Ypatiškai man p. Jurgelionis nerupi, bet man rupi už vis daugiausiai SLA. gerovė; ta gerovė rupi ir daugeliui narių, kurie daug darbo padėjo SLA. budavojimui ir jo atnaujinimui, kada kiti jį griovė ir į jį spjaudė. Kuomet SLA. buvo bėdoje, tuomet tų "geradėjų" nebuvo matyt, o kuomet jis vėl per darbštumą geresnių narių pasitaisė, atsigavo, tai tų "geradėjų" vėl pilna atsirado. Tai ir viskas.

Chicagos Apskričio Narys.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ McNOUGHTON, WIS.

Kviečia apsigyventi. Nors čia lietuvių ukininkų yra geras burelis, bet lig šiol neteko matyti nieko parašyta apie šitą kraštą. Nors nesenai čia gyvenu, bet teko šistas patirti ir norėčiau tuomi pasidalinti su kitais.

Šitas kraštas yra labai tinkamas apsigyventi; jo oras yra sausas, sveikas ir beveik nieku nesiskiria nuo oro musų paliktoje tėvynėje, Lietuvoje. Be to šitas kraštas yra labai gražus. Visur kalneliai, pakalnės ir daugybė mažų ežerėlių; mažne kiekvienas ukininkas turi savo žemėje ežerėlį, ar upelį, kuriuose yra daugybė visokių žuvų. Taip-pat čia yra daugybės stirnų, kurias šaudo iš miesto atvažiavusieji ir vietos gyventojai. Žodžiu sakant, čia smagu gyventi, tik truksta daugiaus gyventojų. Apsigyventi gi čia labai gera vieta; žemė yra derlinga ir joje auga visokie javai; keliai ištaisyti; yra kelios mokyklos; čia pereina C. &.N. W. R. R. geležkelis; miestas netoli, ukininkams yra rinka. Lietuvių čia apsigyvenusių jau yra 14 šeimynų ir kas sykis vis daugiaus jų atvažiuoja. Čia gyvena tik dvi tautos: lietuviai ir vokiečiai, kurie gerai sugyvena. Yra dvi suvažiuojamos vasarą vietos, kur vasarą iš įvairių miestų, daugiausiai gi iš Milwaukee's ir Chicagos, suvažiuoja daugybė žmonių. Vienas turtingas žmogus, turėdamas valdišką vietą Chicagoje, gyvena čia-pat, augina kelis šimtus avių ir iš jų gerus pinigus padaro.

Apsigyvenimui vietos dar čia yra ir lietuviai norintieji apsigyventi, už nedidelius pinigus galėtų įsigyti sau žemės. Dabar čia reikalingas yra kalvis ir jei iš lietuvių jis atsirastų, galėtų sau gerą gyvenimą padaryti.

M. A. Šarka.

IŠ HARRISON, N. J.

Smarkiausias vyras. J. Gurskis dažnai pasipešdavo ir ne sykį gavo gerai galvą apdaužyti, pakius užmušti ir pinigų užsimokėti į policijos kasą. Jis tarpe Harrisono gyventojų yra įgijęs vardą "Smarkiausio tarpe lietuvių." Bal. 1 d., norėdamas pagąsdinti vietinį smuklininką M. Sinkevičių, išsitraukė revolverį iš kišeniaus ir grasino jam peršovimu. Ar jis tą butų padaręs, nežinia, nes, kažin iš kur atsiradęs policistas pertraukė jo šitą komediją ir jis turėjo smukti.

Tuo tarpu jam pavyko ištrukti iš policisto rankų, bet už dveito dienų jis tapo suimtas, pasodintas už grotelių ir iš ten jis galėjo išeiti tik užsistatęs $1000. Kadangi nei vienas neatsirado, kuris butų panorėjęs už jį šitą kauciją užstatyti, tai jis tuojaus tapo nugabentas į Jersey City kalėjimą ir ten tebesėdi, nes niekas nenori jo išimti. Tur but parsieis ponaičiui akmenys skaldyti ant gerai žinomo vietiniams "Kaukazo"—Snake Hill drauge su kitais smarkuoliais.

Gaila, kad musų lietuviai ačiu savo neišmintingam pasielgimui papuola į tokias kliutis ir paskui gauna doros mokintis kalėjimuose.

Už šitą atsitikimą, be abejonės, buvo kaltas ir smuklininkas, kuris leidžia tokiems vyrukams iš kazyrų lošti.

Pilypas iš kanapių.

IŠ SO. OMOHA, NEB.

TMD. kuopa veikia. Vietinė TMD. 17 kp. savo mėnesiniame susirinkime, laikytame bal. 3 d. tarp kit-ko nutarė, kad kiekvienas minėtos kuopos narys pasirupintų prirašyti prie kuopos bent po vieną narį. Buvusieji susirinkime nariai mielu noru apsiėmė tą nutarimą išpildyti.

Smagu yra pažymėti, kad po aplaikymui knygų "Širdis" ir "Motina," musų kuopa smagiai padidėjo narių skaičiumi ir pradėjo šį-tą veikti.

Sausio mėnesyje buvome surengę agitatyviską vakarą tikslu padidinti kuopos narių skaitlių. Tačiaus, tas vakaras, ačiu nekuriems "geriems" tėvynainiams, nepavyko. Dabar antra nedėldienį po Velykų turėsime parengę vakarą su dideliu programu. Bus statoma scėnoje du veikalai: "Mulkinė ir Mulkintojai" ir "Užkerėtas Jackus."

Šiame susirinkime prisirašė vienas naujas narys: J. Navickas. Kovo mėnesyje prisirašė du: Jonas Andrikonis, ir Teatrališko Ratelio Knygynas. Dabar jau turime 34 narius. Nors tai nėra perdaugiausia, tečiaus, sulig musų kolionijos lietuvių skaičiaus, yra gana gerai, jei ir tiek turime. Vienok, laikui bėgant, surasime ir daugiaus.

J. Baliunas.

IŠ LAWRENCE, MASS.

Išėjo į straiką. Bal. 6 d. čia sustraikavo Arlington Mills dirbtuvės darbininkai, pareikalaudami 2 centų į valandą daugiaus mokesties; buvo išėję laukan apie 50 žmonių. Vyriausias užveizdas susigrąžino juos atgal, prižadėdamas jiems visus jų reikalavimus išpildyti už dviejų dienų. Bet darbininkai, nesulaukdami išpildymo to prižadėjimo, panedėlyje, 10 š. mėn.-dieną rytmėtyj vėl išėjo laukan, šį sykį jau daugiaus kaip 200 žmonių. Kaip žmonės susirinko į vieną vietą dirbtuvėje, minėtasis užveizdas atėjęs ėmė prašyti, kad darbininkai grįžtų prie darbo ir dirbtų, iki devynių, o devyniose, kad iš kiekvieno ruimo ateitų po vieną į ofisą ir tąsyk jis jų reikalavimus išpildysiąs. Bet žmonės jo pasakojimų jau nebeklausė ir visi išėjo straikan.

Darbininkas.

IŠ JOHNSTON CITY, ILL.

Turėjo apsivesti. Čia nesenai buvo nepaprastas atsitikimas, — gavėnioje apsivedė. Vienas jaunas vaikinas, lietuvis, prieš metus laiko mylėjosi su tula lietuvaitė ir žadėjo ją vesti, bet kaž-kas tėn tarp juodviejų atsitiko, kad jie susipyko ir vaikinas išvažiavo į Chicago. Po jo išvažiavimui jo merginai garnys atnešė vaiką. Vaikinas apsiklausinėjęs, kad mergina nenorinti jo vesti, pargrįžo atgal ir manė, kad viskas bus ramu. Bet kur tau. Tuojaus "dėdė" su žvake atėjo pas jį ir nusivedė šaltojon. Ten vyras, noroms-nenoroms, prisipažino prie kaltės ir atsidavė likimui. Žinoma, buvo pareikalauta, kad jis tuojaus apsivestų su savo mergina ir tokiu budu Marion miestelyje teisme, kadir gavėnios laiku, jis buvo surištas moterystės ryšiu.

Johnstone lietuvių yra pusėtinas burelis ir visi sutikime gyvena, nors nuveikt nieko nenuveikia, kadangi nėra kam prie to paraginti; nėra inteligentų.

Nors miestas buvo virtęs negeriamu, kaip sako "sausu," bet alučio visur galėjai gauti kiek tik nori. Lietuviai daugiausiai girksnoja ir iš pinigų lošia po išmokesties dienai. Tiesa, tą daro nevisi, bet daugumas. Yra ir gražiai gyvenančių žmonių, kurie yra prasigyvenę ir turi po kelias nuosavybes.

Šiemet rinkimuose gėrikai sumušė negėrikus ir miesto smuklės bus vėl atidarytos.

Čia kitokių darbų nėra, kaip tik kasyklose. Kasyklose darbas apsistojo; vienos dirba po vieną dieną į savaitę, o kitos po daugiaus. Važiuoti į čia lietuviams nepatarčiau.

Ten buvęs.

IŠ ADA, O.

Lietuvių moksleivių draugija. Lietuviai Ohio Northern Universiteto moksleiviai kovo 31 d. sutvėrė Lietuvių Literaturos Draugiją. Šitos Draugijos tikslu bus apsipažinti nariams su lietuvių literatura ir traukti kitus lietuvius moksleivius prie šitos mokyklos—O. N. U. Draugijos viršininkais išrinkta: pirm. Jonas Kaulinas; vice-pirm. Jonas J. Bagdonas; rašt. Karolis Žėkus; kasininku, A. Lauktis.

Draugija žada laikyti savo susirinkimus kas mėnesis sykį ir per lietuvių laikraščius supažindinti kitus Amerikos lietuvius su šitos mokyklos darbais. Dabartiniu laiku šitoje mokykloje lietuvių moksleivių yra 8. Jie yra prašę iš universiteto valdybos lietuviams atskiros klesos-lietuvių kalbos gramatikos, retorikos ir literaturos. Valdyba jiems yra prižadėjusi duoti lietuvį mokytoją ir jam už mokinimą primokėti, tik reikalauja turėti daugiaus mokinių.

A. J. Rail.

IŠ GRAND RAPIDS, MICH.

Mirė netikėtai. Bal. 11 d. čia netikėtai pasimirė J. Siratavičius. Tą pačią dieną rytmetyj jis sveikas išėjo į darbą ir darbe numirė. Formanas pasiuntė jį maliavoti gazines dudas ir, turbut, duda buvo trukusi ir gazas sunkėsi. Po penkiolikos minučių rado J. Siratavičių negyvą. Jis paeina iš Kauno gub., Panevėžio pav., Rozalino val., Klovainių miestelio. Išgyveno Amerikoje 5 metus. Buvo 25 metų amžiaus. Prigulėjo prie SLA. ir vietinių: Liet. Sus. D-jos ir S. Daukanto D-jos.

Lai buva jam lengva šios šalies žemelė.

Draugas.

Ginčai del L. Š. F. Bal 11 d. S. S. D-jos susirinkimė iškilo ginčas del L. Š. Fondo. Mat susirinkime buvo pakeltas klausimas, ar nereikėtų dabar atvažiavusius svečius, pp. Bulotus ir p. Žemaitę parsikviesti į Grand Rapids, su tąja mintim, kad šitas įnešimas bus priimtas. Bet, visai netikėtai, atsiliepė priešingi balsai. Kadangi šitoje draugijoje yra komitetai visų trijų fondų, tai, nuo L. Š. Fondo komiteto pradėta reikalauti paaiškinimo, kodel L. Š. Fondas, surinkęs daugiaus kaip $12,000, laiko juos Bostone ir nesiunčia jų Lietuvon, kur reikalinga yra greita pašelpa.

Komitetas neturėjo ką atsakyti; ir kuo toliau, tuo daugiau atsirado narių priešingų šitam fondui; kiti net grieštai pradėjo reikalauti, kad pasiųstieji L. Š. Fondan pinigai butų atimti iš jo. Žinoma, kiti, taip vadinamieji socialistai, karštai gynė šitą fondą, bet nesusipratimai tarpe narių del šito fondo vis eina didyn ir nežinia kuo jie pasibaigs. Gal ir parsieis panaikinti L. Š.F. Komitetas Liet. Sus. D-joje, jei Centras elgsis taip toliaus, laikydamas surinktus pinigus Bostone vieton siųsti juos Lietuvon.

S. S. D. Narys.

Kas Kaltas? Pas mus Grand Rapids'e dešinieji visuomet rėkia ant laisvamanių, kad jie doroje žemai nupuolę. Ogi, kaip tyčia, pasidėkavojant L. S. D-jos valdybai, bal. 8 d. L. S. D-jos svetainėje tarptautiniai socialistai surengė koncertą. Koncertas pavyko neblogiausia, bet aš ne apie jį noriu rašyti, tik apie tai, kas buvo po to.

Po koncertui prasidėjo šokiai ir traukėsi iki 2 val. ryto. Reikia žinoti, kad šitoje draugijoje yra daug karštų katalikų, kuriems šitas balius nepatiko. Taigi šitas balius yra priežastimi galimiems draugijoje atsitikti nesusipratimams. Ko-ko, bet nesusipratimų draugijoje reikia vengti. Ir ypatingai šitas dedama priedermėn draugijos valdybai. Ji žino, kad Draugijos konstitucija liepia vengti ne tik tikėjiminių dalykų, bet ir priešti-kėjiminių.

Antra vertus, šitas pasilinksminimas netiko ir iš kitos pusės. Visa Lietuva yra karės bangose, kuriose žuvo ne vienas musų pažystamas, draugas ir artimas giminė, o čia musų lietuviai rudžio prisitraukę, pasirengę šokti kad-ir ant savo motinos kapo. Tas tikrai ne vietoj.

Pašalinis.

IŠ HARRISON, N. J.

Pastaraisiais laikais pasirodo gana daug korespondencijų iš musų mažos kolionijos, kuomi reikia pasidžiaugti; tik gaila, kad nekurios korespondencijos panaudojamos šmeižimo įrankiu; tas atsitinka daugiausiai "Laisvėje."

Taipgi 12 num. "Lietuvos" tilpusi korespondencija apie lietuvį, amerikįnį kareivį, kur aprašoma kaip jis yra suamerikonėjęs.

Aš čia nesiginčysiu kas link to, ar tas tiesa, ar ne, bet aš noriu viešai pranešti per "Lietuvą," kad minėtas kareivis neteisingai užsipuola ir grumoja ant F. M. Petrulionio ypatos.

Kadangi aš nėsu rašęs tos korespondencijos, nes apie jo amerikonizmą aš nieko nežinau ir manęs jis neapeina, čia patariu kareiviui pirma sužinoti, kas minėtą korespondenciją rašė, surasti kaltininką, paskui jam grumoti. Kadangi aš tos korespondencijos nerašiau, tai nei grumojimo nebijau.

F. M. Petrulionis.

P. F. M. Petrulionis nieko bendro su minėta korespondencija neturėjo. **Redakcija.**

IŠ ROCKFORD, ILL.

Atsakymas korespondentui. "Lietuvos" 14 num. atspausta p. Kukulio žinutė, kurioje aprašyta TMD. prakalbos, buvusios kovo 26 d.

Nenorėčiau užvesti ginčų su p. Kukuliu, bet matydamas, kad jo prirašyta daug tokių dalykų, kuriais skaitytojas gali pasipiktinti, noriu juos atitaisyti. TMD. yra bepartyvė organizacija, todel apie ją rašant reikėtų prisilaikyti daugiaus nuoseklumo ir vengti ypatiškų nesutikimų, juodas dėmes metant kitokių idejų šalininkams. Aš, budamas TMD. nariu ir pilnai užjausdamas jai, nenorėčiau skaityti tokių žinučių, kurios keliais žodžiais gali vaidus sukelti tarpe organizacijos narių.

Turbut ir p. Kukulis žino, kad į tas prakalbas buvo kviesti trys chorai: D. G. D. Kanklių, S. P. L. J. Rateilo ir Aido. Bažnytinis choras, Aidas, tiesa, neatsilankė, bet kiti du atsilankė ir kuopuikiausiai savo užduotis atliko. P. Kukulis Kanklių Chorą dar paminėjo, o apie Ratelio chorą nei puse lupų nieko nepasakė-kodel? Gal kad jie giedojo Internacionalą ir francuzų Marselietę? Bet p. Kukulis turėtų žinoti, kad TMD. yra bepartyvė organizacija. Visai neabejoju, kad, Ratelio chorui neatsilankius, p. K. tuojaus butų parašęs, kad internacionalistai šiokie ir tokie, jie netik tautos reikalams neprijaučia, bet dar stengiasi jiems pakenkti. Bet dabar, kuomet jie dalyvauja drauge ir todel prijaučia tiems reikalams, tai jis, matyt, tyčia apie tai nepamini, kad toliaus galėtų jiems priekaištus daryti.

Gal but jis apleido netyčia, per savo nesugebumą, kaip ir kad parašė, jog du vyrai solo giedojo.—kas girdėjo, kad du vyrai solo giedotų? (gali giedoti—vienas po kitam. Red). Bet toliaus matyti, kad jam ir bešališkumo truksta. Jis rašo: "Penkieli metai atgal musų kuopa buvo nupuolusi net iki šešių narių ir jau buvo manyta, kad liko auka internacionalistų"—ir kam, rodosi, reikėtų užsipuldinėti ant kitų? Aš galiu užtikrinti, kad toji kuopa šiandien, vietomosios Kelmyno Pempės, kad ji je buvušių šešių narių, gal, turėtų tik tris, jei tie patys vadovai ją vestų. Tai ne partijos šalininkų buvo kaltė už jos pakrikimą, tik kuopos vedėjų.

Toliaus jis nesąmonės rašo, sakydamas, "kad surengdavo kokį balių, tai turėdavo rengėjai iš savo kišeniaus pridėti," ir vėl kaltindamas už tai internacionalistus. Aš gerai žinau, kad tie patys internacionalistai tuoju laiku dar daugiaus pridėdavo iš savo kišenių surengę balių, bet jie nekaltina tame patriotų. To priežastis yra kur kitur; viena, tuomet Rockforde mažiaus buvo lietuvių, o antra gal maža buvo išgarsinama, ar gal oras buvo nepatogus, ar kas kita.

Daug galėčiau padaryti patėmijimų p. K. dėlei tos žinutės, bet gaila laiko ir laikraštyje vietos. Vienok norėčiau dar jam priminti, kad TMD. nėra kokios nors politikos organizacija, tik draugija grynai pašvęsta žmonių švietimo reikalams ir kaipo į tokią visi mes privalome žiurėti.

Mokslas ir apšvieta yra reikalingi visiems lygiai, taip patriotui, taip internacionalistui ir mums čia ne vieta kokius ginčus varinėti, ar bereikalingus priekaištus daryti. Anot P. Višinskio "apšvieta ir mokslas tai musų galybė." Supraskime tą ir eikime prie jų.

J. M. Stružas.

IŠ NEW PHILADELPHIA PA.

Į vyrą mesdamas vaikui išmušė dantis. Balandžio 10 d. smuklėje susipešė Stasys Andruškevičius su Vincu Jenulevičium. Andruškevičius, matydamas, kad bus riestai, smuko per duris laukan, bet Jenulevičius, jo nepaleisdamas, vijosi paskui jį su stiklu rankoj. Jenulevičius, išbėgęs pleciun, nusitvėrė plytą ir paleido į Jenulevičių, bet vietoje pataikyti jam, pataikė tiesiog į burną 10 metų vaikui Vincui Apšegučiui ir išmušė 9 dantis. Vaikas tuojaus nugabenta į Caldillo ligoninę; jis yra blogame padėjime. **Dėdė.**

IŠ PITTSTON, PA.

Policija neleido Mockui kalbėti. Balandžio 8 d. vakare vietinė socialistų kuopa buvo parengusi prakalbas. Kalbėtoju buvo kviestas tas neva "kunigas" Mockus. Bet prakalbos neįvyko. Mat katalikai pranešė, sakoma, policijai, kad Mockus sukelia riaušes, tikybą beniekindamas, todel policija, dabodama "public peace and safety," neleido Mockui su prakalbomis rodytis.

Dabar yra rengiamos prakalbos Stumnerville—atstu apie dvi angliškos mylios nuo Pittstono. Sakoma, ten prakalbas paveliję laikyti ir net svetainę uždyką davę. Džiaugiasi, kad ir socialistai susilaukė bent vieno "kunigo."

Lietuvos Gelbėjimo ir Autonomijos Fondo iždininkas, Tamas Paukštis, gavo iš Rusian-American Line Co. pranešimą kad nesenai išsiųsti to fondo pinigai (10,000 rublių) nukentėjusiems nuo karės Lietuviams, tapo jau priimti p. Leono Maskvoje.

Balandžio 8 d. vietinė 7-ta SLA. kuopa turėjo balsavimus į SLA. centro valdybos urėdninkus. Socialistai prie kuopos priklausantieji, labai agitavo už savuosius, ypatingai už Jurgelionį į prezidentus, ir už Neviacką į kasierius, bet jų sunkus darbas atnešė mažą vaisių, nes sumedžiojo vos 16 balsų. Į prezidentus gavo daugiausiai balsų F. Živatkauskas (44), į Sekretorius A. B. Strimaitis (46), į iždininkus Tamas Paukštis (43), į daktarus—kvotėjus Dr. Šliupas (48).

Vis-ka.

ATSAKYMAS KELMYNO PEMPEI.

"Lietuvos" 12 num. indėta korespondencija iš Sioux City, Iowa, tulos Kelmyno Pempės, kurioje man, Tilvikui, daroma priekaištas, buk aš tolydžio užsipuldinėjąs tai ant tautiečių, tai ant katalikų.

"Naujienose" 60 num. korespondencija iš Sioux City, Iowa, po kuria pasirašo "Tilvikas," yra rašyta ne mano; ją turėjo parašyti kas kitas, mano slapyvardę pavartodamas. Kas atsieina mano užpuldinėjimų ant tautiečių ir ant katalikų, tai aš prašyčiau gerbiamosios Kelmyno Pempės, kad ji priparodytų kada ir kokiuose laikraščiuose aš, Tilvikas, esu bereikalingai užpuldinėjęs vienus, ar kitus.

Tik. Tilvikas.

Žinios-Žinelės.

Baltimore, Md.

= Bal. 24 d., antrą Velykų dieną visi Baltimorės lietuviai, tautininkai ir katalikai rengia "Tag Day" aukoms rinkti tarp svetimtaučių gatvėse, darbavietėse ir visose viešose užeigose. Surinktieji pinigai bus padalinti pagal rinkikų skaitlių T. Fondui ir Liet. Gelb. Fondui.

Hartford, Conn.

= Kovo 24 d. vakare susimušė Vyčių organizacijos nariai; darbe buvo ne tik kulokai, bet ir peiliai. Policija vyčius uždarė beiangėn; ant rytojaus teismas už narsumą apdovanojo 3 po 30 dienų kalėjimo, o 2 po 4 mėnesius. Vyčiai vienok nesutiko su tuo ir pasidavė augštesnin teisman. Jų bylos nagrinėjimas bus birželio mėnesyj. Tuo tarpu 3 vaikinai užsistatė kauciją ir pasiliuosavo iš kalėjimo.

New Haven, Conn.

= Vienas jaunuolis iš kitur atvykęs atkalbino nuo tėvų 16 metų merginą ir tėvams nežinant abudu išvažiavo į Waterbury, kur bal. 1 d teisme apsivedė. Už dveito dienų apsilankė pas pažystamus, bet pas tėvus neužėjo. Turbut bijojo, kad neužkurtų pirties.

Easton, Pa.

= Šioj apielinkėj yra suvirš 1000 lietuvių. Pastaruoju laiku, ačiu kun. P. Gudaičio pasidarbavimui, tapo nupirkta bažnyčia už $18,000.00. Pirmos pamaldos buvo kovo 21 d. Bažnyčia paimta ant skolos, bet tikimasi ją išmokėti.

Jeannette, Pa.

= Bal. 1 d. keturi lietuviai ėjo namon miestelyje Bradis, Pa. Jiems atėjus prie geležkelio, kurį reikėjo pereiti, atėjo traukinys. Jie, palaukę kol jis praeis, norejo pereiti per geležkelį, bet tuo tarpu iš kito galo užėjo greitasis traukinys ir vieną jų užmušė ant vietos, kitam abi koji nuvažiavo, o trečią baisiai sutrankė.

Jeannette, Pa.

= Vaikams bežaidžiant sviediniu, sviedinys įkrito į šale stovinčią po langu statinę su vandeniu. 14 metų mergaitė priėjus pasilenkė ir norėjo išimti jį, bet perdaug persisvėrė ir įkrito stačia galva statinėn. Kitiems vaikams tas buvo juokai ir jie nėjo jos gelbėti. Ant galo jie pamatė, kad mergaitė prigėrus.

Montello, Mass.

= Šitas miestelis yra negeriamas, bet smuklių netruksta. Daugiausia tų "spykyzių" (kalbėk patyloms) užlaiko lietuviai. Vietos lietuvių kunigas sako, kad tas smukles užlaiko socialistai, socialistai gi ginasi. Nesenai policija padarė kratą ir rado 11 slaptų smuklių; didžiuma jų savininkų lietuviai, ir kaip socialistai sako, gerieji kunigo parapijonai.

Girardville, Pa.

= "Musų miestelio lietuviai yra begalo tamsus ir be girtuoklystės nieko kita nežino. Jie net į svarbius susirinkimus ateina girti. Nesenai angliakasių 918 lokalo susirinkime išėjo tikras "kermošius;" kalbėjo po 6 ant syk ir nieko nenutarė; dabar nežino, ką jie daris senam kontraktui pasibaigus—straikuos, ar dirbs toliaus senomis išlygomis."

Kewanee, Ill.

= Bal. 4 d., ačiu moterims, Kewanee vėl porai metų liko apvalyta nuo smuklių. Prieš balsavimus bravorai, smuklininkai, katalikų kunigai, ypač lenkai, ir jų pasekėjai, girdi, visas pastangas dėję, kad smuklės vėl butų atidarytos. Girdi, katalikų kunigai net banžyčiose agitavę už smuklių atidarymą.

Thomas, W. Va.

= Vietos angliakasiai susiorganizavo į Uniją. Davis Coal Co. užsispyrė ją pa'rikdyti. Uždarė keliatą kasyklų ir jų darbininkus paliko be darbo, paskui per agentus kalbino darbininkus atsisakyti nuo unijos. Nieko nepešus, pasiskelbė vietos laikraščiuose, kad jai reikalingas tukstantis darbininkų—jieško neunijistų. Bet gelžkelių darbininkai žada atsisakyti vežti anglis, jei ten neunijistai dirbs.

Pittsburg, Pa.

= Visas lietuviškasis Pittsburg su apielinkėmis juda, kruta ir laukia SLA. ir TMD. Seimų. Seimų rengimo komisijos laukia savų susirinkimų, svarsto, taria, kad tik viskas butų kuogeriausia, kuogražiausia.

Athol, Mass.

= Dešimtas nuošimtis Atholio gyventojų yra lietuviai, bet jie padaro klerikalų drutvietę. Daugiausia čia vabalninkėnai, (jų yra apie 500), kurie yra tokie "dievoti," kad jei kas prieš septynias iš ryto nenori į bažnyčią nueiti, tai pas juos gyventi negali.

Merginos uždirbančios po $4 ar $5 į savaitę, ant bažnyčios aukoja po $70 ar $80.00, neskaitant "aficerų."

San Francisco, Cal.

= Tik-ką susitvėrus SLA. 106 kuopa mieste San Francisco, savo visuotiname susirinkime kovo 12 d. galutinai nutarė rupintis lietuviais pabėgėliais, atvažiuojančiais per San Francisco uostą.

Valdžios ateivystės draugijų surinktos žinios parodo, kad karės laiku per San Francisco uostą atvažiavo apie 200 lietuvių, bet tik maža jų dalis lietuviais pasidavė.

Gilberton, Pa.

= Maizviiles liet. parapijos klebonas Kun. Augustaitis ir vysk. Prendergast įnešė bylą Pottsvillės teisman prieš Hárleigh Brockwood Coal Co., prašydami uždrausti minėtai bendrovei imti anglis iš po bažnyčios, kurios sienos jau sutruko ir pamatas pradeda grimsti. Bažnyčia nesenai statyta; atsiėjo $15,000.00.

MARGUMYNAI.

Auka iš tolimų Šiaurių.

Šiomis dienomis "Lietuvos" redakcija aplaikė laiškelį ir $10. aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams iš mažiausios ir toliausiai į šiaurius esančios lietuvių koliinijos.

Šale tolimos Alaskos, Yukono Teritorijoj (Kanadoj) yra miestelis Dawson. Čia gyvena tik du lietuviu—Juozas Kazlauskas ir Juozas Aushrot. Ir jie išgirdo šauksmą tolimos tėvynės, reikalaujančios pagelbos, ir prisiuntė po penkinę. Jų aukos pasiųstos Lietuvos Gelbėjimo Fondui.

Clevelandiečių auka.

Dr. Graičiunui atsilankius Clevelande, buvo prakalbos, surengtos D. L. K. Vytauto Gvardijos ir Lietuvių Piliečių Sandaros Amerikoj (16 ir 17 d. balandžio). Laike šitų prakalbų surinkta išviso $41.95 aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Aukos paskirtos Lietuvos Gelbėjimo Fondui. (Minėtas aukas priėmėm ir pasiuntėm Gelbėjimo Fondan; platesnis aprašymas tilps sekančiam numeryj. Redakcija).

Lietuvis gavo medalį.

"Dilgelės" praneša iš Pittsburgo, Pa.:

"Juozas Karpavičius iš East Pittsburgo, lankantis Pittsburgo Carnegie'o Technologijos Instituto vakarinius kursus, gavo pirmo laipsnio medalį už techniškus piešinius, skyriuje Design Cast Iron už "Grill Design".

Ten pat rašoma, kad kiti du lietuviai Jonas Jurevičius ir Jonas Blažaitis, taip pat buvo lankę tuos kursus—vienas illiustravimo skyriuje, o kitas elektros skyriuje.

Gerai, labai gerai, kad musų jaunimas taip naudingai sunaudoja vakarus.

Martynas Savinčkas, esantis nelaisvėje Vokietijoje, paeinantis iš Kauno gub., Ukmergės pav., Kovarsko val., Repšių sod., jieško pagelbos pas savo gimines ir draugus Amerikoje. Jis yra parašęs atvirutę ir pridavęs savo adresą Petrui Gindrėnui, 309 Prospect St., Binghamton, N. Y.

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji psaudonimais turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, palikant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

LINKSMŲ VELYKŲ! Sulaukę Velykų šventės, tėvų-protėvių papročiu, siunčiame visiems savo bendradarbiams, rėmėjams, skaitytojams ir draugams geriausius ir širdingiausius velijimus—Linksmų Velykų!

Nuo neatmenamų laikų šita šventė buvo didele švente. Dar prieš krikščionybės laikus ji buvo stabmeldžių švenčiama ir iškilmingai apvaikščiojama. Ji tuomet reiškė apmirusios gamtos prisikėlimą iš žiemos kapo. Nuo krikščionystės laikų ją apvaikščiojama paminėjimui prisikėlimo iš numirusių Kristaus, kuris pažadėjo žmonėms "naują gyvenimą."

Linksma tai šventė, nes ji visuomet reiškė ir reiškia, jog gyvybė yra mirties pergalėtoja.

Nelinksmos mums lietuviams yra šių metų Velykos, nes musų tauta, musų tėvynė yra, gali sakyt, numirėlių kapuose. Vienok turėkim viltį, jog gyvybė paims viršų ant mirties. Tikėkim, kad mums besidarbuojant, susilauksime laiko, jog ir musų Lietuva 'kils iš numirusių.'

LINKSMŲ VELYKŲ!

Vėl apie vienybę! Musų žmonėse vienybės obalsis yra įleidęs gilias šaknis. Plačiųjų minių balsas ir nuomonė vis labjaus spiria musų pakrikusius vadus ne tik kalbėti, bet ir rupintis įvykdinimu tarp lietuvių vienybės šiame svarbiame momente. Tautininkų srovė ir jos vadai nuo pat pradžios stovėjo už vienybę tarp visų srovių, atmetus tuom tarpu partijų reikalus. Kitų srovių vadams, ant nelaimės, matyt, rupėjo ne tiek vienybė, kiek savų partijų reikalai ir todel jie nuo vienybės atsisakė, arba savo partijų reikalus pastatė augščiaus visos tautos reikalų.

Kiek vėliaus klerikalai lyg ir pamatė, kad visgi toks iširimas yra negeras ir pradėjo tartis su tautininkais delei vienybės. Ant nelaimės, ir čia dar neatsisakyta pilnai nuo savo partijinių užmačių ir iš vienybės klausimo vėl nieko neišėjo. Dabar, kaip išrodo, socialistai norėtų sueiti vienybėn su tautininkais. Tas butų visgi geriaus, negu skirstytis, nes, anot patarlės, ir šiaudinė vienybė yra geresnė už auksinį nesutikimą.

Betgi ir čia išrodo, kad socialistai, taip pat kaip klerikalai, neįstengs pasiliuosuoti nuo savo partijinių tikslų ir politikos, ir todel ir iš šitos "vienybės" nieko negalės išeiti.

Bet visgi gerai, kad apie tai dabar bent kalbama, kuomet pirmiaus ir kalbėti nenorėta. Visgi progresuojame šiek-tiek. Pasimalsim dar, o gal ir susilauksim iš tų miltų duonos. Gal suprasim visi, kad reikia mums lietuviams atmesti šiuom laiku savo partyviškas pažiuras ir visiems eiti vienybėn, kuomet Lietuva ne musų partijinių principų, bet DUONOS prašo.

Išvažiavo Europon. Tautinės Amerikos Lietuvių Sandaros prezidentas, p. Ramonas Karuža, balandžio 19 d. išvažiavo laivu "Frederick VIII'" Europon. Gegužio 1 d. jis žada buti jau Stockholme, Švedijoj, kur tą dieną įvyks Lietuvių Konferencija.

Tai bus pirmas suvažiavimas lietuvių atstovų iš Rusijos, iš Lietuvos po vokiečiu ir iš Amerikos. Menama, kad bus lietuvių ir iš Anglijos.

Iš amerikiečių šioje konferencijoj bus, apart p. Karužos, dar kun. Bartuška ir Dr. Bielskis, kurie kiek pirmiaus yra išvažiavę kaipo Tautos Fondo atstovai.

Gaila, kad daugiaus amerikiečių nenuvažiavo. Ypač gaila, kad musų socialistų frakcija griežtai atsisakė pasiuntinius siųsti, pasiremdama techniškumais ir pagalios "principu," kad jie nedalyvaus ten, kur "Yčinis" komitetas veikia.

Toks "principas" yra, mažiausiai pasakius—keistas. Socialistai sakosi tiki į "parlamentariškumą," bet tokio "principo" prisilaikant jie, matyt, nedalyvautų net ir Lietuvos parlamente, jeigu tėksai butų ir jeigu jame butų Yčas ir jo frakcija; jie nieko bendro nenorėtų su juom turėti, kaip ir dabar nenori. Iš to galima padaryt išvadą: perdaug yra fanatiškos neapikantos.

Visgi iš minėtos Stockholmo konferencijos galima tikėtis daug svarbaus ir naudingo. "Lietuva" savo laiku paduos platų tos konfenrencijos aprašymą.

Tarp kit-ko. "Ateitis" gardžiai pasijuokia iš nekurių musų redaktorių "gudrumo." Ji sako, kad einantis Petrograde laikraštis "Naujoji Lietuva" persispausdina beveik visas žinias apie Prusų Lietuvą ir apie Lietuvą po vokiečiu iš "Ateities." Nekurie Amerikos laikraščių redaktoriai, pamatę tas žiniais "Naujojoj Lietuvoj," perspausdina jas kaipo originales iš "Naujos Lietuvos," nors jos jau buvo žinomos Amerikoj mažiausiai 1½ mėnesio atgal iš "Ateities."

Męs tą patįs, ištikro, pastebėjome. Nekurios musų redakcijos moka dar ir geresnių "baikų" pridirbti. Pavyždžiui, kuomet musų redakcijos narys, p. B. K. Balutis, gavo kablegramą iš Petrogrado nuo Lietuvių Centralinio Komiteto apie konferenciją Stockholme, redakcija pasiuntė pilnas kopijas to kablegramo Chicagos ir nekuriems kitiems lietuvių laikraščiams. Atsirado tokių, anot "Ateities" išsitarimo, "gudrių" redaktorių, kad jie netik nepaminėjo šaltinio, iš kurio gavo minėtą kablegramą, bet nekurie dar "nukirpo" adresą, kam buvo siųsta ir tuomi pakeitė tulose vietose kablegramo tikrą sensą, o vienas laikraštis buvo net taip "gudrus," kad padarė taip, jog išėjo, kad net pats kablegramas buk gautas visai kitos ypatos.

Taigi išeina, kad kitą kartą nekurie redaktoriai pasielgia netinkamai taip sau—iš žioplumo, o kitą" vėl kartą taip sau—dėlei "nekaltos vaikiškos politikėlės."..

Kaip sau norit, bet tas šlykštu. Kas butų, jeigu nukentėjusiais nuo karės lietuviais ir pabėgeliais niekas nesirupintų? Kas butų, jeigu Lietuvių Draugija nesirupintų išgauti lėšų ir aukų tų nelaimingų lietuvių gelbėjimui nuo bado, nuo ligų, nuo desperacijos?

Ją apšauktų netikusia, ją iškoliotų, išspardytų ir visaip išniekintų. Tas butų nenuostabu, nes tuomet vertėtų. Bet štai, kuomet ta draugija per savo viršininkų, ypač per p. Yčo rupestingumą, išgauna dideles sumas pinigų iš visur, iš kur tik galima gauti, tos Draugijos ir p. Yčo politiški priešai ne tik kad neduoda už tai jokio "kredito" (kaip tikriems vyrams tai priderėtų), bet "spardo, spjauda" dar aršiau negu tuos, kurie nieko nedaro (tų po teisybei ir nekabina). Tas jau ištikro stebėtina.

"Laisvė" ypač tuomi pasižymi. Štai kaip ji vėl rašo:

> **Klerikališkos mašinos ratai pašmeruoti iki sočiai ir tie žmonės, kurie sėdi ratuose ir laiko vadžias, netiktai patįs gali gyventi pertekliuje ir nejausti karės vagų, bet yra galėje užlaikyti šimtus ištikimų favoritų, inteligentiškų darbininkų, paskiriant jiems riebiai apmokamas vietas komiteto kanceliarijose. Štai kodel mus visai nestebina, kad komiteto [Lietuvių Centralio komiteto] kanceliarijose knibždėti knibžda netiktai aiškių klerikalų, bet ir naujai iškeptų karjeristų iš buvusių pirmeivių ir net socialistų. Juk tai niekam nėra naujiena, kad inteligentija tarnauja ten, kur stambus ir saldus lašai varva iš gausybės taurės."**

Tokiu budu "Laisvė" nori diskrediduoti, pažeminti tuos visus vyrus (net ir iš socialistų tarpo), kurie, matydami tėvynę nelaimėj, metė partijinius kivirčius ir, kaip tikriems Lietuvos vaikams pridera, stojo darban, padavę viens kitam rankas.

Pereitam "Lietuvos" numeryj buvo socialisto Janulaičio laiškas, kuriame jis trumpai, bet aiškiai pasako, jog nelaimingoj tėvynėj dabar yra tiek darbo, kad apie partijas, ar ką kitą nėra laiko galvoti.

Panašių žmonių patriotizmą ir tėvynės meilę, "Laisvė" vadina "karišku patriotizmu", kuris esą turįs "išvirkščią pusę", ir kuri esą "smirda iš tolo kiekvienam tikram demokratui."

Mums gaila "Laisvės",—ištikro gaila, kad ji savo mintyse yra tokia smulkutė, tokia netolerantiška, tokia nelietuviška. Gal but, kad "Laisvei" smirda ir p. Yčas ir visa Lietuvių Draugija, bet šimtams tukstančių lietuvių, kuriuos ta draugija ir tie inteligentiški veikėjai gelbėjo ir gelbsti—tiems tukstančiams smirdės "Laisvės" neapikantos ir partyvaus fanatizmo žodžiai linkui tų, kurie ne pliku liežuviu, bet darbu gelbsti Lietuvos žmones. Nuo panašių įtarimų liekasi toks pats įspudis, kaip nuo sumušto pagedusio kiaušinio Velykų rytmetyj.

Kaizerio Sunus Lietuvos Karalium?

Įdomią žinią paskelbė pereitą sąvaitę telegramų agentura "International News Service." Pranešama nei mažiaus-nei daugiaus, buk Lietuva įgijo karalių. Šita žinia tilpo Paryžiaus laikraštyje Petit Journal ir skamba sekančiai:

"Apleisdamas Verduną, kaizeris, lydimas princo Oskaro ir fieldmaršalo von Hindenburgio, nuvažiavo Vilniun ir atvyko tenai balandžio 2 d. Atlankęs kapus (tombas) senų Lietuvos karalių, kaizeris su palydovais užlipo ant kalvos [ant Gedminkalnio], kur stovi griuvėsiai senovės lietuvių pilies ir čia kaizeriui buvo paduota peticija su reikalavimu sugrąžinti Lietuvos neprigulmybę ir su prašymu paskirti Oskarą Lietuvos karalium.

"Perskaičius peticiją, minios susirinko į pilį (chateau) ir pradėjo šukauti "Lai gyvuoja karalius Oskar!"

"Peticiją, kaip manoma, surengė, Prusų Lietuvos deputatai p. Gaigalaitis ir p. Steputaitis, kurie važinėjo po Lietuvą ir Kuršą, rinkdami po peticija parašus."

Toks yra telegramas. Iš to, kas čia pasakyta, reik labai abejoti tos žinios teisingumu. Viena, steigti karalystę ir apšaukti savo sunų karalium, kuomet dar karė nėra užsibaigusi—yra paikas dalykas, kurio kaizeris nepadarytų. Antra, pačiam telegrame nėra jokių nurodymų, kad Oskaras, šisai penktas kaizerio sunus, butų buvęs paskirtas Lietuvos karalium. Telegrame kalbama tik apie įteikimą kaizeriui peticijos ir apie menamąjį minių šukavimą: "Lai gyvuoja karalius Oskaras!" Nei žodžio nesakoma apie tai, ar kaizeris atsakė ką į tą peticiją, ir ką atsakė; nei žodžio nesakoma tiesioginiu budu apie tai, kad princas Oskaras butų buvęs paskirtas Lietuvos karalium.

Kad peticija galėjo buti kaizeriui įteikta, apie tai galima ir neabejoti, bet kad toji peticija reikalautų **neprigulmingos Lietuvos,** sunku šiuom laiku tikėti. Ir štai kodel: peticiją, sakoma, surengę yra žinomi prusų lietuviai—Dr. Gaigalaitis ir Dr. Steputaitis, dabartinis atsakomasai "Dabarties" redaktorius. Kiek laiko atgal girdėjome nuo Dr. Gaigalaičio užtikrinimą, kad Prusų Lietuva neprisidėtų prie neprigulmingos Lietuvos, net jeigu tokia neprigulmybė jai butų suteikta—prusų lietuviai, sakė Gaigalaitis, velija pasilikti "vierni Vokietijos ciesoriui". Kokiu budu galėtų įvykti tokia greita permaina?

Kad Dr. Gaigalaitis ir Dr. Steputaitis galėjo keliauti po Lietuvą ir Kuršą ir rinkti parašus po kokia nors kaizeriui prielankia peticija—to galima tikėtis. Tą jie galėjo daryti ir savo noru, o gal ir sulyg vokiečių valdžios įkvėpimo: vokiečiams yra svarbu įgyti užuojautą lietuvių, esančių čia pat užpakalyje jų fronto. Vokiečiai dar karės pradžioj skleidė tarp lietuvių lapelius, kuriuose žadėta lietuviams kaizerio sunus karalium. Tai yra paprastas kariaujančių pusių "fortelis", kad įgijus vietinių žmonių užuojautą, ypač tamsesnių žmonių, kurie abelno dalykų stovio nesupranta. Minėta peticija, gal but, yra vienas iš tos rušies "fortelių"—kad pritraukti lietuvius vokiečių pusėn.

Tai viena galimybė. Bet gali buti ir kitaip. Jeigu vokiečiai ištikro prielankiai žiuri į lietuvius (o tam reik dručiai abejoti), tai kodel panaši žinia pasirodė ne iš vokiškų šaltinių? Vokiečiai puikiaus už taikininkus moka save rekliamuoti visokiariopais budais—pradedant nuo bevielinio telegrafo telegramų ir baigiant krutamaisiais paveikslais. Kodel tokia svarbi ir vokiečiams šiuo laiku "naudinga" žinia nepasirodė iš vokiškų šaltinių, bet tilpo francuzų laikraštyj ir iš ten tapo išplatinta Amerikoj? Yra labai galimas daiktas, kad šita istorija yra paleista iš tam tikrų šaltinių, kurie rupinasi svetimtautiškoj spaudoj pakelti Lietuvos atgaivinimo klausimą. Gal tai yra, taip sakant, "diplomatiškas grajus", kad privertus daugiaus apie Lietuvą kalbėti.

Kaip ištikrųjų yra, apie tai vėliaus, be abejonės, sužinosim. Tuom tarpu gi, ar ten butų vienaip, ar ten butų kitaip—šitas telegramas Lietuvos neprigulmybės klausimui yra labai naudingas. Nekalbant jau apie tai, kad tokia žinia galėjo buti atkartota ir kituose francuzų laikraščiuose, reik nepamiršti dar ir to, kad ji tapo perduota "International News Service", kuri paduoda žinias daugybei angliškų laikraščių—Anglijoj ir Šiaurinėj Amerikoj. Toks Lietuvos neprigulmybės klausimo paskelbimas yra mums lietuviams lengvai vertas keletą šimtų tukstančių doliarių.

Kad minėtoji žinia turės nemažai įtekmės, apie tai galima spręsti jau nors ir iš to, kaip lenkai į ją žiuri. Lenkai, kaip žinome, yra labai sulyg Lietuvos klausimo jausluys. Jie yra gerai susiorganizavę, laiko daugybę įvairių biurų skleidimui sau prielankių ir naudingų žinių ir kuolabiausiai stengiasi "palaikyti Lietuvą sau.'

Panašios žinios pasirodymas buvo perkuno trenksmas lenkų politikai. Lenkų tautiškojo susivienijimo organas "Dziennik Związkowy", (Chicagoje), pavyzdžiui, visai iššoko iš rimtumo vėžių" ir, nustojęs lygsvaros, šiaip piktai pašiepiančiu tonu išvedžioja apie savo "brolius" lietuvius:

> **"Nuo ilgesnio jau laiko musų broliai lietuviai rėkia gvoltu, kad toliaus musų broliais buti nenori už jokius pinigus, nes perdaug terorizuojame juos—kultura. Męs nieko prieš tai neturime, jeigu kas nori pertraukti istoriškus ryšius, nors ir taip senus.**
>
> **"Dabar brolių lietuvių velijimai pildosi. Jie bus atskira "karalyste" Vokietijos Imperijoj (w Rzeszy Niemieckiej). Jų karalium bus princas Oskar von Hohenzollern. "Na boćwinę i taki sas-kroniec dobry...." (Lenkai, norėdami lietuvius pašiepti, vadina juos "boćwina"—batviniai;—viršminėtas sakinys reiškia: "Ant batvinių ir toks sas-kroniec(?) geras...").**
>
> **"Nenorime tikėti, kad butų teisybė tas, ką laikraščiai paduoda, kad musų broliai Lietuviai, ainiai tų, kurie po Žalgiriu sykiu su mumis rėžė krutinėn amžino priešo, šiądien su džiaugsmu priimdinėja iš rankų ciesoriaus Viliaus, Ulricho von Jungingen ainio, tokį "morną" prusokišką "Oskarėlį" ant savo sosto. Tegul broliai lietuviai užgina tam kuogreičiausiai, arba... kitaip pradėsim žiurėti į ainius Vitauto ir Jogailos..."**

Be abejonės, nėra reikalo nei minėti, kad lietuvius visai neapeina, kaip į juos pradės žiurėti "broliai lenkai". Butų geriausia, kad jie visai nei į juos, nei į Lietuvą "nežiurėtų".

Męs pripažįstame, kad lenkai, nors ne delei musų gerovės, bet buvo tulos rušies "kulturos nešėjais" į Lietuvą, lygiai, kaip, pavyzdžiui, vokiečiai yra "kulturos nešėjais" lenkams Poznaniaus provincijoj ir Silezijoj. Bet jeigu jau lenkai ištikrųjų su tyra sąžinę sako, kad jie lietuviams tiek gero padarė su savo "kultura", tai lenkai dar nėra suradę dėkingesnių už lietuvius žmonių: juk ar ne lietuviai davė lenkų kulturai tokias žvaigždes, kaip, sakysim, Mickevičių, Syrokomlą ir visą eilę kitų didžių vyrų, magnatų, karvedžių etc.?

Ištikro, jeigu lenkai bent ką ir padarė lietuviams gero (kaipo tautai jie nieko nepadarė, bet ją bevelik užmušė), tai lietuviai gausiai lenkams už tai atsimokėjo, ir dar su pridečku... Taigi dabar "kwita byka za indyka..." ir tolimesnėms pretensijoms iš lenkų pusės nėra ir neprivalo but vietos.

Buvęs lenkomanas.

A. L. T. S. REIKALAI.

ALTS. PRANEŠIMAS.

Prie ALTS. Centro Valdybos oficialio atsiliepimo, tilpusio "Ateities" N37, buvo padėtas „Nuo Redakcijos" prierašas, kuris, kritiškai peržvelgė minimą "atsiliepimą", padarė daugelį išvadų, užgaunančių ALTS. ir josios pirmininką.

Nemanydami gaišint laiko ir laikraščio vietos perkratinėjimui, visų tų negeistinų išvadų ir prieš Sandarą užmetinėjimų, peržiurėsim tik kai-kuriuos pamatinius. Ir taip.

1.) „Ateities" redakcija nesutinka, kad „ALTS yra pripažinta už- vienintėlę vidurinės sriovės kulturiškai-politišką organizaciją," — nežiurint to fakto, kad Sandaros įšteigiamojo suvažiavimo protokolas, kuris lig šiam laikui kone išimtinai išvaduoja dar neužbaigtąją konstituciją, skyriuje "Organizacijos Vardas," turi užrašytą:

„Kadangi mums, Amerikoj gyvenantiems lietuviams reikalinga yra turėti pastovi politiškai-kulturinė organizacija, todel mes pilnai užtvirtiname žingsnį padarytą.... kuriuomi tapo sutverta Lietuvių Tautiškoji Partija. Bet kadangi ši organizacija, delei grynai techniškų kliučių, negalėjo šioje šalyje vadintis "partija," todel mes, suvažiavusieji, nutariame vadinti šią organizaciją "Amerikos Lietuvių Tautine Sandara."..

„reikalinga yra turėti pastovi politiškai kulturinė organizacija" reiškia, kad tokios mes neturėjome ir kad tokia patapo, sutvertoji ALTS.

2). „Ateities" Redakcija užmeta ALTS. pirmininkui, kad jisai stengiasi dalyvauti tarybose su katalikų sriove kaslink „bloko" ir prikiša jam kokias tai padarytas klaidas, — nežiurint to, kad jokių klaidų tarybose nebuvo padaryta, kad ALTS. pirmininko priedermė yra stovėti arti visų organizacijos komisijų — (todel ir „koalicijos komisijos"), ir kad „ALTS. veikimo budai" apie Centro valdybą (kurios augščiausiuoju išpildytoju yra pirmininkas) pasakyta: „Susirinkusieji (S-os seime) atstovai aptaria visus ALTS. reikalus ir išrenka Centro Valdybą, kuri ir išpildo susivažiavimo nutarimus ir rupinasi bėgančiais reikalais iki kitam seimui.

3). „Ateities" redakcija apkaltina Sandaros pirmininką butent kad jisai bepamatiniai užmetė ant p. Rimkos, "Ateities" redaktoriaus apkaltinimą, kad jisai stengiasi griauti Philadelphijos nutarimus ir kliudė „blokui" su katalikų sriove. Ir šioj vietoj "Ateities" redakcija šiurkščiai išsireiškia:

„Jeigu g. pirmininkas šito („Ateities" straipsnių patvirtinančių užmetimą-užcitavimo — ALTS prierašas) nepadarys, mes busime priversti duoti jam tokį „budvardį, kokio jisai savo pasielgimu užsipelnė".

Kadangi į tą visą apkaltinimą sunku atsakyti keliais žodžiais, turime tik pabriežti, jog griovimo darbas gali but varomas raštų pakraipa, tonu, tamtikro upo sukėlimu, ir kad tankiausia galima daugiau pasakyti „tarpe eilučių" negu „eilutėse." Pagaliaus, galime priminti ir „Ateities" redakcijos straipsnius, iš kurių, kai-kur, padarysime ir citatas. Štai jie: „Ateities No. 3, straipsnis "Vidurinės sriovės suorganizavimui praėjus" (kur išreikštas neužsiganėdinimas tuomi, kad suvažiavimas nepriėmė tamtikrų "ekonominiai socialių" įnešimų) — No. 5 — „Ant Kryžkelio" (plėtoja tą-pat mintį) —No. 6 "ALTS. ir mes" "tėmyk, skaitytojau — ir mes), kur aiškiai pasiulyta „liaudininkų organizacija, ir štai citata: „kol nepaaiškėjo dalykų stovis.. (ir t. t).. mums rodosi, kad tie žmonės, kurie supranta ir pripažįsta reikalą visuomeniniai politikinės organizacijos, turėtų organizuotis į autonomiškas ALTS. liaudininkų kuopas. Jeigu Sandara išsivystytų į visuomeniniai politikinę organizaciją, tuomet viskas butų atlikta, o jeigu į draugiją federaciją, tuokart liaudininkų kuopos Sandaroj taipgi galėtų prigulėti (reiškia, galėtų ir neprigulėti!) kaipo atskiros draugijos, arba, gal dar pirma susivieniję į liaudininkų sąjungą".

„Ateities" No. 4 straipsnis „Fanatizmo vaisiai", — No. 9 „Ar tai keliai prie vienybės" ir „Bažnyčia ar...," — nors ir palyti tikrai peiktinų faktų, nereikkėjo juos talpinti tuomet, kuomet buvo rengtasi prie bloko ir kuomet panašųs raštai tendentiškai iššaukia sriovių trinimąsi, ginčus. Musų gyvenimas taip pilnas nenuoseklumų, kad juos visus talpinant laikraščiuose, naudingiems dalykams vietos pritruktų.

Pagaliaus, "Ateitis" No. 15, straipsnyje "Pirmąjai Koalicijos Konferencijai praėjus" — pilnai apgailestaujama neįvykusį su socialistais susiartinimą ir išreiškiama abejojimas kaslink bloko su katalikais, nors tasai abejojimas tuomet nebuvo dar pamatuotas, ir nors toksai elgimasis gadino tik busiančioms taryboms upą. Gi ką reiškia toksai išsitarimas, kaip va: „Musų socialistai per savo oficialę ir vyriausią įstaigą iš visų pusių apsitvėrė save kyniška siena, nes net nemano eiti blokan su ALTS. kad ir prieš klerikalus?".. Užteks pavyzdžių.

4). „Ateities" redakcija užmeta ALTS. pirmininkui indėjimą į katalikų ir tautininkų sriovių sutarties projektą „gerbimo krikščioniškų principų" punktą, kaipo prasižengimą prieš laisvąją mintį.

Visų pirmiausia ALTS. pirmininkas nieko panašaus nepadarė: tarybas vedė „koalicijos" komisija, ir jinai tą padarė. Toliaus, minimas punktas skambėjo: "abidvi sriovės, ineinančios į bloką, statosi sau už išlygą, kiek galint, gerbti viena kitos idealus ir nekariauti prieš krikščioniškus principus." Visupirma reikia pastebėti, kad „Ateities" redakcija padarė labai apgailėtiną falsifikaciją, pasakydama, kad musų komisija priėmusi nuo katalikų-klerikalų išlygą šitokią: „gerbti vien tik krikščionybės principus" (ir šitą žodį „vien" net pabraukė). Šitokio žodžio visai nebuvo. Tai nedovanotinas suklastavimas. O jisai permaino visą to punkto prasmę.

Toliaus, jei dvi pusi daro kokią sutartį, ar gali but uždrausta vienai, ar kitai, statyti ir priiminėti išlygas? Katalikų sriovė (nors ir be pamatų) galėjo juk bijotis, jog bendram veikimui prasidėjus, jų įsitikinimai kai-kur nukentės. Todel ir dėjo daug svarbos, kad minimą punktą įvedus į sutartį. Tautininkai gi, matant minimame punkte tik pakartojimą "tikėjimiškos tolerancijos" punkto, priimto Sandaros įsteigiamojo seimo platformėje (todel, priduodant visam dalykui mažą reikšmę), kad neatbauginus katalikų sriovės nuo bloko, sutiko ant minimo punkto.

Pagaliaus, nejaugi "laisvoji mintis" butinai turi apsireikšti dogmatiniais budais, t. y. liuosumu užpuldinėti ant kokių nors įsitikinimų, ar tikėjimų? Kaip tik—ne. Tautininkai, sulyg "tolerantiškumo principo," visuomet yra pasiryžę nekariauti netik prieš krikščioniškus, bet judaiškus, mahometoniškus, ar šiaip kokius tikėjimiškus principus, tuo gi labiau prieš krikščioniškus, kurie yra brangus milžiniškai musų tautos didžiumai.

5). „Ateities" redakcija užmeta ALTS. pirmininkui, kad jisai oficialiame atsiliepime papeikė Naujos Anglijos Apskričio nutarimą kviesti p. A. Bulotą su prakalbų serija.

P-as A. Bulota, ant kiek jisai diskredituoja „Lietuvių Draugijos" ir josios „Cent. Komiteto" (kur darbuojasi milžiniška didžiuma Lietuvos žymiausių veikėjų) darbus, prasižengia prieš tautininkų idealus ir principus, kurie, tame ypatingame klausime, kaip tik ir išreiškė tam tikrą Sandaros įsteigiamojo seimo priimtą rezoliuciją, užgiriančią "Lietuvių Dijos" veikimą. Apskričio ypatingas rėmimas ypatos, kuri veikia prieš visos organizacijos idealus, yra, beabejo, smerktinas, ir jo daleidimas reiškia Sandaros suskaldymą.

6). „Ateities" redakcija prikaišioja ALTS. pirmininkui, kad jisai „papeikia ir pasmerkia katalikų sriovės vadų bandymus kištis į musų sriovės naminius reikalus tik po to, kaip pačios tarybos jau pertrauktos"..

Užteks patėmyti, kad kuomet tarybos eina, patsai mandagumas reikalauja "per pirštus" žiurėti į daugelį kitos pusės prasižengimų, nes tankiai jie paeina delei paprasto nesusipratimo, ar suklaidinimo. Taryboms trukus, galima jau liuosiau išsireikšti, nes, paprastai, dalykai yra tuomet jau pilnai paaiškėję.

7). "Ateities" redakcija, baigdama savo prierašą, štai ką sako: "jeigu g. pirmininkas savo tokiu raštu norėjo save ant juoko pasistatyti, tai savo tikslą pilnai atsiekė. Bet jeigu norėjo ALTS. gero padaryti, tai savo raštą pasiuntė ne ten, kur jam vieta buvo."

Toksai „Ateities" redakcijos išsireiškimas, apart jojo jau nenuoseklumo, negudrumo ir nerimtumo, yra dar užgaunantis ALTS pirmininko autoritetą, todel ir yra didžiai kenksmingas visai organizacijai.

Paminėtų faktų akyvaizdoje, ir atsižvelgiant į tai, kad panašios rųšies redakcijos prierašai negali turėti vietos organizacijos organe, ALTS. Centro Valdyba šiuo mi papeikia tokį "Ateities" redakcijos pasielgimą ir persergsti, jog toksai elgimasis tolesniame laike privers ALTS. paliauti skaičiusi "Ateitį" už savo organą.

Romanas Karuža,
ALTS. Pirmininkas

ANT SANDAROS LAUKO.

Newark, N. J. Čionai susitvėrė (bal. 1 d.) nauja ALTS. kuopa iš 9 narių. Nauja kuopa tuojaus išrinko ir delegatus į apskričio suvažiavimą, atsibuvusį Brooklyne N. Y., pp. Šiugždą, Vl. Leščinską ir S. Paužą. *Sandarietis*

Nauja mųs kuopa Sandaroje gauna iš eilės 19 Num. Girdėtis kad Patersone, N. J., irgi tveriasi nauja kuopa. Kuopos meldžiamos agituoti į savo vietines draugijas kad įstotų į Sandarą, taipgi rengti prakalbas, paskaitas, debatus ir t.t. kad auklėti musų miniose tyrą demokratiją.

Įtekmė Karės Ant Žvėrių.

Ilgai besitraukianti smarki dabartinė karė duoda progą tuom užsiimantiems tėmyti, kaip mušiai, kanuolių ir karabinų šuviai veikia ant žvėrių. Patėmyta, kad mušių triukšmas ir šuvių baladonė ne vienodai veikia ant visų laukinių sutvėrimų. Apie tai laikraštyj "Umschu" distrikto veterinorius Reuter patalpino straipsnį apie savo patėmyjimus.

Nors laukų ir girių žvėrys ir paukščiai pripranta prie medėjų karabinų šuvių, bet ir jie negali ilgai pakęsti kanuolių ir tukstančių karabinų šuvių, negali ilgai išlaikyti mušių triukšmo. Nuo karės pradžios patėmyta, kad laukiniai žvėrys iš karės apimtų Belgijos ir Francuzijos apskričių pulkais bėgo į ramesnes vietas į Luxemburgą, Šveicariją, Vokietiją ir į karės neužgriebtus Francuzijos kraštus. Pirmiausiai bėgo meškos, stirnos, elmiai; su jais traukė į ramesnes vietas ir garniai, o taip baugųs zuikiai ilgiau mušių triukšmą išlaikė. Mušių triukšmas išvijo ir didesnius paukščius, tame ir jurių arą iš Mozuriškų ežerų distrikto. Net vilkai neilgai išlaikė mušių triukšmą, bet tas triukšmas beveik neturėjo įtekmės ant giedančių paukščių; jie pasiliko ant vietos; taipgi kurapkos, sakalai varnos ir juodvarniai. Patėmyta taipgi, kad avininkų šunes, taipgi arkliai greitai pripranta prie mušių baladonės. Buvo atsitikimų, kad nuo expliozijų ir baladonės, iš baimės ir nervų suerzinimo gaišo arkliai, nors nebuvo šuvių užgauti; tas pats atsitiko su stirnomis, net su lapėmis: jie stovėjo šuvių balsc užgauti be pasikrutinimo taip kad juos pagauti buvo galima Patėmyta, kad grynos rasės labiau išlaiko mušių triukšmą negu pagerintos, taigi labiau išlepintos. Patėmyta taipgi, kad vokiški kareivių arkliai greičiau prie šuvių ir expliozijų pripranta negu rusiški.

Patėmyta, kad šuvių balsai expliozijos taipjau veikia ant žvėrių dvasios ir nervų, kaip i ant žmonių.

VELIAVOS AKYVAIZDOJE.

Lietuvių kalbon vertė A. Jakunas.

(Tąsa.)

Baisus džiaugsmo riksmai, šauksmai "Ura"—laukinių žvėrių kaukimas, aš teisingiau statyčiau,—pakįla plėšikų gaujoje.

Toje valandėlėje inžinierius Serko apleidžia Ker Karraje, kurį jisai palieka su kapitonu Spade, ir ineina į urvą, be abejonės, tam, kad atsivedus Tamą Rochą.

Kuomet Ker Karraje palieps Rochui paleisti savo šuvius į laivus, tai ar atsimins jisai, ką aš jam sakiau? Ar pamatys jisai savo prasižengimą pilnoje jojo baisybėje? Ar atsisakys jisai pildyti paliepimą? Ne, aš esmi persitikrinęs priešingame. Veltui butų svajoti apie tai. Išradėjas tiki, kad čia jojo nuosavybė. Jie rengiasi užpulti ant jos. Jisai jąją gins.

Penki karės laivai palengva plaukia artyn prie salos. Gal jie mano, kad Tamas Rochas neišdavė plėšikams paskutinės ir didžiausios savo paslapties—ir teisybė, jisai to nebuvo padaręs, kuomet aš bertainį įmečiau į lagūną. Jeigu laivų vedėjai mano išsodint užpuolimo burius ir jeigu laivai ineis į pavojingąjį plotą, tai greitai iš jųjų neliks nieko daugiaus, kaip tiktai gabalėliai plaukiojančių griuvėsių.

Štai ateina Tamas Rochas, inžinieriaus Serko lydimas. Išėję iš tunelio, jiedu prieina prie mašinos, atkreiptos link priešakinio laivo.

Ker Karraje ir kapitonas Spade jųjų laukia.

Kiek aš galiu spręsti, Rochas yra ramus. Jisai žino, ką darys. Jokia abejonė nekankina sielos šio nelaimingo žmogaus, kurį neapykanta paklaidino.

Tarp jojo blizga stiklinaitė su deflagratoriaus skystimu.

Paskui jisai pažvelgia linkui artimiausiojo laivo, kurisai randasi apie penkių mylių tolumoje.

Tai skraiduolis apie dviejų tukstančių penkių šimtų tonų—nedaugiaus.

Laivas neturi jokios vėliavos, tačiaus iš jojo sudėjimo aš priskaitau jįjį prie tautybės, prie kurios jokis francuzas negali jausti kokios nors ypatingos pagarbos.

Keturi kiti laivai yra pasilikę užpakalyje.

Šis skraiduolis bus pirmutiniu užpultas.

Tai tegul jisai pavartoja savo kanuoles, jeigu piratai leidžia jam prisiartinti, ir tegul pirmasai šuvis smogia Tamą Rochą!

Inžinieriui Serko išskaitliuojant tolumą, Rochas atsistoja užpakalyje vieno ožių. Ant jojo guli trįs mašinos, pilnos sprogalo. Jeigu bombos nukrįs kelių šimtų mastų tolumoje nuo laivo, tai jos bus užtektinai arti, kad visiškai sunaikinus laivą.

Laikas atėjo.

— Tame Roche!—sušunka inžinierius Serko ir parodo į skraiduolį.

Pastarasai palengva plaukia link šiaur-vakarinio salos išsikišimo ir yra tarp keturių ir penkių mylių atstumo.

Rochas galvos linktelėjimu išreiškia sutikimą, ir rankos pamojimu varo kitus užpakalin nuo ožių.

Ker Karraje, kapitonas Spade ir kiti pasitraukia atgal apie penkiasdešimts žingsnių.

Paskui Tamas Rochas nuima kamštį nuo stiklinaitės, kurią jisai laiko savo dešinėje rankoje, ir paeiliu įpila į skylę kiekvienos mašinos užpakalyje po keletą lašų skystimo, kurisai susivienija su medžiaga viduje.

Praslenka keturiasdešimts penkios sekundos—laikas, reikalingasai medžiagų susivienijimui—keturiasdešimts penkios sekundos, laike kurių rodosi, kad mano širdis paliovė plakusi.

Paskui pasigirsta baisus švilpimas, ir trįs mašinos neria per orą, padarydamos pailgą užsisukimą trijų šimtų pėdų augštumoje, ir pralekia pro skraiduolį.

Ar jos nepataikė? Ar pavojus praslinko?

Ne! mašinos sugrįžta prie pasmerktojo laivo, tartum australiškas bumerangas.

Sekančią valandėlę orą sudrebino griausmas, kurisai galima sulyginti su melinito ar dinamito sandėlio sprogimu. Apverstoji Taurė dreba iki pat savo pamatų.

Skraiduolis išnyko—suplėšytas į gabalėlius. Pasekmė yra ta pati, ką ir Zelinskio bombos, tiktai begalinės Rocho fulguratoriaus jiegos šimtą kartų padidinta.

Kokį triukšmą sukelia banditai, bėgdami link salos išsikišimo galo! Ker Karraje, inžinierius Serko ir kapitonas Spade pasilieka prikalti prie savo vietų, vargu galėdami tikėti tam, ką jųjų akįs matė.

Kaslink Tamo Rocho, tai jisai stovi su sukryžiavotomis rankomis ir žibančiomis akimis, pasididžiavimu ir džiaugsmu žibančiu veidu.

Aš suprantu jojo jausmus, nors ir bjauriuosi jais.

Jeigu kiti karės laivai prisiartins, tai juos patiks skraiduolio likimas. Jie neišvengiamai bus sunaikinti. Ak! kad jie tiktai atsisakytų nuo mušio ir pasitrauktų saugumon, jeigu ir mano paskutinei vilčiai reikėtų žuti! Tautos gali pasitarti ir prieiti prie vieno ar kito pliano, kaip sunaikinti salą. Jos gali apsupti šią vietą laivų diržu, per kurį piratai negalėtų prasimušti, ir badu išmarinti juos, kai žiurkes oloje.

Tačiaus aš žinau, kad laivai nepasitrauks, net jeigu jie žino, kad eina tikron mirtin. Vienas po kitam jie visi bandys.

Ir mano teisybė. Jie apsikeičia signalais. Beveik tuojaus dumų debesiai pakįla, ir laivai vėl eina priekin.

Vienas jųjų, smarkiai varydamasis, pralenkia kitus, norėdamas greičiaus pradėti darbą savo kanuolėmis.

Neatsižvelgdamas į pavojų, aš išlendu iš skylės ir žiuriu į prisiartinantį laivą uždegtomis akimis, laukdamas, bet negalėdamas sulaikyti kitos nelaimės.

Laivas, kurisai regimai auga didyn, prisiartinant jam, yra skraiduoliu apie tokio pat didumo, kaip ir pirmasai laivas. Ant jojo nėra jokios vėliavos, ir aš negaliu įspėti jojo tautybės. Jisai pilnu greitumu iriasi pirmyn, kad perbėgus pavojingąjį plotą, pirm negu kitos mašinos-bombos gali buti paleistos. Tačiaus kaip gali jisai pabėgti, jeigu jos sugrįžta atgal prie jojo?

Tamas Rochas stoja užpakalin antrojo ožio tuom tarpu, kai laivas plaukia link paviršiaus bedugnės, kuri ir jįjį praris.

Jokis bildėsis nepertraukia tylumos.

Staiga nuo laivo pasigirsta dugno traškėjimas ir trimito balsas.

Aš pažįstu šio trimito balsą: tai francuzų trimitas! Dieve! Tai vienas mano tėvynės laivyno laivų, ir francuzas išradėjas rengiasi jįjį sunaikinti!

Ne! Tai neturi buti. Aš šoksiu prie Tamo Rocho—suriksiu jam, kad tai francuziškas laivas. Jisai nežino to, negali žinoti.

Padavus inžinieriui Serko ženklą, išradėjas pakelia stiklinaitę.

Trimitas skamba garsiaus ir skaidriaus. Tai yra pasveikinimas vėliavai. Vėliava išsiplečia pavėju—trispalvė vėliava, kurios mėlynas, baltas ir raudonas ruožai aiškiai apsibrėžia prieš dangų.

Ak! Kas tai? Tamą Rochą užžavi savos tautinės vėliavos reginys.

Palengva nuleidžia jisai ranką, vėliavai kįlant prie stiebo viršunės. Paskui jisai pasitraukia atgal ir rankomis uždengia savo akis.

Viešpatie! Tai reiškia, kad visas tėvynainystės jausmas nėra numiręs šioje užkietėjusioje širdyje, plasdančioje, matant savo šalies vėliavą!

Mano sujudimas yra nemažesnis už jojo. Išstatydamas save pavojun buti pamatytu—ir ką aš atboju dabar, jeigu mane pamatys—aš slenku per akmenis. Aš busiu tenai, kad palaikius Tamą Rochą ir neleidus jam nusilpnėti. Jeigu man ir reikės užmokėti savo gyvybe, aš dar kartą prabilsiu į jįjį jojo šalies vardu. Aš sušukšiu jam:

— Francuze, tai trispalvė vėliava plevėsuoja tenai virš to laivo! Francuze, tai yra Francuzijos dalis, kuri artinasi prie tavęs! Francuze, ar tu butum tokiu kriminalistu, idant smogti į jąją?

Tačiaus mano įsimaišymas nebus reikalingas. Tamui Rochui neužėjo vienas tų priepuolių, ką pirmiaus užeidavo. Jisai visiškai sveikas.

Kuomet jisai pasijuto vėliavos akyvaizdoje, tai jisai suprato—ir pasitraukė atgal.

Keletas plėšikų prisiartina, kad vedus jįjį prie ožio vėl. Jisai priešinasi ir atstumia juos nuo savęs.

Ker Karraje ir inžinierius Serko pribėga. Jie rodo į greitai prisiartinantį laivą. Jie liepia jam paleisti savo mašinas.

Tamas Rochas atsisako.

Kapitonas Spade ir kiti, įsiutę, grasina jam—keikia jįjį—muša jįjį—stengiasi išplėšti iš jojo stiklinaitę.

Rochas meta jąją ant žemės ir sumindžioja kojomis.

Tuomet neišpasakyta baimė užpuola niekdarių gaujį. Skraiduolis perėjo pavojingąjį plotą, ir jie negali šauti į jįjį. Bombos pradeda kristi visur ant salos, sprogindamos akmenis į visas puses.

Tačiaus kur yra Tamas Rochas? Ar viena bombų užmušė jįjį? Ne, aš matau jįjį paskutiniu kartu, kaip jisai šoka į tunelį.

Ker Karraje, inžinierius Serko ir kiti seka paskui jįjį, ieškodami saugumo viduje Apverstos Taurės.

Aš jokiu budu negrįšiu į urvą, net jeigu man tektų buti užmuštam, esant toje vietoje, kame esmi.

Aš užrašysiu paskutines savo pastabas, ir kuomet francuzai jurininkai išsės ant salos išsikišimo, tai aš eisiu....

(Inžinieriaus Simono Harto Užrašų Pabaiga)

SKYRIUS XVIJI.

Ant Laivo "Tonnant."

Nepasisekus leitananto Davan žygiui su "Kardu," anglų valdžia veltui laukė jojo sugrįžtant ir galop įsitikrino, kad drąsus jurininkai žuvo. Tačiaus ar "Kardas" žuvo, susiskaldęs į akmenis, ar jįjį sunaikino Ker Karraje plėšikai—to, suprantama, negalima buvo sužinoti.

Tikslu žygio, paremto ant nurodymų dokumento, rasto bertainyje, kurisai buvo išmestas ant St. George salos kranto, buvo pagriebti Tamą Rochą, kol jojo mašinos neužbaigtos, ir atgauti atgal francuzą išradėją—neužmirštant inžinieriaus Simono Harto—jisai turėjo buti perduotas Bermudos valdžios globon. Tai atlikus, nebutų reikalo bijotis jojo fulguratoriaus, kuomet bus užpulta ant salos.

Vienok, kuomet "Kardas" buvo pripažintas žuvusiu, tai buvo nutarta parengti kitas žygis kitoniškos rųšies.

Laikas, kuris praėjo—beveik aštuonios savaitės—nuo dienos dokumento radimo bertainyje, buvo priimtas omenin. Buvo manoma, kad bėgyje to laiko Ker Karraje galėjo įgyti Rocho paslaptis.

Jurinės valstijos padarė sąjungą, kurios pasekme buvo penkių karės laivų pasiuntimas į Bermudos vandenius. Kadangi viduje Apverstos Taurės buvo didelis urvas, tai liko nutarta pabandyti sunaikinti urvą, kaip tvirtovės sienas, bombarduojant jįjį galingąja moderniškąja artilerija.

Eskadra susirinko prie Chesapeake, Virginijoje, ir nuplaukė prie Archipelago, kurisai liko pastebėtas vakare lapkričio 17 d.

Sekantį rytą laivas, paskirtas pirmam užpuolimui, nuplaukė pirmyn. Jisai buvo apie keturias ir pusę mylias nuo salos, kuomet trįs mašinos, praėjusios pro laivą, apsisuko aplinkui ir sprogo apie šešiasdešimts mastų atstu nuo jojo. Laivas tuojaus nuskendo.

Pasekmė sprogimo, kurisai buvo galingesnis negu visa, kas pasiekta iki tol naujais sprogalais, buvo akymirksninis. Net tolumoje, kurioje keturi likę laivai buvo nuo tos vietos, sprogimas buvo smarkiai jaučiamas.

Du dalykai turėjo buti išvesti iš šios staigios nelaimės:—

1.— Piratas Ker Karraje įgijo Rocho fulguratorių.

2.— Naujoji mašina turėjo tokią naikinamąją jiegą, kokią josios išradėjas skelbė.

Išnykus nelaimingamjam skraiduoliui, likę laivai nuleido valtis, kad surinkus neskaitlingus išsigelbėjusius vyrus, kurie laikėsi plaukiojančių gruvėsių.

Paskui laivai apsikeitė signalais ir pradėjo plaukti linkui salos.

Greičiausias iš jųjų. "Tonnant," francuzų skraiduolis, išplaukė priekin tuom tarpu, kaip kiti padidintu greitumu stengėsi jįjį pavyti.

"Tonnant," išsistatydamas save pavojun buti suplaišytu į gabelėlius, įplaukė į pavojingąjį plotą ir tuomet pakėlė savo vėliavą, stengdamasis užimti poziciją kanuolėms pradėti šaudyti.

Nuo tiltelio oficierai galėjo matyti Ker Karraje gaują, išsisklaidžiusią tarp salos akmenų.

Tai buvo puiki proga paleisti į juos šuvį, pirm negu jųjų landynės bombardavimas pradėta, ir ugnies atidarymas turėjo pasekme tai, kad piratai šoko prie inėjimo į urvą.

Keliomis valandėlėmis vėliaus ištiko užtektinai baisus sprogimas, kad nuvertus dangų žemyn.

Kur buvo kalnas—nieko, tiktai kruva tukstančių krintančių akmenų buvo matyt. Apversta Taurė ta po kruva uolų, į kurias mušė ir putojo jurės, kurios valandelei buvo atmestos atgal, tartum milžiniška banga.

Kas buvo sprogimo priežastim?

Ar jįjį tyčia pagimdė piratai, kuomet jie suprato, kad pabėgti negalima?

Laivą "Tonnant" lekiantįs akmenįs nesunkiai sudaužė. Jojo valtįs liko nuleistos ir prisiįrė prie to, kas liko iš Apverstos Taurės.

Išsėdę ant žemės jurininkų buriai ištyrė gruvėsius ir rado keletą baisiai sumankytų lavonų. Urvo nebuvo matyti nei kampelio.

Vienas kunas, ir tiktai vienas, buvo rastas čielas. Jisai gulėjo šiaur-rytinėje akmenų pusėje. Vienoje rankoje, dručiai sugniaužtoje, buvo užrašų knygelė, kurios paskutinė eilutė buvo neužbaigta.

Arčiaus ištyrus, pasirodė, kad tas žmogus dar kvėpuoja. Jisai liko pergabentas į laivą "Tonnant," kame iš užrašų knygelės sužinota, kad tai Simonas Hartas.

Tulą laiką buvo abejonama apie jojo išlikimą gyvu, bet galop jisai pasveiko, ir iš atsakymų, kuriuos jisai davė į klausimus, buvo padarytos sekančios išvados:

Sujudintas iki pat savo sielos gelmių trispalvės vėliavos reginiu, galop suprasdamas prasižengimą, kurį jisai rengiasi papildyti prieš savo tėvynę, Tamas Rochas šoko per tunelį prie sandėlio, kame buvo sukrauta gan daug jojo sprogalo. Paskui, pirm negu tam galima buvo pasipriešint, jisai pagimdė baisųjį sprogimą, kurisai sunaikino Apverstos Taurės salą.

Ir dabar Ker Karraje ir jojo piratai yra išnykę—ir drauge su jais Tamas Rochas ir jojo išradimo paslaptis.

GALAS.

Parašė JURGIS SAVICKIS.

LIETUVIAI PABĖGĖLIAI RUSIJOJE.

(Tąsa iš pereito numerio).

Ištisų savaičių vagonuose važiavimas.

Šiurpu, baugu, nuobodu ir alkana.

Vis moterįs, vaikai.

Dažnas kosėjimas.

O ar nepradės mažieji sloguoti, viduriais sirgti—mirti? O, ta mažųjų nesiliaujanti mirtis!..

O šale vagono, ilgas valandas traukiniui bestovint, tykojantis kareivis, miestelėnas. Todėlei kas yra draustina, o dabar taip pigu.

Nuo karštų žodžių įkaitęs veidas; gobtuvėlis nuslinkęs nuo gelsvų kasų.

Traukiniui besujudus eiti, merginų pasilikimas su kareiviais, ten kur "geriau," kur miesto linksmybės.

O to buta.

Ar jųs žinot, kaip doros buta apleista, į viską ranka pamota?

Ištisais mėnesiais gyvenimas tarp pavojaus.

Koks pavojus?...—Bažnyčion nenueisi; baltus dobilėlius neb'auginsi—knygon neįdėsi. O tie kaimynai, ką iš kairės gyvena, seniai padegėliais virto.

Viską iš namų išnešus, naktimis prisieina sodne gulėti. Tamsios naktįs—šiurpu. Tuoj belauki, kad blogo kas atsitiks: ar granatos pradės pulti, šakas kapodamos, ir namus padegs, ar kareiviai, tamsoje prisišlėję, iššoks ir, klykdmi, kovon puls...—Kas dar blogiau.

Akies per kiaurą naktį kaipir nesuvėręs rytą atsikėlęs, nežinai, ko stverties,—nei tau lauko darbas, nei namų ruoša...

Vokietys. Rusas. Ne diena, ne dvi po laukus gyvena. Įvargo, sužiaurėjo. Nuo draugų, artimųjų atitolę, namų ugnavietės nesušildomi.

Gudrus žvilgsnis, rankos glostelėjimas, kartais ir pinigas.

O kartais toks įtikrinantis, tylus ir "geras" balsas. Toks draugiškas... Nenoromis širdį suspaudžia nejaukus atsiminimas: "O kur tas jos, balandėlis, Stasys."..

Bėgtum, viską pametus, kad čia nevargtum ir nieko nematytum.

Bet kur išbėgsi ir kame pasislėpsi? Nebent pro "vartą" (sargybą) išspruksi. Antai bažnytkiemyje, po triobas sulindę, ilgas savaites kareiviai gyvena. Beruksta viryklės. Ryt vėl ateis sau duonos ir pieno, o arkliams maisto; vėl kalbos, žvalgymas akysna ir įkirus juokavimas. Ar žinosi ką atsakyti?

Dažnai—grumojimas, šauksmas, kivirčijimasi.

Žmogus suprantantis valdimieriu esąs.

Vokiečio, ruso, "blogo," "gero" dažniausia vienodos minties turima: "Prauž diena—vėjai mane kazi kur rytoj nuneš—kas besuvaikys mane rytoj?... Nuo mirties atsikračius!"

— "Ei choziajuska, davai moločka. Cto kipiatok jest, čai... Ech, guliat, tak guliat!" *).

— "Ech, "panienka!"

Gestai artimi glėbiavimui. Užia, kaip bitės avilyje.

— "Morgen, "Pani. Haben Sie Eier? **)

— "O mein liebes Mädchen!" ***)

Gestai artimi glėbiavimui. Girimasi, šauksmas; ginklų žvangėsys.

Šoktum ir paliktum, bet kur nubėgsi? Ten "varta," o ryt... Pagalios ko čia drovėties? Viskas praėis. Ir; pagalios, kas čia blogo gal atsitikti, reikia tik mokėt apsieiti.

Armonika. Skanėsiai. Kava. "Karklynė" dušelei raminti, pelkėse ar trakuose "kriaučio—specialisto" išvaryta, supa ir migdo senais vaizdais.

Gerklėj lig pakarto nuo seniai ragautos degtinės, o kartu—ir midus ir taip alsu.

Dainos pasklydo. Jinai pritartų, bet vely žiurėtų, klausytų. "Ak anas, anas."..

Usai juodi, kaip siaura "štučkelė."

O gal tur numylėtą. Toks drutas ir lupos raudonos, kaip vyšnių išdažytos.

Tarytum praeitais metais... Ką jinai norėjo pasakyti...

Iš mišparų sugrįžus, jis vis kalbėjo; staigiai nutvėrė už rankos ir pabučiavo. Ir nubėgo. Jis bijojo jos. Ha-ha, juokdarys!... Ir jinai bailiai žiurėdavo jam į akis. Taip stebėtina susitikus...

Linksma buvo.

Bet kam šito lupos tokios raudonos? Ne, Ne. Ką jis daro? Jis bučiuoja. Ką Tamista darai?.. Taip nereik! Taip negerai...

Užia vėjas, topelių viršunes supdamas... Užia jaunos dienos.

"Plačiai" buvo gyvenama Lietuvoje. Taip plačiai, kad ne vieną sesutę susitikęs pažinti negalėjai. Ypač atsikeitė tos, kurios "parakvijų dabitomis" šaukėsi, kurių šaunesnių buta. Merginos pirmos prašalaičio glėbin šlėdavos, gudriu žvilgsniu jį užmasindavo. Draugai išsisklaidę, kaimėnės išsirusios,—nėr kas sudraustų, nėr kas širdį nuramintų.

Nebent raudonos pašvaistės, ar patrankų grojimas.

Po ištisų savaičių vagonuose važiavimo pabėgėliai atsirado rusų sodžiuje. Tarp nepažįstamų žmonių, tarp svetimų papročių ir gyvenimo.

Kaip rusų "mužikas" sutiko lietuvį?

Ogi neblogiausia. Žinoma, kaip kame.

Antai Lietuvių Draugijos žmogui sumanius ir "pasiturbacijus," Ribinsko rusų ukininkų buvo sumesta lietuviams rubais ir valgomaisiais daiktais apie 500 rublių vertės. Atsitinka panašiai ir kitur. Dažnai visai gražiai dalinamasi ir bulvėmis ir grikių kruopomis ir duona. Kliasikiniui samovarui ant stalo bešnypščiant, vaišinama svečią ir klausoma "baisenybių"—pasakojimų apie tolimos šalies prietikius. Grinčios nesigailima, nes atjaučiama: "Pone Dieve, neduok pačiam tokiu įnamiu rasties."..

O antra vertus, męs gerai žinom išgales ir iškaščius ruso sodžiaus gyventojo. Bėdos—ir tiek. Apymenkė karvė, bakužė įkrypusi. Kiekviena nauja "žiotis"—jau krizis. Koks čia tau malonumas, jei tavęs daug neklauzdami, atveža ir priduoda vieną, dvi, tris pabėgėlių šeimynas. Laikyk, ir galas! Patiems ankšta, nekaž-kokių turtų turima. Pyktis. Budavo "per neapsišvietimą" doriausi pabėgėliai "vokiečiais—šnipais" įvardinti tapdavo. Latviams tame dalyke ar tik neblogiausia buvo. Tų kalbos ištarmei į vokiečių esant panašiai, jie greičiausia budavo vokiečiais paskaitomi, įtariami ir dabojami. Nabagams prisieidavo net specialius valdžios paliudijimus gaminties, jų tautybę, latvumą nurodančius. Bet galiniui rusų sodžiaus apsiprasta ir nusiraminta.

Kaip sutiko mestiečiai?—

Jiems žodis 'pabėgėlis" tapdavo sinonimu žodžiams—"brangu," "nedirba," "nenor dirbti." Tuomet, turbut, Rusijoje tapo sudarytas žodis "pabėgėlis."

Iš dangelio tėmų dažniausia teapkalbamos "karas," "brangu," pabėgėlis" * (su vingeliu:—"nedirba"). Iš čionai susidaro kombinacijos nevisai maionios, upą gadinančios.

Taigi visokių "organizacijų" į penktą dieną pavalgydinti, pabėgėliai tiesiog nuo stoties, iš prekinio vagono, buvo vedami į skirstymo punktus, "barakus," disinfekcijos vietas ir į kitus, panašiais gražiais žodžiais pavadintus namelius.

O kartais po vėsiu dangumi, ant vėsaus laukelio.

Sukimšti į kokius tai migius,—restoranus, kinematografus, miesto pašiures, pabėgėliai ilgai vienok nebuvo laikomi—savaitę, gerai dvi: "gali dirbti—eik, o ne—į sodžių."

(Toliaus bus).

*) Ei, gaspadinėle, duok pienelio. O ką, verdančio vandens ar yra, arbatos... Ech, uliavot, tai uliavot.

**) Labą rytą "Pani." Ar turite kiaušinių?

***) O, mano mielos mergelės.

Nuo Karės Nukentėjusių Lietuvių Naudai.

Gerai žinomas jaunas lietuvių artistas-piešėjas, p. A. J. Dulbis, išleido labai dailias atvirutes, kurių paveikslėlis čia įdėtas. Visas pelnas nuo parduotųjų atviručių yra skiriamas Lietuvos Gelbėjimo Fondui, šelpimui nukentėjusių lietuvių nuo karės.

Atvirutės yra puikiai nudailintos ir atspaustos dvejopos rušies: Vienos yra atspausdintos ant baltos "4 ply" Federal Bristol popieros; antros yra speciališkai dailės mylėtojams pagamintos ir rankomis koloruotos 8-se spalvose.

Kainos: Paprastųjų atviručių—2 už 5c.; 6 už 15c.; tuzinas už 25c. Rankomis spalvuotų: 10c. už vieną; 25c. už 3; 50c. už 6 ir $1.00 už tuziną.

Galima gauti musų redakcijoje ir visose didesnėse knygų krautuvėse, arba siųskite užsisakymus stampomis, pinigais arba Money Orderiu pas:

A. J. Dulbis,
43 Holly Sst., Flushing, N. Y.

P. S. Agentai gali kreiptis stačiai pas išleidėją, p. Dulbį,—jiems bus nuleidžiamas tam tikras nuošimtis.

Kibirkštįs.

Kaizeris, sakoma, nepasigailėjo lietuviams į karalius princo OSKAR. Lietuviai nori karaliaus, o ne "Rakso" (skaityk žodį "Oskar" iš užpakalio).

×=×

Gelbėkit, vyrai, "Draugą"! Raidės didesnės už patį laikraštį, todel nėr vietos nei žinioms. Tas patvirtina patarlę, kad didelis razumas per mažas lupas negali išlysti.

×=×

"Tėvynėje" Kipšas pataria Bulotai pamėgint suvienyt socialistus su tautininkais.

Kipšo tik tas paprastai klauso, kas nori sau galą gauti.

×=×

Šimkus dabar gali pasidžiaugti, sakydamas Bulotai: "Matai, bratku, koks tas Amerika paškudnas krajus: aš įlindau Kemešio-Rutkausko balon, bet ir pats Jųsų Mylista įtupei Socialistų-Rimkos duobėn."

×=×

Su tais musų socialistais ir lietuvių konferencija išeina taip, kaip su ta merga: "Netekėsiu, sako, kad ir pasikartum, kol su piršliais ir "išgertuvėms" pas mane neatvažiuos."

×=×

Susimildami, parodykit socialistams, kur yra Lietuva. Klampodami po Internacionalką, užmiršo Lietuvon kelią ir negali aukų pasiųst, kad juos ir užmuštum.

×=×

Pirmas naujo "Draugo" redaktoriaus nuopelnas—įvedimas humbugiškų daktarų apgarsinimų. Gal kun. Maliauckas jiems išrišimą davė, ko negalėjo padaryt svietiški redaktoriai—pp. Kaupas ir Karosu.

×=×

"Darbininkas" tikrai moka "žuvis gaudyti"—ve, ir vėl pasigavo sau Karosą.

Jurgis Spurgis.

* REDAKTORIŲ TARPE.

"Kataliko" redaktorius p. P. Brandukas šiomis dienomis apleido "Kataliką" ir, kaip girdėt, perėjo dirbti pas "Draugą".

Kas p. Branduko vietą užima "Katalike", tuom tarpu neteko sužinoti. Gandas ėjo, buk p. Chmieliauskas tą vietą užėmęs, tačiaus p. Chmieliauskas sako, kad tas netiesa. Redakcijoj tuom tarpu dirba p. Strimaitis.

R. KARUŽA,

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros prezidentas, išvažiavusis 19 d. balandžio į Lietuvių Konferenciją Stockholme.

PATAISYMAS.

Pereitam "Lietuvos" numeryj, Apžvalgos straipsnyj "Nėr ko atitaisyt" įsiskverbė zecerio klaida. Atspausta: "Darbininkas" reikalauja, kad męs "pataisytume" pabarimą už įsteigima dviejų amerikoniškų Komitetų Bostone, nesa nekatalikai jį pirma sumanė, o Bagočius su socialistais jiems už akių užbėgo ir pirmiaus sutverė."

Šiame sakinyje, vietoj žodžio "nekatalikai" privalo buti "katalikai".

Redakcija.

PRIE Z. VITKAUSKO MIRTIES.

Zigmas Vitkauskas, kaip jau buvo pranešta, tapo palaidotas 12 d. balandžio Lietuvių Tautiškose Kapinėse, kur jam parupinta atskiras lotas.

Laidotuvės atsibuvo iš pp. Žiurauckų namų, prie 2614 So. Montgomery ave. Ant velionio karsto sudėjo vainikus velionio draugai su parašu "Nuliudusieji Tavo Draugai", taipgi buvo gražus gėlių vainikas nuo Onos ir Leonos Gaižaičių bei Matildos Vaitavičiūtės, ir keletas kitų.

Šermenyse dalyvavo, apart giminių, burys velionio draugų ir pažįstamų. Tarp jų—"Lietuvos" redakcijos atstovas B. K. Balutis, Dr. Zimontas su žmona, Žiurauckai, p. Olševskienė, pp. Bračuliai, Damijonaičiai, p. Kibartas, Strzyneckis, Visbaras, A. Vitkauskas, Vaitiekunas, Dr. Drangelis ir kiti.

Ties velionio kapu paskutinį su velioniu atsisveikinimą pasakė Dr. Kazys Drangelis, apgailestaudamas, kad žiaurioji mirtis nedavė jaunam ir tik dar besivystančiam lietuvių tautos darbininkui progos pilnai pražydėti savo darbais.

Čia pat velionio draugai ir pažįstami sumanė pastatyti ant velionio kapo tinkamą paminklą.

Ant šermenų atvyko ir p. Čepliauskas iš Collinsville, Ill.,—jaunos našlės tėvas. Jis pranešė, kad tuom tarpu paims pas save velionio našlę su mažu kudikiu, nes Chicagoje nėra jokių giminių nei jo, nei jos.

Iki šiam laikui aukos į Vitkausko fondą pusėtinai plaukia iš Chicagos. Vertėtų, kad buvusie valparaisiečiai ir šiaip kiltesni lietuviai ir iš tolimesnių vietų pasirupintų parinkti aukų, kad bent pradžiai parėmus našlę, likusią be jokios pagelbos su mažu kudikiu. Tinkamas paminklas taip pat reikia pagaminti. Aukas galima siųsti Vitkausko fondan ir per "Lietuvos" redakciją.

A. J.

AUKOS Z. VITKAUSKO PALAIDOJIMUI IR JO MOTEREI.

Aukojo: Dr. A. K. Rutkauskas ir John M. Tananewicz po $10.00.

Dr. Zimontas, B. K. Balutis, Dr. Drangelis, P. Kibortas, F. Bradchulis, Joseph Molis, Z. S. Mickewicz, S. Čiurlionitė ir Leona Gaižaitė—po $5.00;

J. A. Jokantas ir St. P. Tananewicz—po $3.00;

M. J. Damijonaitis, J. A. Chmielinskas, J. J. Čižauskas, N. C. Krukonis, P. Grigaitis, Buchinskas, Joseph Szkutas, Fr. Poszka, Dr. J. Kulis, F. Juozapaitis, Leveckis ir K. Gugis—po $2.00;

A. Petraitis, K. Arišunas, P. A. Meita, J. Sakalas, Ad. Micevicz, V Grebliunas, J. Mickus, A. Visbaras, A. Davidonis, Jonas J. Kazanauskas, Justin Kulis, W. J. Stankunas, J. Brukas, O. Ivaszkewicz, St. Šakalskis, P. Kussas, J. Bogučiauskis ir A. B. Žemaitis—po $1.00.

K. Petrauskas, J. Andrišunas, J. Kakauskas, P. Pliuškus, K. Širvinskas, Adomas Zalatoris, Mat. Žilvitis, J. J. Shrules, J. F. Budrik, L. Kvietkauskas, W. B. Jucus, Bridgeport Clo. Co., S. P. Kozlowski, F. A. Bukauskas, P. Simušas, Christ Klibas ir P. Gura—po 50c.

K. Tamašauskas, F. Misses, K. Klemensas, Wilkes, Frank Zavist, P. Conrad, P. Kenutis, B. Ežerskis, K. Kreiza, A. Zulanas, J. Vilimas, K. Bogučiauskis, F. Žemaičiutė, Antanas Grigas, J. Slozas, Alfonsas Gudelis, Adolfas Žekas, J. Urban, V. Globis, St. Prikodski, A. Strawinski, J. Jurkaitis, J. Kušleikis, Ignacas Jasius, Antanas Grigaitis, S. Martinas, K. Paršukaitė, P. Daubaras ir J. Gustaitis—po 25c. Smulkių aukų—55c.

Per p. B. K. Balutį iš "Lietuvos" redakcijos—$25.00. Per p. A. Vitkauską aukojo: Petras Adomaitis, p-nia Olszewskienė ir J. E. Bružewicz (Waukegan, Ill.)—po $5.00. W. K. Sarpalius, Olga Spader, A. Mitchulis, Karpis, ir Vitas—po $1.00; B. Podgowski, Francis Zuranckaitė, Thos. Podwok—po 50c.; I. S. Nalau, Ana Baltraitis ir P. Zmuidzinavičius—po 25c. M. J. Damijonaitis (antru syk) $2.00. Viso $178.30.

Juozas Naujalis.

PADĖKAVONĖ.

Šiuomi išreiškiame širdingą padėką pp. Žiurauckams ir visiems veliono Zigmo Vitkausko draugams ir pažįstamiems, kurie suteikė velioniui Zigmui paskutinį patarnavimą ir nepamiršo jo likusios didelėm nuliudime našlės su kudikiu; ačiu visiems, kurie suramino, paguodė, sustiprino ir parėmė mus šioje sunkioje valandoje; ačiu tiems, kurie papuošė velionio karstą gėlių vainikais; ačiu tiems, kurie palydėjo jį į amžino atsilsio vietą. Nuliudusios jo našlės, mažo kudikio ir senelio jos tėvo ašara lai bus jums visiems musų širdingiausios padėkos išreiškimu.

E. Vitkauskienė ir J. Čepliauskas.

VIETINES ŽINIOS.

Račiunas atvažiavo. Pereitą seredą atvažiavo Chicagon p. A. T. Račiunas. Mano užsilikti ant keleto sąvaičių ir rodys vėliausius krutomus paveikslus.

Truputį pertoli važiuoja. Mums pranešama, kad garsusis musų "prietelius", kun. Maliauskas, pastojusis dabar "Draugo" redaktorium, pereitą nedėldienį Aušros Vartų bažnyčioje ant West Side, laike pamokslo smarkiai iškeikė visus laikraščius—socialistiškus ir tuos, kuriuos jisai vadina "bedieviškais". Tarp šitų "bedieviškų" laikraščių jis, sakoma, paminėjęs ir "Lietuvą". Maža to: jis, sakoma, net mėginęs žmones suklupdyti ir prisiekdinti, kad jie tų laikraščių neskaitytų, o skaitytų vien tik "Draugą", kurį redaguoja pats jegamastis-pamokslininkas.

Jeigu tas tiesa, ir jeigu šisai kunigas-redaktorius priėjo jau net prie to, kad boikotas skelbiamas net bažnyčioje ir net su prisiega, tai mums išrodo, kad kun. Maliauskas jau truputį pertoli nuvažiavo. Taip dar nei vienas kunigas nėra daręs, ir joks šiek-tiek senso turintis žmogus taip nedarys. Žmonės, kaip mums pranešama iš West Side, išėję iš bažnyčios juokiasi vieni kitiems pasakodami, kad tokio pikčiurnos kunigo dar nėsą matę: visus laikraščius, sako, iškeikė tik savo "Draugą" išgyrė, kaip tas tėvas, ką turėjo raupletą, šleivą, kreivą dukterį, ku-

(Tąsa ant 7-to pusl.)

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

"Naujienoms". Nenorėdami sugadinti Velykų apetito, atsakymą į Jųsų komentarus apie "revoliucijines aukas" šiame numeryj apleidžiame. Jųsų išvadžiojimų klaidingumą parodysim sekančiuose numeriuose.

p. J. Kulis. Norėtume parašyti Jums laišką, paduokit dabartinį savo antrašą.

Daugelio raštų, prisiųstų šią savaitę negalėjome sunaudoti delei stokos vietos. Pasistengsim įdėti sekančiuose numeriuose.

p. E. Vitkauskienei. Jųsų prisiųstas straipsnelis tilps sekančiam numeryj.

JONAS KULIS

Generališkas "Lietuvos" Agentas keliauja po visą Ameriką. Kur jis atsilankis, ten per jį galima atnaujinti, ar užsirašyti "Lietuvą" arba užsisakyti visokių knygų, jam pinigus užmokant išanksto. Už jį mes atsakome. **Lietuva Pub. Co.**

JUOZAPAS MOZERIS

kaipo "Lietuvos" agentas Cirero, Ill. ir apielinkėse yra įgaliuotas užrašinėti "Lietuvą", priimti prenumeratą, apgarsinimus ir pardavinėti knygas. **Lietuva Pub. Co.**

Apgarsinimai.

NUO UGNIES LINIJOS.

Žymus francuzų žurnalistas S. Lefare, rašydamas apie sąlygas ugnies linijoj, yra parašęs taip: "Visi medikaliai francuzų korpusai dabar vyną, ypatingai raudonąjį, skaito sustiprinančiu ir higieniniu maistu ir visųgeriausiu higieniniu gėralu. Yra pastebėta, kad kareiviai, kurie turėjo vyno parciją nuolatai, išliko neliesti vidurių karštinės ir dizenterijos ir geriaus išlaikė nuovargį ir blogą orą." Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Elikzyras yra padarytas iš išsistovėjusio raudonojo vyno ir žolių pritirtų turint gydomąją vertę ir tas išaiškina jo stebuklingas pasekmes. Jis nenaikina ir neplėšia nusidėvėjusių audinių, tik juos atataiso ir atnaujina; sutaiso organizmą ir pagelbsti jo naturaliems veikslams. Gaunamas aptiekose. Kaina $1.00. Jos. Triner, išdirbėjas, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Atsitikus ramatoms raumenyse, sąnariams sustirus, bandyk Trinerio Linimento. Kaina 25c ir 50c. Krasa, 35c ir 60c.

DRAUGIJŲ REIKALAI

Draugija "Laisvė Lietuvių Amerikoje", Minneapolyj, Minn. nevaržo nei vieno tikybinių įsitikinimų, yra prieinama visiems ir naudinga prigulėti kiekvienam lietuviui gyvenančiam Minneapolyj ir jo apielinkėse. Draugijos dabartinė valdyba yra tokia: Pirmininkas, A. Peciliunas, 1324 — 2nd st. So.; Vice-pirm., J. Bieža, 1815 — 17th Ave., So.; Sekr. M. Bieža, 1815 — 17th Ave., So.; Kasininkas, A. Baltrušaitis, 1418 — 5th St. So. Norintieji prisirašyti, malonės kreiptis prie L. L. A. D-jos valdybos, arba tiesiog ateiti į susirinkimą. Susirinkimai buva kas pirmą nedėldienį mėnesio 2 val. po pietų I. O. G. T. svetainėje So. 2nd St.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo brangiausios motinėlės, Kigavičienės, kuri pirmiau gyveno Chicagoje, Ill. po to jau eina septinti metai ir aš jau esu didelė. Motinėle brangi, atsižvelgk į mane siratą. Atsišaukti adresu:

Elzbieta Kigavičaitė,
4319 So. Wood ts., Chicago, Ill.

Pajieškau savo tetos ir dėdės Peslekų, gyvenusių 1305 N. 9th st., St. Louis, Mo., Mozurijoj ir Karolio Tijunonio, Gurniškių kaimo, Troškunų parap., Vilkmergės pav., Kauno gub. Taip-pat pajieškau Marijonos Morkuraičios, Kauno gub., Vilkmergės pav., Troškunų, par., Pajuostinės kaimo, Atsišaukti adresu:

Antanas Repšis,
Box 12, Ledford, Ill.

Pajieškau savo pažystamos, Daratos Bražinskiutės iš Suvalkų gub., Seinų pav., Leipunų gminos, Dideselio kaimo. Ji pati, ar kas kitas maloneketee pranešti man adresu:

Miss Ona Savolioniutė,
180—182 New York ave., Newark, N.J.

Pajieškau Jono Žebrio, Antano Babicko ir Jurgio Babicko visi trys Viežionų kaimo, Kupiškio parap., Kauno gub. Atsišaukti adresu:

A. Žebrovski,
Niskvalley, Brown's Ranch, Wash.

Aš Stasė Miliniukė pajieškau savo brolio Mikolo Miliniuko, Kauno gub., Panevėžio pav., Naujamiesčio val., Upitės par., Tarnagalės kaimo. 14 metų Amerikoj. Daugiaus gyveno Chicagoj; jis pats ar kas kitas malonėtumėt duot žinią adresu:

Stanislava Miliniukė,
Box 21, Wash. Co. Millsboro, Pa.

Pajieškau savo draugo Stanislovo Danilevičiaus, Mažeikių kaimo, Viekšnių vol., Šiaulių pav., Kauno gub. Atsišaukti adresu:

Frank Sedek,
113 So. Main st., Los Angeles, Calif.

Pajieškau savo brolio Vincento Jakšto Tanenių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Gyveno Export, Pa., paskui išvažiavo į Chicago, Ill., apie 20 metų Amerikoje.

Atsišaukti adresu:

Uršulė Jakštaitė,
2763 Beechwood Boulevard, Pittsburgh, Pa.

Pajieškau savo draugo Juozo Marcinkevičiaus, Šakių parap., Vladislavovo pav., Suvalkų gub. Apie 7 metai Amerikoje. Atsišaukti adresu

Antanas Pranatis,
130 So. 20th St., Pittsburgh, Pa.

Reikalavimai.

Reikalingas partnerys Hotelio biznyje, kurs patsai vienas galėtų vesti visą biznį, nes savininkas, turėdamas kelius kitus biznius, negali viską aprėpti. Turi buti teisingas, suprantantis biznį ir norintis dirbti. Atsakantis žmogus gali įstoti su labai mažais pinigais, nes biznis yra gerai išdirbtas. Atsišaukti: 1023 W. Madison st., Chicago, Ill.

Reikalauja 25 liejikų (molderių), nuolatinis darbas, ilgam patenkamos vietos, nėra jokių kliučių. Adresas: Chicago Malleable Castings Co., 12000 So. Racine ave., Chicago, Ill. (West Pullman).

REIKALAUJA DARBININKIŲ:
25 šerdžių dirbėjų (core makers); taip-pat merginų mokintis šerdis dirbti. Gera mokestis, nuolatinis darbas, jokių kliučių.
Chicago Malleable Castings Co.
12000 So. Racine ave., West Pullman, Chicago, Ill.

REIKALAUJA MERGINOS prie namų darbo, septintadieniais dirbti nereikia. Providence Day Nursery, 3052 Gratten ave.

REIKALAUJA:
4 namsargių ofisiniame name, 4 vaikų indus nešioti, septintadieniais nedirbama. Vyro skrynias užkalinėti 20c. į valandą; vyro indams plauti, $10—$11; dviejų vaikinų į kepyklą, $10; 3 laukų darbininkų; 4 darbininkų smuklėje, $10; vyniotojo siuntinėjamame kambaryj, $12; viešbutin indų plovėjų; 4 mokančių su įrankiais apsieiti, 25c. val.; vaikų į dirbtuvę, $9,—$12; 2 ugnakurių, 30c. val.; 2 ugnakurių pagelbininkų, 3 molderių, vyro prie darbo valgykloje, $1.60 į dieną ir valgis, automobilių plovikas, $18; darbininkų prie evidaus darbo, 20c val., dailidės, porterių valgykloje, vyro prie darbo skalbykloje.
South Park Employment Agency,
4193 So. Halsted st., Augščiau krasos.

Ant Pardavimo.

Į PARDAVIMĄ Valgomų daiktų, Cigarų, Tabako ir Saldainių sankrovą, Miss M. Comiskey, 506 W. 39 st.

KAM LEIDI ŠLINKTI SAVO PLAUKAMS?!

Neturėsi daugiau kaltunuotų, rėsvų, krintančių, pleiskanuotų, apnirusių, ● žodžiu—liguistų plaukų—kos turėtumei visuomet gėdinties, nes tas daro Tau neapsakomą nemalonumą—jeigu tik tumai pradėsi vartot, musų sutaisytus plaukams vaistus "Dermafuga". Geresnių plaukams vaistų už "Dermafugą" nėra! ● "Dermafuga" padarys tą, kad Tavo plaukai bus tankūs, švelnūs ir skaistūs! Oda Tavo galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados, o plaukai niekad daugiau neslinks. Busi patenkintas savo plaukais! Ne pavydėk kitų puikiems plaukams, nes pats gali turėti dar dailesnius!

Reikalaujant prisiųsime Tau pačta suvis dykai išbandymui "sampilą". Prisiųsk 10c stampomis persiuntimo lėšų, gausi išbandymui dėžutę "Dermafugos" veltui, sykiu ir brošiurą užvardytą: "Puikus Plaukai".

ARGIL SPECIALTIES CO.
Dept.
P. O. Box 37, Philadelphia, P.

GERIAUSIA IR PIGIAUSIA ŽEME, farmos visokio didumo, parduodama lengvomis išmokestimis su mažu įmokėjimu. Žemė visa dirbama; pasiskubinkite. Adresas:

C. K. Ball,
R. R. 1, Kennedy, Minn.

BARBER SHOP ANT PARDAVIMO geroj vietoj, gera proga lietuviui, kuris kalba lenkiškai. Atsišaukite šiuo adresu: Jonas Walentynowicz, 507 W. 123 St., W. Pullman, Ill.

KIEKVIENAS GALI BUTI FOTOGRAFISTU.

Ką-tik išėjo iš spaudos pirmutinė lietuvių kalboj knyga, iš kurios kiekvienas lengvai gali išmokti fotografystės amato. Prisiųskite $1.00, o gausite šitą knygą. Siuntimo lėšas apmokame.

Adresuokite:
NORTH END PHOTO CO.,
376 Selkirk Ave.,
WINNIPEG, MAN., CANADA.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes

A OLSZEWSKIO BANKA
3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

Mr. Clemens Raducha, 324 Palmer st., Detroit, Mich., vartojo Severos Vaistą Inkstams ir Kepenims savo kėblumams su inkstais, ir štai ką jisai parašė mums: "Aš sirgau daugiaus negu pusantrų metų. Paskui aš sužinojau apie ąį vaistą ir liknu išgydytas. Todėl aš galiu patarti jį kiekvienam, kuris serga nuo inkstų."

Ar Jums Škauda Nugara?

Tai jieškokite priežasties. Skaudėjimas gali buti kilęs dėlei inkstų netvarkos, ir todėl imkite

Severa's Kidney and Liver Remedy (Severos Vaistą Inkstams ir Kepenims) kad pasiekus kelio į sveikatą. Ligą nurodo inkstų arba puslės uždegimas, sulaikymas arba ėjimas tiršto šlapumo, skausmingas šlapiavimas, sutinusios kojos ir galvos skaudėjimas, kilantis dėlei kėblumų inkstuose, geltligė ir suruges skilvis. Šisai vaistas yra parodęs savo vertę pataisyme lovos šlapinimo pas vaikus.

Užkietėjimas paprastai eina greta su inkstų ligomis, ir kad pagelbėjus gydyme, SEVEROS GYVYBĖS BALZAMAS (Severa's Balsam of Life) dažnai yra pasirodęs pagelbingu padėjėju Severos Vaistui Inkstams ir Kepenims.

Kaina Severos Vaisto Inkstams ir Kepenims: 50 centų ir $1.00.
Kaina Severos Gyvybės Balzamo: 75 centai.

Savo aptiekoje reikalaukite Severos Vaistų. Jeigu Jusų aptieka jų neturi, tai užsisakykite tiesiog nuo

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

NAUJA KNYGA! Tik-ką išėjo iš spaudos knyga vardu "AMERIKA". Tai yra rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams. Sudėjo V. K. Račkauskas, "TĖVYNĖS" redaktorius. "AMERIKA" yra informacijinis veikalas, kokis jau nuo senai buvo pageidaujamas. Jame telpa daug reikalingų ir naudingų patarimų ir nurodymų, taipgi Am. lietuvių statistika.

Knyga didelio formato 6 x 9 col., 288 puslapių. Kaina tiktai 75c

Reikalaukite ir pinigus siųskite pas:

M. J. Damijonaitis 901 W. 33-rd Street CHICAGO, ILLINOIS.

P. S. Visas pelnas nuo šios knygos, yra paskirtas Prieglaudos namui S. L. A. Norint kitokių knygų, reikalaukite iš mano lietuviškų knygų krautuvės katalogo.

JEIGU

norite, kad jusų spaudos darbai butų atlikti gerai ir už prieinamą kainą, tai paveskite mums. Męs padarome Konstitucijas, Knygas, Programus, Atskaitas, Užprašymus, Laiškus, Pliakatus ir visokius kitus spaudos darbus

MILDA PRINTING HOUSE
J. J. Bačiunas ir J. P. Pajauskas
Savininkai
814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Jei nori pamatyti tikrai GERĄ TEATRĄ, tai ateik į

MILDĄ
3138-42 So. Halsted St.

Čia už 5c matysi gražesnį Teatrą, kaip vidurmiestyje už 50c.

Kainos šiokiom dienom 5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom 10c balkonas, 15c žemai.

Prasideda 7 valandą kas vakaras. Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Jei nori linksmai praleisti valandą liuoso laiko užmiršti savo nesmagumus, tai ateik į

MILDOS-TEATRĄ.

REIKALAUJA DARBININKŲ.

Turime pilnai darbo restauracijose, fabrikuose ir privatiškuose namuose

Reikalaujame 25 vyru po $2.00 į dieną, nuolatinis, švarus darbas dirbtuvės vidui per apskritus metus.

Norint darbo atsišaukite

Atlas Employment Office,
6300 So. Halsted St., Chicago, Ill.
3rd floor. Room F.
Telefonas Normal 163.

Beliepsnis Kepimas Tiesiog Pečiuje

STEBĖTINA, nauja, vidutiniškos kainos aliejinė prietaisa su atskirtu pečium, kurisai gali buti vartojamas Beliepsniam Kepimui! Kepa ir apkepina palengva ir greit, kaip tik jums reikalinga! Tik uždarykite silpnintoją, uždarykit liepsną, ir turit "Pečių Beliepsniam Kepimui."

Pamatykite šį stebėtiną NEW PERFECTION Pečių pas savo krautuvninką. Jis turi jįjį dviejuose didumuose kaip ir daugelį kitų NEW PERFECTION Kepamųjų Pečių.

NEW PERFECTION OIL COOK STOVES

Jųs pamatysite, kad jie visi yra atsidėtini, lengvi vartojimui, lengvi prižiūrėjimui. Degėjai uždegami vienu briežuko palytėjimu ir tuojaus reguliuojami. NEW PERFECTION yra pastovių paprocių aliejiniu pečium—užtektinai šilumos—visuomet gatavas kaip gazas.

"Dabar Aptarnauja 2,000,000 Namų"

Parsiduoda už vidutiniškas kainas geležinėse, rakandų, departamentinėse ir abelnose krautuvėse, arba kur tik jųs pamatote NAUJOS TOBULYBĖS MERGINĄ (New Perfection Girl).

STANDARD OIL COMPANY
(An Indiana Corporation)

VIETINĖS ŽINIOS.

(Tąsa nuo 6-to pusl.)

rios jokiu budu joks jaunikis nenorėjo imti; jie vis prie kito kaimyno merginų dabinosi, tai tėvas iš piktumo vos galo negavo. Bet juo labjaus jis savo rauplėtą, šleivą, kreivą dukterį gyrė, juo labjaus kitas kaimynų merginas peikė ir keikė, tuo labjaus jaunikiai nuo šleivės kreipėsi šalin.

Kad tik taip neišeitų ir su kun. Maliausku, su jo pamokslais ir jo "Draugu". Užsoks su laiku dalgis ant akmens—ir kai išskils šukė, tai neužteks ir dešimties kunigų Maliauskų tos šukės užlopinimui.

"Draugas" turi jau vieną bylą už garbės plešimą ir šmeižtą. Jis gali susilaukti jų ir daugiaus, nes ačiu Dievui Amerika, nors yra "bedieviška" šalis, tačiaus ji turi įstatymus, kurie gali apginti ir žmones ir įstaigas nuo panašios rušies "darbininkų Viešpaties vynyčioj."

Iš West Side. West Sides susivienijusios draugijos aiškiai mato, kad vienybėje tiktai galima lengvai didelius darbus nuveikti. Štai jos puikiai palaiko viešą knygyną jau kelinti metai. Dabar del karės nukentėjusiems taipgi daug padaryta ir dar veikiama. Gvildenama ir kitas sumanymas: pastatyti savo svetainę. Praeitame susirinkime "Lietuvos Ukininko" draugijos buvo pakeltas šitas klausimas, bet inešėjas nebuvo to klausimo pilnai apdirbęs, tad pasirodė, kad tas darbas pakol kas yra dar nejkabinamas,—ypač dabar, kada renkama aukos nuo karės nukentėjusiems. Vienok abejonės nėra, kad su laiku ir tas bus įkunyta, jeigu tik westsidiečiai ir toliaus laikysis vienybėje.

Westsidėj yra dvi lietuviškos "spulkos" ir gan pasiturinčiai gyvuoja. Dabar manoma sutvert trečią. Tuli darbuojasi ir turi surinkę jau 200 akcijų. Kad įsteigti "spulką", sakoma, reikia 500 akcijų. Naujoji spulka bus skirtingesnė tuomi, kad 10 akcijų t. y. ($1,000.00) galima bus išmokėti į tris metus.

Eskulapas.

Pardavė savo mergaitę kad nusipirkus degtinės. Po num. 825 Milton ave., mažoj landynėj ant užpakalinio galo loto gyveno našlė lenkė Rozinskienė su trimi vaikučiais: dviejų metų Rožele, 4 metų luošu Mikučiu ir 7 metų Aleksandru. Jos vyras mirė pirm 6 mėnesių ir ji po jo gavo apdraudos pinigų $175. Palaidojus vyrą, Rozinskienė taip ėmė gerti, kad kasdien budavo smuklėje iki vėlų išvakarų, palikusi vienus vaikus namie ir padavus jiems duonos bandelę. Antgalo ji pragėrė visus pinigus. Neturėdama už ką degtinės nusipirkti, ji pardavė kažkam savo mergaitę už $2.00. Kitų vaikų, matyt, ji niekam negalėjo įsiulyti. Antgalo kaimynai pranešė policijai ir toji du vaikučiu pridavė į Nemečių užlaikymo namus. Kur yra pati motina, ir kam ji savo mergaitę pardavė, dar nesurasta.

Brangus cirkas. Balandžio 16 d. P. Pranckevičius, eidamas nusipirkti tikietus ant "cirkaus", turėjo kišeniuje $25.00. Prie kantoros pardavimo tikietų buvę tirštai žmonių. Nusipirkęs tikietus ir išlindęs iš to susikimšimo, pasijuto neturįs tų $25.00. Tegul buna pamoka ir kitiems, kad atsargiaus elgtųs. A. B.

Atėmė laisnį. Nuo saliuninin-kės A. Juknienės, 1620 So. Union ave., atėmė laisnį 14 d. balandžio už tai, kad jau trečią kartą sugavo bepardavinėjant svaiginančius gėrimus nedėldieniais. Ji stengėsi išsiteisinti ir atgauti laisnį, bet nežinia kaip tas pasiseks. C. D.

REIKALINGAS JAUNAS VAIKINAS į Banką prie ofiso darbo. Turi buti vaikas gerų tėvų, gerai išaugintas, gabus, ir baigęs Public arba ir augštesnę mokyklą. Geram vaikinui yra gera proga išsidirbti į augštesnę poziciją. Atsišaukti tiktai raštu, nurodant kiek metų, kokią mokyklą yra baigęs ir ką dirbęs. A. Olszewski Bank, 3252 S. Halsted st. Chicago.

PIRKITE NAMUS.

Kiekvienas sveikas darbininkas gali ir privalo turėti savo namą.

Kodėl? Todėl, kad neturintis namo nei nepasijunta, kaip jo sunkiai uždirbti pinigai sudyla ir nieko neužčėdija, o pirkęs namą, nei nepasijunta, kaip greitai jį išmoka ir turi savo locną namą ir tokį žmogų visi guodoja, vadina Chicagos ukėsu ir niekas nesibijo su juom reikalus turėti, o neturintį vadina randauninku, ar burdingierium, ir su juom nieko bendro nenori turėti.

Pirkti namą dabar yra geriausias laikas. Kodėl? Todėl, kad dabar darbai visur gerai eina, ir toliau žada dar geriau eiti. Ir štai kodėl. Amerika dabar turi daugybę kontraktų su Europa padirbimui amunicijos, automobilių, drabužių, ir kitų dalykų, kurie ims daugiau metų laiko. Tokiu budu darbo Amerikoje bus dabar daugiau kaip kada nors buvo.

Šįmet taipgi bus rinkimai naujo prezidento. Be abejonės bus išrinktas republikonas, o kada tik buvo republikoniška valdžia, visada Amerikoje buvo geri laikai. Taigi ir vėl turėsime gerus laikus, jeigu gausime republikoniška prezidentą.

Atminkite, kad kaip tik laikai eina geryn, tai ir properčių kainos eina augštyn. Ir todėl tai dabar yra geriausias laikas namus pirkti, kol yra pigus, o paskui parduoti su geru pelnu, kada kainos pakils. Bet atminkite, kad properčių kainos kįla tiktai gerose biznio vietose. Geriausia biznio vieta yra tai Bridgeportas. Svarbiausia biznio gatvė yra Halsted. Jei norite ant pirktų properčių uždirbti, tai pirkite jas ant Bridgeporto, ne laukuose.

Męs turime pardavimui gerų properčių ir pigiomis kainomis, ant Halsted ir aplinkui, ir parduodame lengvesnėmis išlygomis, kaip nuo ko nors kito galėtumėte pirkti.

Čia Paduodame Tiktai Keletą iš Jų.

39 1 augšto murinis namas, ant Union avenue, arti 32-ros gatvės, 2 fliatai po 4 ruimus, basementas, porčiai, gazas, neša randos $25.00. Kaina ....$2,800.

40 3 augštų murinis namas ir basementas, ant Union avenue, arti 31-mos gatvės, 3 fliatai po 6 ruimus, toiletai, maudyklės, gazas; barnia atnešą randos $12, išviso atneša randos $68.00. Kaina .....$7,000.

47 2 auštų medinis namas ant Union avenue, arti 44-tos gatvės, 2 fliatai po 5 ruimus, neša randos $30.00 į mėnesį. Kaina .....$3,000.

50 2 augštų murinis namas ant Calumet avenue, arti 36-tos gatvės prie gražaus bulvaro, 2 fliatai po 8 ruimus, maudyklės, gesas, neša randos $42.00 į mėnesį. Kaina .....$3,800.

51 2 augštų medinis namas ant Emerald avenue, arti 34-tos gatvės; 4 fliatai po 4 ruimus, basementas, toiletai, gazas, neša randos $40.00 į mėnesį. Kaina .....$3,500.

53 3 augštų murinis namas ant Union avenue arti 34-tos gatvės, 5 fliatai po 4 ruimus, vienas 5 ruimų ir vienas 3 ruimų, toiletai, gesas, geras namas ir gerai ištaisytas, neša randos $75.00 į mėnesį. Kaina .....$8,200.

63 2 augštų iš fronto 40 pėdų murinis, o užpakalyje 60 pėdų medinis, namas, ant Halsted street arti 37-tos atvės, iš fronto ant pirmo flioro yra saliunas ir užpakalyje 10 ruimų, ant 2-ro flioro "Hall" ir 5 ruimų pagyvenimas, gesas, elektrikas, toiletai viduryje, neša randos į mėnesį $122.00, reikia įnešti $3,000. Kaina tiktai ..$10,000...

59 3 augštų murinis namas ant Emerald avenue, 3 fliatai po 6 ruimus, toiletai viduryje, maudyklės, gesas, neša $44.00 randos į mėnesį, $1,000 cash, o rešta ant išmokėjimo. Kaina ..... $4,500.

60 2 augštų naujas medinis namas ant Lowe avenue, geras dėl biznio, nes yra ant kampo. 4 fliatai: 2 po 6 ruimus ir 2 po 4 ruimus kiekvienam fliate yra toiletas, maudyklė, gesas, basemente yra laundry, labai geram parėdke ir nereikalauja taisymo, neša $58.00 randos į mėnesį. Kaina tiktai .....$5,200.

41 2 augštų murinis namas ant Union avenue, arti 32-ros gatvės, 4 fliatai po 4 ruimus, akmens fundamentas, neša randos $50.00 į mėnesį. Kaina $5,200.

62 2 augštų murinis namas-naujas, akmens frontas ant Union avenue, arti 33-čios gatvės, trįs fliatai: 6, 5 ir 3 ruimų, šildomas šiltu vandeniu. Elektrikas, gesas, maudyklės, pastatytas pagal paskutinios mados technikos, neša randos į mėnesį $77.00. Kaina .....$8,500.

42 2 augštų medinis namas ant Union avenue, arti 33-čios gatvės, neša randos į mėnesį $33.00. Kaina tiktai .....$2,500.

58 2 augštų murinis biznio namas ant akmens fundamento ant pirmo flioro saliunas ir "Hall," ant antro flioro 2 pagyvenimai, neša randos $160.00 į mėnesį, randasi gerai apygventoje lietuvių ir lenkų vietoje Melrose Parke, Ill. Kaina ..$25,000.

43 3 augštų murinis namas ant Union avenue, arti 33-čios gatvės, 3 fliatai po 6 ruimus, maudyklės, toiletai, naujas plumbingas, didelis basementas 10 metų senas, neša $60.00 randos į mėnesį. Kaina .....$7,500.

49 2 vienodi 3 augštų muriniai namai ant Emerald avenue, arti 32-ros gatvės, po 3 fliatus kiekvienam, kiekvienas fliatas turi po 5 gražius ruimus, toiletai, gesas, palikta vieta dėl maudyklių, katros labai pigiai ir gerai galima įvesti, neša po $45.00 randos į mėnesį, galima pirkti sykiu už .....$8,500.
Atskirai vieną įnešdamas $500 už .....$4,300.

44 2 auštų medinis namas ant Union avenue, arti 33-čios gatvės, 4 fliatai po 4 ruimus, neša randos $32.00 į mėnesį, reikia inešti tiktai $500. Kaina .....$3,200.

Sekančiame "Lietuvos" numeryje rasite tolesnį namų surašą.

A. Olszewskio Bankoje
3252 So. Halsted St., Chicago

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausius daržus, sodus ir puikiausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 visokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—$3.20.

Vieno Teleskopo kaina 75c., o 5 serijų $3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už $3.20.
Katalogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.
Reikalaudami adresuokite šitaip:
LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted ctr., Chicago, Ill.

Draugijų Atydai.

Baliams
Bankietams
Šokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Parankiausiomis
Yra Dvi Naujos
MILDOS SALES

Šios dvi salės yra Mildos Teatro name.

Viena ant antro augšto talpina 300 ypatų. Joje amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir bankietus.

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Šioje atsibuva didesni baliai, bankietai ir šokiai.

Didesniem baliam, ant kurių laukiama skaitlingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės. Tada žemesnėje salėje buva gėrimams baras ir stalai svečiam pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo draugais pasikalbėti, išsigerti ir pasivalgyt, o augštesnėje salėje prie geros muzikos smagiai pasišokti.

Kainos Parsamdymui Sel.ančios:

VIENA SALĖ.

	Šiokiom Dienom	Subatomi ir šventomi Dienomi
Paprastiem šokiam (baliam)	$10.00	$15.00
Baliam su programu, nevartojant gėrimų	14.00	20.00
Baliam be programo, gėrimus vartojant	15.00	25.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	20.00	30.00
ABIDVI SALĖS VIENAM BALIUI.		
Baliam be programo, gėrimus vartojant	25.00	45.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	30.00	50.00
Draugijų reguliariškiem mitingam		5.00

Kitokiem susirinkimam kainos pagal sutartį. Jei reikia, gali turėti kuknią virimui; torielkas, peilius, šaukštus, staltieses ir t.t. už primokėjimą $5.00 extra.

Parsamdymui kreipkitės pas salės savininką:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Męs neesame bankieriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas kelinės nuo $1.00 ir brangiaus.
Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.
Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Storas atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 6 val. vakare.

Dr. G. M. Glaser

Siuomi apreiškiu pagodotai visuomeniai, jog esu senlausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 22 metus, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą į savo locną namą po numeriu

3149 So. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.
Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir lig šiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją.

Dr. G. M. Glaser
3149 So. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

Didelė farma, 2040 akerių žemės, 200 akerų dirbamos žemės; upė eina netoli nuo stubos. Žemė gera, su juodžemiu maišyta; tvoros visur geros, pintinės. Barnė didelė, 100 pėdų ilgio ir 35 pėdų pločio, tik ant puslų ir sailos 14 ir 30 pėdų. Namas nemažas, tik nėra pamurintas. 6 kumelės, 5 karvės ir 10 vasaros telukų. Parduosiu su viskuo tik už 8,000 doliarių: pusę pinigų įmokėt iš kalno, o kita lai bus išmokestimis. metus gali padaryti pelno $1.000. Pardavimo priežastis: viena moteris beliko—negali varyti farmos biznio. Norėdami platesnių žinių, pridėkit dvi marki ir rašykit pas: J. P. Bratenas, Summit City, Mich.

20 akrų ukė su triobomis, dviejose myliose nuo miesto, tuojaus turi buti parduota labai pigiai. $800.00 pinigais, arba išmokestimis, įmokant $300. Atsišaukite tuojaus. Savininkas Lukasz Polotniuk, 3221 Wall st., Chicago, Ill.

Pavasarinis Atidarymas.

Musų krautuvė yra pripildyta naujosios mados Siutais ir pavasariniais Kautais taip, kad kiekvienam galime pritaikyti kaip užsisakymu darytą. Musų kainos nuo $10.00 iki $30.00, geriausių materijų ir garantuojame spalvą visų drapanų. Jei pas mus pirktas netinka, tai mes apmainome, arba pinigus sugrąžiname. Taigi gali likėti, kad nebusi prigautas.

Musų krautuvėje randasi vyrų ir vaikų apredalai, taipgi piina eilė auksinių daiktų.

Krautuvė atdara: Utarninke, Ketverge ir Subatoj iki 9:30 valandai vakare. Nedėliomis iki pietų.

VIENA KAINA VISIEMS.

Bridgeport Clothing Co.
3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Olszewskio bankos name.

Ar Numanai Perkeičiamųjų Raidžių Svarbą?

Ar kuomet pagalvojai apie patogumą galėjimo rašyti rašomąja mašinėle keliomis kalbomis? Tas reiškia, kad ant jos kaip bematai gali pakeisti lietuviškas raides vokiškomis, angliškas francuziškomis, ar kokios kitos kalbos raidėmis.

Net jei nereikalauji įvairių kalbų raidžių, tai visgi yra patogu turėti dideles plačias raides, mažąsias romėniškas, rašytąsias, arba itališkąsias—by kokios dvejos visuomet yra ant mašinos, o kitos tuojaus indedamos.

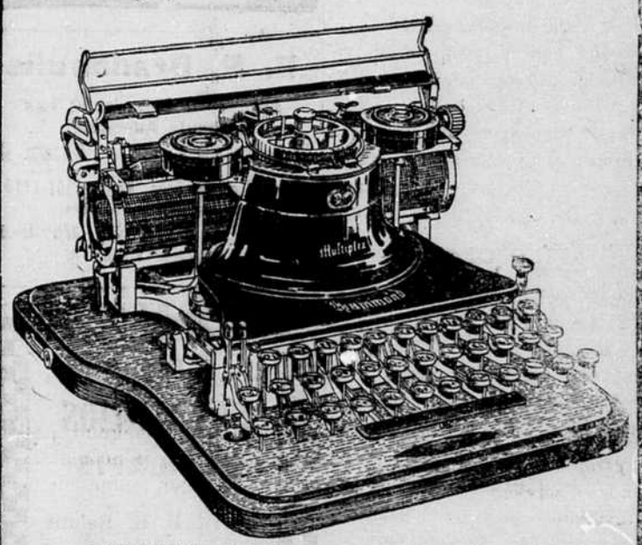

MULTIPLEX HAMMOND yra vienintėlė rašomoji gaunama mašina, kurioje šitos tuojautinės permainos gali buti padaromos.

Veikimas Multiplexo yra Automatinis ir ar klevišiu suduosi smarkiai, ar lengvai įmušimas yra visuomet vienodas.

Hammond Typewriter Co.

Chicaginis pardavinėjimo ofisas: 189 West Madison St., CHICAGO, ILL.
Dirbtuvės ir Namų ofisas: 69th St. & East River, NEW YORK CITY.

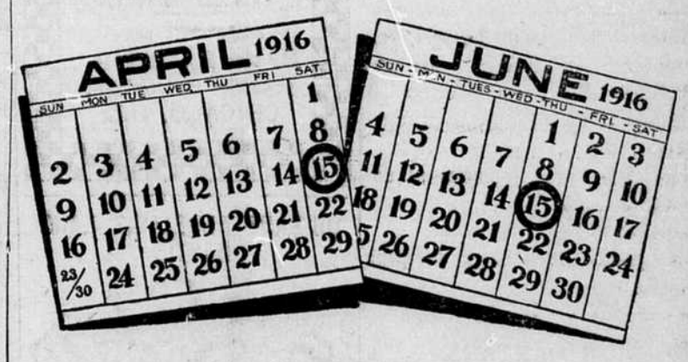

Ar Prisirengei Kraustytis?

Jei esi pasirinkęs naują gyvenimui a besivertimui vietą, tai paduok mums užsisakyma

Perkelti savo Telefoną.

Mes norėtume gauti kraustymo užsisakymus pirm trisdešimts dienų.

perkraustymui tarp Bal. 15 d. ir Birželio 15 d.

Lengviausias budas paduoti užsisakymą tai per telefoną. Šauk Official 100—nemokėsi.

Jei siųsi žinią raštu, tai žiurėk, kad paduotum telefono numerį savo senoj vietoj; taip-pat pagyvenimą, augštą, ar kambario numerį naujoj.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

Skaitykite Lietuvą.

JUOKELIAI.

TAI. NIEKIS, KUOMET NORI ŽENYTIS

Apie tai pasakojama vienam francuzų laikraštyj. Tulam kalėjime ilgai ilgai sedėjo vienas prasižengėlis, kuriam galų-gale leista apsivesti su tame pačiame kalėjime esančia moterim. Pašaukta kunigą. Tas klausia "jaunavedžio:"

— Ar prieš tai jau buvai vedęs?

— Taip.

— Ar tavo pirma pati dar gyva?

— Ne.

— Ar turi kokius dokumentus, kad prirodyti, jog jau mirė?

— Ne, neturiu,—atsakė "jaunavedys."

— Na, tai aš negaliu duoti šliubo kol nebus prirodyta, kad pirmoji žmona yra mirusi,—atsakė kunigas.

"Jaunavedys" nusiminė, pakrapštė galvą, pagalios tarė:

— Aš manau, kad aš galiu prirodyti, kad ji yra negyva.

— Kokiu budu?—užklausė kunigas.

— Ba aš likau nuteistas į šitą kalėjimą už jos užmušimą—atsakė "jaunavedys."

"Jaunoji," ir to neišsigando, bet už io ištekėjo.

VIEŠNINGUMAS.

Buva gi viešingų žmonių! Vieną syk užeinu pas savo pažįstamus, kurie buvo surengę mažą baliuką. Šeimininkė tupčioja aplink stalą, svečius valgyt raginda-ma.

Prie vieno priėjus, sako:

— Bet kad Tamista mažai, visai mažai valgote. Paragaukit šito!.. Ve aš Jums padėsiu šito... Valgykit sveteliai, valgykit, kad nereikėtų rytoj kiaulems išmesti...

Jonas.

FILOZOFAS.

Laike vienų prakalbų Chicagoje kalbėtojas ragino savo klausytojus, kad nesigailėtų aukų nukentėjusiems nuo karės lietuviams.

"Musų broliai,—sakė, kalbėtojas,—badu tenai Lietuvoj miršta. Jiems reikia pagelbos kuogreičiausia. Aukaukit, kiek kas išgalit. Aukaukit tuojaus, nes pamykit, kad paskui gal jau bus pervėlu. Pamykit, kad "kas duoda tuojaus, tas duoda dvigubai."...

Žmonės, matyt, atjautė, kad kalbėtojas sako teisybę, bet kampe sėdintis apžėlęs ir susiraukusiu veidu vyras po nosim sau sumurmėjo:

— Je, žinoma "dvigubai:" duosi dabar, tai neužilgo reikės duot ir antru kartu.

Jonas.

GERAI IŠROKAVO.

— Jonuk—sakė tėvas savo mažam suneliui—kaip užaugsi, tai kuom tu norėtai buti? Ar nenorėtai but "furmonu" (foremanu) —matai, kiek žmonių jo prisakymų klauso.

— Ne,—atsakė Jonukas—aš noriu buti mama.

— Mama?—

— Je-e.., ba mamos ir papa klauso.

PAS DAKTARĄ.

Atėjo nervuotas vyras pas daktarą. "Apžiurėk, sako, daktare, kas man yra: labai nesveikuoju."

Daktaras apžiurėjo apklausė ir sako:

— O, tamista persidirbai: reikalinga tamistai gerai pasilsėti—tai viskas...

— Tai jau neteisybė—sako pacientas—dvi valandas sėdėjau jųsų ofise, kol prie jųs priėjau tai bučiau per tą laiką ir pasveikęs.

MANDRAS VAIKAS.

— Petruk, ar tu žinai, kad tavo mama ieško tavęs?—užklausė kaimynka.

— Žinoma, kad žinau—atsakė, Petrukas,—todel ji ir negali manęs rasti.

ŽINOMA, TEISYBĖ.

— Kodel Amerikoj sako apie kandidatus, kad jie "runina" (bėga) ant tokio ir tokio urėdo?

— Ba jų taip daug yra, kad tas kuris "eitų," niekados nepriei tų.

Tel. Canal 5395
J. G. Mezlaiszkis
Generalis Kontraktorius ir Namų Statėjas.
2123 W. 23rd. St.

LIETUVESKIO Prekybos ir Kalbų Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**
Čia gali išmokti Anglų kalbos nuo pradinės ligi augščiausiai, teipgi Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų kalbų; Aritmetikos, Augšt. Matematikos, Istorijos, Geografijos, Politiš. Ekonomijos, Knygvedystės, Dailiarašcio, Laiškų rašymo, Prekybos teisių ir tt. Čia gali užbaigti PUBLIC SCHOOL, HIGH SCHOOL ir PREKYBOS KURSUS. VISKAS AIŠKINAMA LIETUVIŠKAI.
3106 So. Halsted St., Chicago
Reikalauk Aprašymo

PHONE YARDS 2721
Dr. J. JONIKAITIS
MEDIKAS IR CHIRURGAS
3337 So. Morgan St., Chicago.

Tel. YARDS 1532
Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Aptiekos vietoje.) CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis
Attorney & Counselor at Law
Lietuvis Advokatas
30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1473
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-ro
Telephone Yards 3189

DIDELIS
SUVALKIJOS ŽEMLAPIS
(Mapa)
Sutaisė B. K. Balutis
Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (kolioruose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.
"Geriausis žemlapis lietuvių kalboj. — Persistato labai puikiai."—Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.
Kaina VIENAS DOLIARIS su prisiuntimu į namus.
Reikalaukit pas
B. K. BALUTIS,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

DU-KART NEDELINIS LAIKRASTIS
SAULE THE SUN.
Eina jau 25 metai
Utarninkais ir Pėtnyčiomis
Prenumerata metams $2.50
„ „ pusei metų $1.25
Adresuokit taip:
W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

GERA PROGA-
Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c
Viso $1.60
Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.
P. Mikolainis,
R. F. D. Route 2, Hudson, N. Y.

Rašomos Mašinos

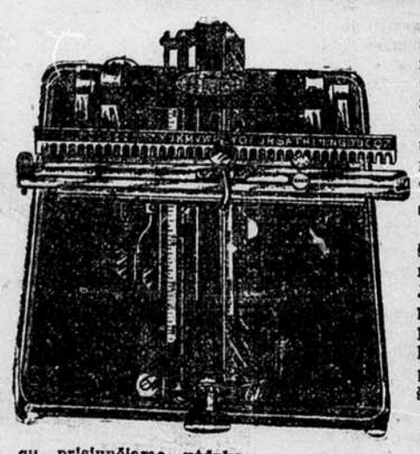

Pigiausios ir geriausios rašomosios mašinos (typewriters) "New American" už $10.00.

Jeigu nori turėti drutą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American," o nesigailėsi.

"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirkta už $100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supranta, kaip su jaja rašyti.

Katalogą rašomųjų mašinų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuošimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

D-re Maria Dowiatt-Sass
Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas	Rezidencija
1725 West 18th Street Tarp Paulina ir Woodgat. Phone Canal 1203	5208 W. Harrison Street
Valandos: Nuo 9:30 iki 12:00 val ryto Nuo 7:00 iki 8:00 val. vak. Nedėliomis Nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	Tel. Austin 737 Valandos: tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

Paslaptys Magijos ir Spiritizmo
(Knyga išrodanti Paslaptis Magikų).
Daugelis lietuvių dar labai save vilioja, įtikėdami visokiems magikams ir spiritualistams. Nemažai jaunų vyrukų, nepatyrusių, savo visus sunkiai uždirbtus pinigus sukiso į pragobėlio magiko kišenių.
Užtai nesiduok bent ant toliau savęs išnaudoti, nusipirk knygą: "Paslaptys Magijos ir Spiritizmo," kurioje išrodama visos paslaptįs šviesoje mokslo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslėliais parodytos slaptybės ir jų darymo budai. Knyga yra 262 puslapiu, kaina su prisiuntimu į namus tiktai ..... 60 centų.
Iš kitų vietų užmokestį galima prisiųsti pačto dvicentinėmis markėmis.
Adresas:
M. J. Damijonaitis,
901 West 33rd Street, :: Chicago, Illinois

Nuo 1-mos dienos Gegužio-May, 1916
RUSIŠKOS LINIJOS LATVAI
Pradės vėl Plaukti
Iš Archangelsko Amerikon
Kas norite parsitraukti savo gimines išbėgusius laike karės Rusijon, tai pirkite šifkortes dabar, kad jie suspėtų ant pirmo laivo plaukiančio iš Archangelsko į Ameriką gegužio 1 d. 1916 m.
Šifkortes ir pilną informaciją galite gauti
A. OLSZEWSKIO BANKE
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Jei norite turėt gera laikraštį, tai užsisakykite
"ATEITĮ"
"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoja dienraštį.
"ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.
"ATEITIS" yra vedama gabių redaktorių, kuriai sandarbininkauja visa eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.
"ATEITIES" kaina tik $2.50 metams ir $1.50 pusei metų. Į užrubežį $3.50 metams ir $2.50 pusei metų. Norintiems "Ateitį" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:
ATEITIS PUBLISHING CO.,
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

EIKIT ATGAL ANT FARMŲ! APSIrinkit vietą prie Rock Island Geležinkelio. Didelės progos farmerystei Arkansas, Louisiana, Oklahoma, Texas, New Mexico, Colorado ar Missouri valstijose. Nepapastai gera žemė už pigią kainą. Musų Immigracijos Biuras gali suteikti jums bešališkų, ištikimų informacijų apie farmeriavimo progumus teritorijoj, kur bėga musų geležinkelis. Rašykit jusų locnoj kalboj pas L. M. Allen, Passenger Traffic Manager, Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago, Ill.

! ! Pranešimas ! !
Šiuomi pranešu, kad nuo pradžios Rugpjučio mėn. perkeliau savo ofisą po
3325 So. HALSTED ST.
TELEPHONE YARDS 5834
Dr. P. WIEGNER

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.
Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus musų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.
Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Phone Drover 5052
Dr. K. Drangelis
LIETUVIS DENTISTAS
3261 So. Halsted St., Chicago

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj
VIENYBE LIETUVNINKU
Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai. Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.
J. J. Paukszta & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

A. OLSZEWSKIO BANKA
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.
Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.
Įsteigta 1893 metuose.
Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Doliario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.
SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.
PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokesčių.
PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nesančius 4, 5 ir 6 procentą.
ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose.
IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.
SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.
PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuojantiems Lietuvon, Rusijon.
BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokestis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierius be bankos čekių negali šiądien atsakančiai savo biznį vesti.
PADARO Dovierennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.
PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., - CHICAGO, ILL.
Atvažiavusius IŠ KITUR MĖLDŽIAME aplankyti ir musų Banką.

BANKOS VALANDOS:
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

JEIGU NORI NUSIPIRKTI SAU
Nama arba Lota
Be klapato, rupesčio, pigiai ir teisingai;
Inšuriti savo Turta, Išdirbti Raštus,
TAI EIK PAS
J. J. Hertmanowicz
3133 EMERALD AVE.

PILNAI DARBO VISIEMS.
Kodėl esi nenaudingu, jeigu su mažais iškaščiais gali išmokti gerą amatą; kur tik tinka ten gali darbą turėti ir buti pats ant savęs ponu. Išmokęs barzdaskutystės, busi liuosas visoj pasaulyj. Rašykite—o gausite visas smulkmenas dovanai. Nossokoff'o Barber, Hairdressing ir Manicuring Mokykla, 1202 Penn ave., Pittsburg, Pa. Seniausi ir atsakančiausi mokykla apielinkėje. Pasiklausk žinančių.
Mes duodame visokius darbus jų ieškantiems.

"DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis
"Draugo" sandarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame paduodama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimtai ir teisingai.
Prenumerata Amerikoje $2.00 metams, $1.00 pusei metų. Kitose šalyse $3.00 metams, $1.50 pusei metų.
Pažiurėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:
DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

Canal. 2118
DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Dovana nuo
SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
KALENDORIUS
1916 metams.
Tokio KALENDORIAUS lietuviai dar neturėjo, nesa nebuvo las gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinktų reikalingų kalendoriui žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairus labai naudingi pasiskaitymai: apysakos, eilės, straipsniai iš historijos, hygienos, draugijinio gyvenimo ir tt. S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.
"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršialais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose kningynuose. Todel reikalaukite jo. Jei negautumet pas savo kningų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agentams rabatas. Kreipkitės:
A. B. Strimaitis
307 W. 30-th St. - - New York, N. Y.

JUOZAS A. AMBROSIUS
Attorney At Law
LIETUVIS ADVOKATAS
(A. OLSZEWSKIO BANKE)
3252 So. HALSTED ST.
TELEFONAS DROVER 700 - CHICAGO, ILL.
Ofiso Valandos:
Kasdien iki 6 val. vakare; Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis iki 9 val. vakare.